

СТИВЪН КИНГ

ТАЕН ПРОЗОРЕЦ, ТАЙНА

ГРАДИНА

Част 2 от „Четири след полунощ“

Превод от английски: Йосиф Леви, 1992

chitanka.info

В пустинята
видях човек — гол, озверял,
клучеше на земята,
и стискаше сърцето си,
и го ядеше.

— Добро ли е, приятелю? — му
казах аз.

— Горчиво е — отвърна той.
— Но ми харесва,
защото е горчиво
и е мое.

Стивън
Крейн

Ще те целувам, момиче, и ще
те прегръщам,
И ще направя всичко, което ти
казах
в полунощния час.

Уилсън
Пикет

На Чък Верил

ДВА СЛЕД ПОЛУНОЩ: БЕЛЕЖКА КЪМ „ТАЕН ПРОЗОРЕЦ, ТАЙНА ГРАДИНА“

Аз съм един от хората, които вярват, че животът е серия от цикли — колела в колелата. Някои се преплитат с други, някои се въртят самостоятелно, но всички имат определена, повтаряща се функция. Харесвам този абстрактен образ на живота — прилича ми на нещо като съвършена фабрична машина, вероятно защото истинският живот — погледнат отблизо и личен, изглежда толкова объркан и странен. Приятно е да можеш от време на време да се отдръпваш и да казваш: „Има правило, въпреки всичко! Не съм сигурен какво означава то, но, за Бога, виждам го!“

Всички тези колела като че ли завършват циклите си горе-долу едновременно и когато го направят — мисля, че това става на всеки двайсетина години, — стигаме до момент, когато завършваме нещата. Психолозите даже използват парламентарен термин, за да обяснят този феномен — наричат го „край на дебатите“.

Сега съм на четиридесет и две и като погледна назад към последните четири години, мога да видя всички видове „край на дебатите“. В моята работа това се вижда най-добре. В „То“ говорих до безкрайност за децата и за широките възприятия, които осветяват вътрешния им живот. Догодина смятам да публикувам последния роман за Касъл Рок — „Нужни неща“ (последната новела в тази книга — „Слънчевото куче“, е всъщност прологът на този роман). И мисля, че този разказ е последният за писатели, писане и странната ничия земя, която съществува между реалното и измисленото. Вярвам, че много от моите постоянни читатели, които търпеливо понесоха влечението ми към тази тема, ще бъдат радостни да чуят това.

Преди няколко години публикувах роман, наречен „Мизъри“, в който опитах и успях поне отчасти да илюстрирам как силно може да въздейства върху читателя художествената литература. Миналата

година издадох книга, наречена „Тъмната половина“, в която се опитах да изследвам обратното — доколко силно художествената литература може да въздейства върху писателя. Докато книгата беше още в ръкопис, започнах да мисля, че може би има начин да разкажа и двата разказа едновременно като погледна някои елементи от „Тъмната половина“ под съвсем различен ъгъл. Писането, както го виждам, е съкровен акт съкровен като сънуването — и това беше още един аспект — на този странен и опасен занаят, за който никога не съм се замислял много.

Знам, че писателите от време на време са преработвали старите си творби — Джон Фаулз го направи с „Магьосникът“, а аз го направих с „Мястото“ — но аз нямах намерение да правя преработка. Това, което исках, беше да взема познатите елементи и да ги сглобя по съвсем нов начин. Опитвал съм се да направя това поне веднъж преди, като пренаредих и обнових основните елементи от „Дракула“ на Брам Стокър, за да напиша „Салемските призраци“, и тази идея много ми допадна.

Един ден през късната есен на 1987, докато тези неща се въртяха в главата ми, отидох в пералнята на дома ни, за да хвърля една мръсна риза за пране. Нашата пералня е малка, тясна ниша на втория етаж. Хвърлих ризата и застанах до единия от двата прозореца в стаята. Обикновено любопитство — нищо повече. Живеехме в тази къща вече единайсет или дванайсет години, но никога преди не бях поглеждал съзнателно точно през този прозорец. Причината е извънредно проста — той е на равнището на пода, по-голямата му част е скрита от сушилнята, наполовина е запушен от кошове с пране — просто прозорец, през който е трудно да се погледне.

Все пак се наведох и погледнах навън. Този прозорец гледа към една малка ниша, облицована с тухли, между къщата и пристроената лятна веранда. Място, което виждам почти всеки ден... но *ъгълът* беше нов. Жена ми беше сложила там половин дузина саксии, така че растенията да могат да уловят малко от ранното ноемврийско слънце, и в резултат се беше получила една очарователна градинка, която можех да видя само аз. Фразата, която ми дойде на ум, беше, разбира се, заглавието на този разказ. Тя ми се видя като метафора, не по-лоша от тези, които писателите — особено фантастите — измислят за своите светове. Да седнеш пред пишещата машина или да вземеш молива е

физически акт; духовният аналог е да гледаш през един почти забравен прозорец — прозорец, който предлага обикновен изглед под съвсем различен ъгъл... един ъгъл, който превръща всекидневното в необикновено. Работата на писателя е да се взира през този прозорец и да съобщава това, което е видял.

Но понякога прозорците се чупят. Мисля, че този разказ най-вече се интересува от това — какво се случва с удивения наблюдател, когато прозорецът между реалното и нереалното се счупи и стъклата се пръснат?

1

— Вие сте откраднали разказа ми — каза мъжът на прага. — Вие сте откраднали разказа ми и нещо трябва да се направи. Правото си е право, справедливото си е справедливо и нещо трябва да се направи.

Мортън Рейни, който току-що се беше събудил от дрямката си и все още беше на половината път към реалния свят, нямаше ни най-малка представа какво да каже. Това никога не се беше случвало в работата му — болен или здрав, напълно буден или наполовина заспал; той беше писател и едва ли някога се беше затруднил, когато трябваше да сложи в устата на някой свой герой хаплив отговор. Рейни отвори уста, не намери никакъв хаплив отговор в нея (всъщност не намери и недодялан), и я затвори пак.

Помисли си: „Този човек не изглежда съвсем истински. Прилича на герой от роман на Уилям Фокнър.“

Това не помагаше за разрешаване на ситуацията, но безспорно беше истина. Човекът, който позвъни на външната врата на Рейни в това затънтено място в западен Мейн, изглеждаше на около четиридесет и пет години. Беше много слаб. Лицето му беше спокойно, почти ведро, но прорязано от дълбоки бръчки. Те минаваха хоризонтално през високото му чело на равни вълни, пресичаха вертикално надолу лицето му — от тънките устни до линията на челюстта, тръгваха радиално на малки снопчета от краищата на очите му. Очите му бяха оцветени в ярко, неизбледняло синьо. Рейни не можеше да каже какъв цвят е косата му — човекът носеше широка черна шапка с кръгла периферия, нахлупена здраво на главата му. Долната страна на периферията докосваше върховете на ушите му. Приличаше на шапка, каквито са носили квакерите. Нямаше бакенбарди и всичко, което знаеше Мортън Рейни, беше, че под тази филцова шапка с кръгла периферия човекът спокойно можеше и да е плешив като Юл Бринър.

Носеше синя работна риза. Тя беше закопчана грижливо догоре, чак до увисналата, зачервена от бръснача плът на врата му, въпреки че

не носеше вратовръзка. Долната част на ризата се губеше в колана на сини джинси, които изглеждаха малко прекалено големи за човека, който ги носеше. Те свършваха с подгънати маншети, които лягаха плътно върху чифт избелели жълти работни обувки, вероятно направени за ходене в разорана бразда на метър зад задника на мулето.

— Е? — попита той, докато Рейни продължаваше да мълчи.

— Не ви познавам — каза най-после Рейни. Това бяха първите му думи, откакто беше станал от канапето, за да отвори вратата, и звучаха безкрайно глупаво дори в собствените му уши.

— Знам *това* — каза човекът. — *Това* няма значение. Аз ви познавам, господин Рейни. *Това* е важното. — И после потрети: — Вие сте откраднали разказа ми.

Той протегна ръка и Рейни видя, че държи нещо в нея. Пачка листа. Но не просто някаква си стара хартия — това беше ръкопис. След като си бил в занаята известно време, помисли си той, винаги познаваш как изглежда един ръкопис. Особено един нежелан ръкопис.

И със закъснение си помисли: „Имаш късмет, че това не е пистолет, Морт, момчето ми. Щеше да си отишъл в ада, преди да си разбрал, че си умрял.“

И с още по-голямо закъснение разбра, че вероятно си има работа с един от Лудите. Отдавна трябваше да го очаква, разбира се — въпреки че последните му три книги бяха бестселъри, днес беше първата визита на член на това прословуто племе. Той усети смесица от страх и огорчение и мислите му се завъртяха около един-единствен момент — как да се отърве от този тип колкото може по-бързо и с по-малко неприятности.

— Аз не чета ръкописи — започна той.

— Вече сте чели този — каза гладко мъжът с отруденото лице на жетвар. — Вие сте го откраднал. — Каза го, като че ли отбелязваше обикновен факт, като човек, който отбелязва, че е бил слънчев и приятен есенен ден.

Всички мисли на Морт този следобед като че ли закъсняваха и той осъзна колко е самотен тук. Беше дошъл в къщата в Ташмор Глен в началото на октомври, след два тягостни месеца в Ню Йорк — разводът му беше приключил едва миналата седмица.

Къщата беше голяма, но беше за лятна почивка, а и Ташмор Глен беше летен град. Имаше поне двайсет вили само на тази алея, която

минаваше покрай северния залив на Ташморското езеро, и през юли или август щеше да има хора във всички или почти всички... но сега не беше юли или август. Беше край на октомври. Звукът от изстрел, осъзна той, би отшумял, без да бъде чул. Дори и *някой* да чуеше, просто би помислил, че стрелят по пъдпъдък или фазан — беше разгарът на сезона.

— Мога да ви уверя...

— *Знам*, че можете — каза мъжът с черната шапка със същото неземно търпение. — *Знам* това.

Зад него Морт видя колата, с която бе дошъл. Беше старо комби, което изглеждаше на страшно много мили и много малко от тях по добри пътища. Видя, че номерът на комбито не беше от щата Мейн, но ме можа да разбере от *кой* щат беше; от известно време знаеше, че трябва да отиде на очен лекар и да смени очилата си, даже вече беше планирал да свърши тази малка неприятна работа миналото лято, но тогава, един ден през април, Хенри Йънг го беше повикал, за да го пита кой е човекът, с когото е видял Ейми и парка — може би *някой* роднина? — и подозренията, които после доведоха до необичайно бързия и тих развод по взаимно съгласие, започнаха — суматоха, която зае цялото му време и енергия през тези последни няколко месеца. През това време беше добре, когато се сетеше да смени бельото си, а какво оставаше за по-специални неща, като например посещение при очен лекар.

— Ако искате да говорим за някакви неприятности, които мислите, че имате — започна Морт несигурно, ненавиждайки надутия, металически звук на собствения си глас, но без да знае какво друго да отговори, — можете да говорите с моя посред...

— Това е между вас и мен — каза търпеливо мъжът на прага. Бъмп, котаракът на Морт, се беше свил върху ниския сандък, вграден в стената на къщата — боклуците трябваше да се събират в затворено място, иначе през нощта енотите преобръщаха всичко, — и сега скочи и пъргаво се изниза между краката на непознатия. Яркосините очи на непознатия не се отделяха от лицето на Рейни. — Ние нямаме нужда от външни хора, господин Рейни. Това е само между вас и мен.

— Не обичам да ме обвиняват в плагиатство, ако това е, което правите — каза Морт. В същото време една част от ума му го предупреждаваше, че трябва да бъде много внимателен, когато си има

работа с човек от племето на Лудите. Да се съгласява с тях? Да. Но този човек не изглеждаше да има пистолет, а Морт беше най-малко с двайсет килограма по-тежък от него. „Също съм и с пет или десет години по-млад, ако се съди по вида му“ — си каза той. Беше чел, че лудите могат да проявяват невероятна сила, но проклет да бъде, ако останеше да стои така и да слуша как човек, който никога преди не го е виждал, му казва как той — Мортън Рейни, е откраднал разказа му. Трябваше по някакъв начин да го опровергае.

— Не ви обвинявам, че това не ви харесва — каза мъжът с черната шапка. Каза го по същия търпелив и спокоен начин. Като терапевт, чиято работа е да учи малки деца, които са леко изостанали в развитието си, помисли си Морт. — Но вие сте го направили. Откраднали сте разказа ми.

— Трябва да си отидете — каза Морт. Вече беше съвсем буден и не се чувстваше толкова объркан, нито толкова неудобно. — Нямам какво да ви кажа.

— Да, ще си тръгна — каза човекът. — По-късно ще поговорим пак. — Той протегна ръкописа и Морт в този момент осъзна, че посяга към него. Дръпна ръката си и я пусна надолу точно преди неговият неканен и нежелан гост да пхне ръкописа в нея — като разсилен, който най-последно връчва призовката на човек, избягвал я с месеци.

— Нямам намерение да взимам това — каза Морт, а част от него се чудеше какво приспособяващо се животно е наистина човекът: когато някой ти подава нещо, първата ти реакция е да го вземеш. Няма значение дали е чек за хиляда долара или пръчка динамит със запален съскащ фитил — първата ти реакция е да го вземеш.

— Не е хубаво да си играете с мен, господин Рейни — каза човекът тихо. — Това *трябва* да се уреди.

— Що се отнася до мен, то е уредено — кача Морт и затвори вратата пред това набраздено, изхабено и сякаш вечно лице.

Само за момент беше усетил страх — когато отначало, объркан и сънен, осъзна какво му казваше този човек. След това всичко потъна в гняв — гняв от това, че са го събудили от дрямката му, и още повече, че му досажда представител на Лудите.

След като затвори, страхът му се върна. Той стисна устни и зачака мъжът да започне да удря по вратата. И когато това не стана, Морт беше убеден, че човекът просто си стои отвън, неподвижен като

камък и точно толкова търпелив, в очакване той отново да отвори... което щеше да направи рано или късно.

Тогава чу глухо тупване, последвано от поредица леки стъпки, прекосяващи дъсчената веранда. Морт отиде в голямата спалня, която гледаше към алеята. Имаше два големи прозореца — през единия се виждаше алеята и склонът на хълма зад нея, а другият предлагаше изглед към склона, който слизаше до синия, приятен простор на Ташморското езеро. И двата прозореца бяха огледални — той можеше да гледа навън, но ако някой се опиташе да погледне вътре, би видял само своя изкривен образ, освен ако не допреше носа си до стъклото и не присвиеше очи срещу блясъка.

Видя как мъжът с работната риза и подгънатите джинси се върна до комбито си. От този ъгъл успя да разчете и в кой щат е издаден номерът — Мисисипи. Когато човекът отвори вратата на колата, Морт си помисли: „По дяволите. Пистолетът му е в колата. Не го е носил, защото е мислил, че може да се разбере с мен... каквото и да смята за «разбиране». Но сега отива да го вземе и ще се върне тук. Сигурно е в жабката или под седалката...”

Но човекът седна зад волана, като се забави само толкова, колкото да свали черната си шапка и да я хвърли до себе си. Когато затръшна вратата и запали двигателя, Морт помисли: „Сега в него има нещо различно.“ Чак когато неговият нежелан следобеден посетител изкара колата на заден ход от алеята и се скри от погледа зад дебелата стена от храсти, Морт осъзна, че много добре знае какво беше различното.

Когато човекът влезе в колата си, той вече не държеше ръкописа.

2

Беше на задната веранда. Отгоре имаше камък — да пази лекият ветреца да не пръсне листата по целия двор. Слабото тупкане, което бе чул, сигурно е било от слагането на камъка върху ръкописа.

Морт стоеше в антрето и го гледаше с ръце в джобовете на панталоните си със защитен цвят. Знаеше, че лудостта не прихваща (освен може би в случаите на продължително общуване, пак според него), но все още не искаше да се докосва до това проклето нещо. Все пак предполагаше, че ще се наложи да го вземе. Не знаеше колко щеше да остане тук — ден, седмица, месец или година, в този момент всичко му изглеждаше възможно — но не можеше да остави това скапано нещо на прага. Най-малкото Грег Карстерс — неговият папач, щеше да слезе тук рано този следобед, за да му представи сметката, колко ще струва новият покрив на къщата, и щеше да се почуди какво е това. По-лошо, вероятно щеше да предположи, че е на Морт, и това щеше да породи повече обяснения, отколкото проклетото нещо заслужаваше.

Остана на прага, докато звукът от двигателя на посетителя му не се сля със слабия, тих шум на следобеда, и после излезе на верандата. Стъпваше внимателно с босите си крака (верандата се нуждеше от боядисване поне от година, а от изсъхналото дърво стърчаха бодливи трески). Захвърли камъка в обраслия с хвойна дол отляво. Вдигна малката пачка листа и я погледна. Най-отгоре беше заглавната страница. Там пишеше:

ТАЕН ПРОЗОРЕЦ, ТАЙНА ГРАДИНА

от Джон Шутър^[1]

Въпреки волята си почувства моментно облекчение. Никога не беше чувал за Джон Шутър и никога през живота си не беше *нищо чел, нищо писал* разказ с име „Таен прозорец, тайна градина“.

Хвърли ръкописа в кухненското кошче за боклук, което, му беше на пътя, и се върна на канапето в дневната, легна си отново и за пет минути заспа.

Сънува Ейми. Напоследък спеше страшно много и постоянно сънуваше Ейми, а когато понякога се събуждаше от собствените си дрезгави викове, вече не се изненадваше кой знае колко. Предполагаше, че ще му мине.

[\[1\]](#) Шутър (англ.) — стрелец. — Б.пр. ↑

3

На следващата сутрин седеше пред своя компютър в един малък кът на дневната, която винаги, когато идваха тук, използваше като кабинет. Компютърът беше включен, но Морт гледаше през прозореца към езерото. Там имаше две моторни лодки, които прорязваха с широки бели следи синята вода. Отначало той ги помисли за рибарски, но лодките не се спираха — само кръстосваха пътищата си на големи кръгове. Хлапаци, реши той. Просто някакви хлапаци си играят.

Не правеха нещо кой знае колко интересно, но той — още по-малко. След като напусна Ейми, не бе написал нищо, което да струва дори пукнат грош. Сядаше пред компютъра всеки ден от девет до единайсет — точно както беше го правил всеки ден през последните три години (и както близо хиляда години преди това беше прекарвал тези два часа, седейки пред старата канцеларска пишеща машина „Роял“), но всичко, което беше постигнал с това, с готовност би разменил за моторна лодка, с която да се надбягва с хлапаци по езерото.

Днес по време на двучасовия си график беше написал следните редове безсмъртна проза:

Четири дни, след като Джордж се увери за свое собствено удовлетворение, че жена му го мами, той застана пред нея.

— Трябва да говоря с теб, Аби — каза той.

Не беше добре.

Беше прекалено близо до истинския живот, за да бъде добре.

В истинския живот той никога не беше толкова решителен. Може би това беше част от проблема.

Изключи компютъра и след като щракна електрическия ключ, се сети, че беше забравил да запази написаното в паметта. Е, какво

толкова. Може би даже неговото подсъзнание го критикуваше, като му казваше, че текстът не заслужава да бъде запазен.

Госпожа Гейвин явно беше привършила на горния етаж — жуженето на прахосмукачката „Електролукс“ най-последно беше престанало. Тя идваше да чисти всеки вторник и когато Морт преди два вторника ѝ каза, че той и Ейми са скъсали, тя онемя от изненада, което никак не ѝ подходеше. Предполагаше, че тя харесва Ейми много повече от него. Но госпожа Гейвин продължаваше да идва и Морт сметна, че и това е нещо.

Стана и излезе в дневната точно когато госпожа Гейвин слизаше по главното стълбище. Тя държеше маркуча на прахосмукачката и влачеше малкия валчест уред след себе си. Машината слизаше с поредица от тупкания и приличаше донякъде на малко механично куче. „Ако се опитам да сваля прахосмукачката по този начин, тя ще ме удари по глезена и ще се изтъркаля чак до долу — помисли Морт. — Чудя се как ли успява да го прави?“

— Добре дошла, госпожо Г. — каза той и прекоси дневната към кухненската врата. Пиеше му се кола. Винаги ожадняваше от писането на тъпотии.

— Здравейте, господин Рейни. — Той се беше опитвал да я накара да го нарича Морт, но тя не бе пожелала. Не искаше дори да го нарича Мортън. Госпожа Гейвин беше жена с принципи, но принципите не ѝ пречеха да нарича жена му Ейми.

„Може би трябваше да ѝ кажа, че заварих Ейми в леглото с друг мъж в един от скъпите мотели на Дери — помисли Морт, като бутна летящата врата. — Поне би могла да започне отново да я нарича госпожа Рейни.“

Грозна и подла мисъл — от онзи вид мислене, който той подозираше, че е в корените на писателските му проблеми, но май нямаше начин да го преодолее. Може би и това щеше да мине... като сънищата. По някаква причина тази идея го накара да си спомни за една лепенка за броня, която веднъж беше видял отзад на един много стар фолксваген костенурка. „ЗАПЕЧЕН — НЕ МОЖЕ ДА МИНЕ“, пишеше, на лепенката.

Когато кухненската врата се затвори, госпожа Гейвин каза:

— Намерих един от разказите ви в боклука, господин Рейни. Помислих, че може да ви потрябва, и го сложих на плота.

— Добре — каза той, без изобщо да има представа за какво говори тя. Нямаше навик да хвърля лошите ръкописи или откъси в кухненския боклук. Когато напишеше нещо скапано — а напоследък беше написал повече скапани неща от обикновено — той или го изтриваше от компютърната памет, или го пазеше в картотеката, разположена отдясно на неговия компютър за текстообработка.

Изобщо не се сети за човека с набразденото лице и кръглата черна квакерска шапка.

Отвори вратата на хладилника, премести две малки чинии, пълни с остатъци с неизвестен произход, откри бутилка пепси и я отвори, докато буташе с хълбок вратата на хладилника, за да се затвори. Когато отиде да хвърли капачката в боклука, видя ръкописа — заглавната му страница беше изцапана с нещо, което приличаше на портокалов сок, но иначе си беше наред — оставен на плота до кафеварката. *Тогав*а си спомни. Джон Шутър, точно така. Редовният член на дружеството на Лудите, клон Мисисипи.

Отпи от пепсито и взе ръкописа. Сложи заглавната страница отдолу и видя отгоре на първата страница следното:

Джон Шутър
Обикновена пратка
Деллакорт, Мисисипи

30 страници
приблизително 7500 думи
Продадени права на разпространение, Северна
Америка

ТАЕН ПРОЗОРЕЦ, ТАЙНА ГРАДИНА
от Джон Шутър

Ръкописът беше напечатан на доста добра хартия, но машината трябва да е била тежък случай — приличаше, на стар канцеларски модел, при това немного добре поддържан. Повечето от буквите бяха разкривени като старчески зъби.

Той прочете първото изречение, после второ и после третото — за момент мислите му се объркаха.

Тод Дауни си помисли, че жена, която би откраднала любовта ти, когато любовта ти наистина е всичко, което имаш, не е никаква жена. Затова той реши да я убие. Щеше да направи това в чупката, която образуваха къщата и хамбарът — съединяваха се под много остър ъгъл. Щеше да го направи там, където жена му отглеждаше градината си.

— По дяволите — каза Морт и пак остави ръкописа. Ръката му бутна бутилката пепси. Тя се прекатури, запени се и потече надолу по чекмеджетата. — По *ДЯВОЛИТЕ* — извика той.

Госпожа Гейвин дотича, огледа положението, и каза:

— О, няма нищо. Като ви чух, помислих, че сте си прерязали гърлото. Можете ли да мръднете малко, господин Рейни?

Той се мръдна и първото нещо, което направи тя, беше да вдигне ръкописа от плота и отново да го пхне в ръцете му. Все още всичко беше наред — течността беше тръгнала в друга посока. Навремето той беше човек с доста добро чувство за хумор — поне *той* винаги беше мислил така — но като погледна надолу към малката купчина хартия в ръцете си, колкото и да се владееше, най-доброто, което можа да изпита, беше чувство на горчива ирония. „Като котката в детското стихотворение — помисли си Морт. — Онази, дето постоянно се връща.“

— Ако се опитвате да съсипете това — каза госпожа Гейвин и кимна към ръкописа, докато изваждаше парцала за бърсане изпод умивалника, — ще успеете.

— То не е мое — каза той и сам се учуди. Вчера, когато почти беше посегнал да вземе ръкописа от човека, който му го беше донесъл, си беше помислил какво приспособяващо се животно е човек. Несъмнено това желани да се приспособява се простираше във всички посоки, защото първото нещо, което почувства, като прочете тези три изречения, беше вина... и не беше ли точно това, което Шутър (ако това беше истинското му име) искаше той да почувства? Разбира се, че

беше. „Вие сте откраднали моя разказ“, беше казал той, а не се ли полагаше крадците да се чувстват виновни?

— Извинете, господин Рейни — каза госпожа Гейвин. Държеше парцала.

Той отстъпи настрана, за да може тя да стигне до разлятото.

— Това не е мое — повтори той. Всъщност настоя.

— О — каза тя, като избърса локвичката върху плота и пристъпи към мивката, за да изстиска парцала. — Помислих, че е ваше.

— Пише: Джон Шутър — каза той, сложи заглавната страница отгоре и го обърна към нея. — Виждате ли?

Госпожа Гейвин удостои заглавната страница с възможно най-късия поглед, който позволяваше учтивостта, и започна да бърше чекмеджетата.

— Помислих, че е една от онези измишльотини — каза тя. — Псевдоиме. Или май беше псевдоним. Как им казвате там на литературните си имена.

— Аз не използвам псевдоним — каза той. — Никога не съм използвал.

Този път тя удостои и него с кратък поглед — пълен с провинциална хитрост и леко удивление — преди да коленичи, за да избърше локвата от пепси ма пода.

— И да сте използвали, не мисля, че ще ми го кажете:

— Извинявайте, че го разлях — измърмори той, докато се придвижваше към вратата.

— Това ми е работата — отговори тя късо. Не го погледна пак. Морт разбра намека и излезе.

Остана в дневната за момент, загледан в изоставената насред килима прахосмукачка. В главата си чу човека с набразденото лице да казва търпеливо: „Това е между вас и мен. Ние нямаме нужда от външни хора, господин Рейни. Това е само между вас и мен.“

Морт си представи това лице, спомни си го внимателно — умът му беше трениран да си спомня лица и действия — и помисли: „Това не беше само моментно отклонение или странен начин да се запознаеш с писател, когото смяташ или не смяташ за известен. Той ще се върне.“

Внезапно се упъти отново към кабинета си. В движение навиваше ръкописа на тръба.

Три от четирите стени на кабинета бяха покрити с рафтове за книги, а едната от трите беше запазена за различните издания, местни и чуждестранни, на неговите произведения. Беше издал всичко шест книги: пет романа и един сборник разкази. Книгата с разказите и двата му първи романа бяха приети добре само от семейството му и от някои приятели. Третият му роман, „Момчето на латернаджията“, веднага стана бестселър. След като преуспя, ранните му работи бяха преиздадени и станаха популярни, но никога толкова известни, колкото по-късните му книги.

Сборникът разкази се казваше „Всеки изплюва камъчето“ и повечето от разказите бяха публикувани в списания „само за мъже“, между снимки на жени с много грим и много малко облекло. Един от разказите обаче беше публикуван в „Списание за мистерии на Елъри Куин“. Казваше се „Сезон за сеитба“ и именно този разказ той разгръщаше сега.

Жена, която би откраднала любовта ти, когато любовта ти е всичко, което имаш, не е никаква жена — това поне беше мнението на Томи Хевлок. Той реши да я убие. Даже знаеше мястото, където щеше да го направи — точното място: малката градинка, която тя бе засадила в чупката, където се съединяваха къщата и хамбарът.

Морт седна и бавно зачете двата разказа — ту единия, ту другия. Още преди да ги преполови, разбра, че няма нужда да чете по-нататък. На някои места двата разказа се различаваха по използваните думи, но на много други дори и думите бяха еднакви. Ако човек се абстрахираше от думите, разказите бяха *съвсем* еднакви. И в двата мъж убиваше жена си. И в двата съпругата беше студена, бездушна кучка, която се грижеше само за градината и за консервите си. И в двата

убиецът погребваше жертвата си в нейната градина и после се грижеше да отгледа в нея чудесна реколта. Във версията на Мортън Рейни засаденото беше боб. В тази на Шутър беше царевица. И в двете версии убиецът накрая полудяваше и биваше открит от полицията как яде огромни количества от съответното растение и се кълне, че ще се отърве от нея, че най-сетне ще се отърве от нея.

Морт никога не се беше смятал за нещо повече от писател на разкази на ужасите — и в „Сезон за сеитба“ нямаше нищо свръхестествено, — но все пак това беше доста злоецо малко разказче. Ейми го беше дочела с леко потръпване и беше казала:

— Предполагам, че е добро, но този мъжки ум... за Бога, Морт, каква гадост!

Думите ѝ изразяваха много добре и собствените му чувства. Пейзажът в „Сезон за сеитба“ не беше от тези, сред които би пътувал с удоволствие, всъщност разказът не беше и израз на собствените му чувства, но Морт мислеше, че е свършил добра работа, че е описал добре полудяването на Том Хевлок след убийството. Редакторът на СМЕК беше доволен, читателите също — разказът беше предизвикал одобрителни писма. Редакторът беше поискал нов разказ, но Морт никога вече не написа нищо, което даже отдалечено да напомня „Сезон за сеитба“.

— Знам, че мога да го направя — каза Тод Дауни, като си вземаше нов кочан царевица от димящата тенджера. — Сигурен съм, че след време няма да я има съвсем.

Така завършваше разказът на Шутър.

— Сигурен съм, че мога да се справя с тази работа — им каза Том Хевлок и си сипа нова порция боб от голямата, димяща тенджера. — Сигурен съм, че след време нейната смърт ще бъде мистерия дори и за мен.

Така завършваше разказът на Морт Рейни.

Морт затвори своя екземпляр на „Всеки изплюва камъчето“ и замислено го върна на рафта за първи издания.

Седна и затършува бавно и подробно в чекмеджетата на бюрото си. То беше голямо — толкова голямо, че носачите трябваше да го внесат в стаята на части, и имаше много чекмеджета. Беше неприкосновено — нито Ейми, нито госпожа Г. имаха право да го докосват, а чекмеджетата бяха пълни с най-различни вещи, трупани от десет години. Бяха минали вече четири години, откакто Морт се беше отказал от пушенето, и ако в къщата имаше останали някакви цигари, те щяха да са там. Ако намереше цигари, щеше да запуши. Точно сега умираше за цигара. Ако не намереше, нищо — ровенето в собствените му боклуци успокояваше. Стари писма, които беше отделил, за да им отговори, но не им беше отговорил — които едно време бяха изглеждали важни, а сега изглеждаха остарели, дори непонятни; картички, които беше купил, но не беше изпратил; части от ръкописи, завършени в различна степен; половин пакет много стари пури; пликове; кламери; унищожени чекове. Разравяше пластове, които бяха почти геологически — пластове на летен живот замръзнал на едно място. И това беше успокояващо. Той привърши едното чекмедже и премина към друго, като мислеше за всичко, което му беше известно за Джон Шутър, и за това, как го беше накарал да се почувства разказът на Джон Шутър — *неговият* разказ, проклет да е.

Най-очевидното, разбира се, беше, че случката го беше накарала да изпита желание за цигара. Не му беше за пръв път да се чувства така през последните четири години — понякога просто виждаше някой да си пафка зад кормилото на някоя кола, спряла до неговата на светофара, и това предизвикваше бясна моментна страст за тютюн. Но ключовата дума тук, разбира се, беше „моментна“. Тези чувства минаваха бързо като свирепи летни бури — пет минути след като заслепяващата сребриста завеса на дъжда — се е спуснала от небето, отново светва слънцето. Той никога не беше изпитвал нужда да свърне в първия магазин по пътя си за пакет цигари... или да започне да тършува из жабката си за цигара или две, както сега тършуваше в бюрото си.

Той се чувстваше *виновен* и това беше абсурдно. Беше вбесен. Не беше откраднал разказа на Джон Шутър и знаеше, че не е — ако

имаше някаква кражба (и трябваше да има, щом двата разказа бяха толкова близки, без единият от играчите предварително да ги познава — иначе беше невероятно), значи *Шутър* беше откраднал от *него*.

Разбира се.

Беше толкова просто — като носа на лицето му... или кръглата черна шапка на главата на Джон Шутър.

Все още се чувстваше разстроен, объркан, виновен... *притеснен* — по начин, за който може би нямаше думи. И защо? Е... защото...

В този момент Морт повдигна едно ксероксно копие от ръкописа на „Момчето на латернаджията“ и там, под него, имаше пакет цигари „ЛМ“. Дали все още *произвеждаха* „ЛМ“? Не знаеше. Пакетът беше стар, смачкан, но определено не беше празен. Той го взе и го погледна. Помисли, че според законите на непризнатата официално наука за напластяването, която — ако се търси по-подходяща дума, може да се нарече и бюрология, най-вероятно го е купил през 1985 година.

Надникна в пакета. Видя три малки пирончета за ковчега си — наредени едно до друго.

„Пътешественици във времето от друга епоха“ помисли си Морт. Пъхна една от цигарите в устата си и отиде в кухнята, за да вземе клечка кибрит от кутията до печката. „Пътешественици във времето, които пътуват през годините — търпеливи цилиндрични пътници, чиято мисия е да чакат — с постоянство, със спокойствие, докато най-сетне настане нужният момент отново да ме подкарат по пътя към рак на белите дробове. И изглежда, че моментът най-сетне е дошъл.“

— Сигурно имат вкус на лайна — каза той на висок глас към празната къща (госпожа Гейвин отдавна си беше отишла) и поднесе огънче към върха на цигарата. Все пак нямаха вкус на лайна. Имаха съвсем добър вкус. Той тръгна обратно към кабинета си — изпускаше дим и чувстваше приятно олекване в главата. „Ах, това непоносимо търпеливо упорство на навика“ — помисли си Морт. Какво беше казал Хемингуей? Не този август, нито този септември — през тази година трябва да правиш, каквото ти харесва. Но отново идва време. Винаги идва. Рано или късно ти отново пъхаш нещо в старата си голяма няма уста. Питие, цигара, може би дулото на ловджийска пушка. Не този август, нито този септември...

... за съжаление беше октомври.

Преди малко, докато ровеше в бюрото, беше намерил старо бурканче, наполовина пълно с фъстъци. Съмняваше се дали стават за ядене, но капакът на бурканчето беше чудесен за пепелник. Той седна зад бюрото си, погледна навън към езерото (както и госпожа Г., лодките, които бяха там преди, си бяха отишли), с удоволствие вкуси от стария си, отвратителен навик и откри, че вече с малко по-голямо спокойствие може да мисли за Джон Шутър и разказа на Джон Шутър.

Разбира се, човекът беше един от Лудите — това вече беше желязно доказано, ако въобще трябваше доказателство. Колкото до реакцията му, когато беше открил, че наистина съществува сходство...

Е, разказът беше нещо — истинско нещо — поне можеше да мисли за него по такъв начин, особено след като му го бяха платили — но по друг, по-важен начин, въобще не беше нищо. Не беше нещо като ваза, стол или автомобил. Беше мастило върху хартия, но не беше нито мастилото, нито хартията. Хората понякога го питаха откъде взима идеите си и макар че той се надсмиваше на този въпрос, той винаги го караше да се чувства някак засрамен, като някакъв измамник. Те, изглежда, си мислеха, че някъде съществува Централно сметище за идеи (точно както се смята, че някъде съществува гробище на слонове, а някъде другаде съществува приказният загубен златен град) и той сигурно има специален пропуск, който му дава възможност да отива дотам и да се връща, но Морт знаеше нещо друго. Той си спомняше *къде е бил*, когато са му хрумвали някои идеи, и знаеше, че идеята често е резултат от видяна или усетена странна връзка между предмети, събития или хора, между които преди не е съществувала и най-малката връзка, но това беше най-много, което можеше да направи. А по въпроса, защо трябва да вижда тези връзки или защо трябва да прави разкази от тях, след като ги е видял... на този въпрос той нямаше отговор.

Ако Джон Шутър беше дошъл на вратата му и му беше казал:

„Вие сте откраднали колата ми“ — вместо — „Вие сте откраднали разказа ми“ — Морт би попил идеята бързо и решително. Можеше да го направи, дори и ако въпросните две коли бяха произведени в една година и бяха от една марка, модел и цвят. Би показал на мъжа с кръглата черна шапка свидетелството на автомобила си, би го поканил да сравни номера на розовата карта с този на колонката до вратата и би го изпратил по живо по здраво.

Но когато ти дойде идея за разказ, никой не ти дава квитанция. Няма никакви доказателства. А и защо да има? Никой не ти дава квитанция за нещо, което получаваш безплатно. Човек иска пари от онзи, който иска да купи нещо от *него* — о, да, до пълно натоварване на трафика, а и малко повече, ако може, за да компенсира всичките случаи, когато разни проклетници — списания, вестници, книгоиздатели, кинокомпании — са го измамили. Но идеята идва безплатна, чиста и без всякакъв баласт. Ето, това е, реши той. Това бе причината, поради която се чувстваше виновен, макар да знаеше, че не е плагиатствал от разказа на фермера Джон Шутър. Чувстваше се виновен, понеже писането на разкази *винаги* малко приличаше на кражба и може би винаги щеше да е така. Просто Джон Шутър се оказа първият човек, който потропа на прага му и го обвини направо и на висок глас. Морт си помисли, че в подсъзнанието си е очаквал нещо такова от много години.

Смачка цигарата си и реши да подремне. После реши, че идеята е лоша. Щеше да е по-добре, по-здравословно — и умствено, и физически, да обядва нещо, да почете около половин час и после да отиде на дълга приятна разходка долу край езерото. Спеше твърде много, а да спиш твърде много е признак на депресия. По средата на пътя до кухнята се насочи към дългото стъгаемо канапе под прозореца в дневната. „По дяволите — помисли си той, като постави една възглавница под врата си, а друга — под главата си. — Аз *наистина* съм потиснат.“

Последната му мисъл, преди да се унесе, беше повторение: „Той още не се е отказал от мене. О, не, не и този тип. Той не се отказва лесно.“

Сънува, че се е загубил в огромна царевична нива. Луташе се от един ред към следващия, а слънцето осветяваше часовниците, които носеше — половин дузина на всяка ръка, всеки от тях настроен на различно време.

„Моля, помогнете ми! — извика той. — Моля някой да ми помогне! Загубил съм се и ме е страх!“

Царевичката пред него се поклащаше и шумолеше. От едната страна излезе Ейми. От другата излезе Джон Шутър. И двамата държаха ножове.

„Сигурен съм, че мога да се справя с тази работа — каза Шутър и двамата пристъпиха към него с вдигнати ножове. — Сигурен съм, че след време смъртта ви ще бъде мистерия дори и за нас.“

Мортън се обърна, за да побегне, но една ръка — ръката на Ейми — го хвана за колана и го дръпна назад. А когато ножовете, блестящи на светлината на горещото слънце в тази огромна тайна градина...

6

След час и четвърт го събуди телефонът. Той се бореше с ужасен сън. Някой го преследваше — това беше всичко, което си спомняше ясно. Успя да се вдигне и да седне на канапето. Беше ужасяващо горещо — от всяка пора на кожата му течеше пот. Докато беше спал, слънцето се беше извъртяло до отсамната страна на къщата и беше го огрявало Бог знае колко дълго през остъклената стена.

Морт бавно отиде до масичката с телефона в предния хол. Пристъпваше трмаво като човек във водолазен костюм, който върви по речното дъно срещу течението. В главата си усещаше бавно туптене, а в устата си — вкус на спечени лайна. При всяка крачка напред входът на хола сякаш се отдръпваше с една крачка и на Морт му хрумна — не за пръв път през живота му, че адът вероятно е като чувството, което имаш, след като си спал твърде дълго или твърде дълбоко в горещ следобед. Най-лошото не беше във физическото усещане. Най-лошото беше и обезсилващото, дезориентиращо чувство да бъдеш извън себе си, някак си да бъдеш наблюдател, който гледа през две телевизионни камери със замъглени обективи.

Вдигна телефона. Мислеше си, че сигурно е Шутър.

„Да, ясно, че е той — единственият човек на целия божи свят, с когото не би трябвало да разговарям в това състояние — със свален гард и с едната половина на съзнанието откопчана от другата. Естествено, че ще е той — кой друг?“

— Ало?

Не беше Шутър, но докато слушаше как гласът на другия край на линията отговаря на поздрава му, той откри, че има поне още една личност, с която не бива да разговаря, докато е във физически уязвимо състояние.

— Ало, Морт — каза Ейми. — Добре ли си?

Малко по-късно същия следобед Морт навлече огромната си червена фланелена риза, която използваше като яке в ранна есен, и тръгна на разходката, която трябваше да направи по-рано. Котаракът Бъмп го последва от разстояние, — докато се увери, че Морт има сериозни намерения, след което се върна към къщата.

Той тръгна бавно и целенасочено през яркия следобед, който като че ли беше направен целият от синьо небе, червени листа и златист въздух. Вървеше с ръце в джобовете и се опитваше да поеме през кожата си тишината на езерото и да се отпусне, както беше правил преди — предполагаше, че това беше причината, поради която беше дошъл тук, вместо да остане в Ню Йорк, както беше очаквала Ейми, докато двамата заедно бавно се търкаляха към развода си. Беше дошъл тук, защото това беше вълшебното място — особено есен — и когато пристигна, беше почувствал, че ако някъде на тази планета има нещастник, който да има нужда от малко вълшебство, то това е той. И ако това вълшебство изчезнеше за него сега — когато писането беше станало така горчиво — просто не знаеше какво ще прави.

Оказа се, че не бе трябвало да се тревожи за това. След известно време тишината и странно напрегнатата атмосфера (която като че ли винаги завладяваше Ташморското езеро, когато най-сетне идваше есента и летовниците най-сетне си отиваха) започна да му действа, да го отпуска като нежни разтриващи ръце. Но сега той трябваше да мисли и за нещо друго, освен за Джон Шутър — трябваше да мисли и за Ейми.

— Разбира се, че съм добре — беше й казал той с тона на пияница, който се опитва да убеди хората, че е трезвен. В действителност още беше толкова замаян, че се *чувстваше* леко пиян. Думите бяха някак твърде големи в устата му, като парчета мека, ронлива скала, и той приказваше много внимателно, опипваше пътя си през формалност на дебюта и гамбитите на телефонния диалог, като че ли разговаряха за първи път.

— А ти как си?

— О, добре, добре съм — изчурулика тя с бърз лек смях, който обикновено означаваше, че или флиртува, или е ужасно нервна, а на Морт не му се вярваше тя да флиртува с него — не и в този момент. Осъзнаването, че е нервна, малко го успокои.

— Просто си самичък там и може да ти се случи какво ли не, без никой да разбере. — Тя рязко прекъсна.

— Всъщност не съм сам — каза той меко. — Госпожа Гейвин идва днес, а и Грег Карстерс винаги се навърта насам.

— О, забравих за ремонта на покрива — каза Ейми и за момент той се удиви колко естествено звучеше разговорът им, колко естествено и неразведено. — „Ако ни слуша човек — помисли си Морт, — никога не би допуснал, че в леглото ми... по-точно в това, което *беше* мое легло, спи някакъв мошеник агент по недвижими имоти.“ — Той чакаше да се върне гневът му — гневът от болката, ревността, измамата — но на мястото на предишните неприятни чувства се въртеше само някакъв призрак.

— Е, Грег поне не ме е забравил — увери я той. — Дойде вчера и час и половина пълзя по покрива.

— Много ли е повреден?

Той й каза. Поговориха за покрива около пет минути, докато Морт бавно се събуждаше — говореха за стария покрив така, като че ли нещата са си такива, каквито бяха били винаги, говореха за него, като че ли щяха да прекарат следващото лято под новите кедрови дъски точно така, както бяха прекарвали последните девет лета под старите кедрови дъски. Морт си помисли: „Дайте ми един покрив, дайте ми малко дъски и ще си приказвам вечно с тази кучка.“

Слушаше я, приключил своята част от разговора, той почувства как в него се загнездва дълбоко чувство на нереалност. Сякаш се връщаше в глупавото състояние на полуреалност, полусън, в което беше, когато вдигна телефона, и не можеше да го издържа повече. Ако разговорът им беше някакво състезание — кой от двамата би могъл по-дълго време да се преструва, че последните шест месеца никога не са съществували, то той имаше желание да се предаде. Повече от желание.

Тя питаше откъде Грег щял да намери дървения материал и дали щял да наеме работници от града. Морт я прекъсна:

— Защо се обаждаш, Ейми?

Настъпи миг тишина. Той усети как тя отхвърля един по един възможните отговори като жена, която пробва шапки, и че това наистина отново възбужда гнева ѝ. Това беше едно от нещата — всъщност едно от малкото неща, за които можеше честно да каже, че я ненавижда. Абсолютно несъзнателната ѝ неискреност.

— *Казах* ти защо — почна най-после тя. — Да видя дали си добре. — Гласът ѝ отново звучеше объркано и неуверено, а това обикновено означаваше, че казва истината. Когато лъжеше, гласът ѝ винаги звучеше така, като че ли ти обяснява, че земята е кръгла. — Пак имах едно такова чувство — ти не вярваш в тези мои чувства, но мисля, че знаеш, че ги имам и че аз вярвам в тях... нали, Мортън? — Не беше нейното обикновено позиране или отбранителният ѝ гняв — гласът ѝ звучеше почти умоляващо.

— Да, знам.

— Е, имах такова чувство. Правех си сандвич за обяд и почувствах, че ти... че ти може да не си добре. Изчаках малко — мислех, че ще премине, но не премина. Така че накрая се обадох. Ти си добре, нали?

— Да — каза той.

— И нищо не се е случило?

— Е, нещо се случи — каза той само след миг вътрешно колебание. Помисли, че е възможно, може би дори вероятно, Джон Шутър („ако наистина се казва така“ — настойчиво прибавяше умът му) да е правил опити да се свърже с него в Дери, преди да дойде тук. Все пак по това време на годината обикновено той живееше в Дери. Дори Ейми можеше да го е изпратила тук.

— *Знаех* си — каза тя. — Да не си се наранил с онзи проклет верижен трион? Или...

— Нищо, за което се постъпва в болница — каза той с лека усмивка. — Просто досада. Името Джон Шутър говори ли ти нещо, Ейми?

— Не, защо?

Той въздъхна със стиснати зъби — сякаш изпусна облак пара. Ейми беше интелигентна жена, но устата ѝ винаги изпреварваше ума ѝ. Спомняше си как веднъж му беше хрумнало, че тя трябва да носи фланелка с надпис „ПЪРВО МИСЛИ, ПОСЛЕ ГОВОРИ“.

— Не бързай. Изчакай няколко секунди и помисли сериозно. Доста висок — над един и осемдесет, мисля, че гони петдесетте. В лицето изглежда стар, но се *движи* като мъж на четирийсет. Селско лице. Загоряло, с много бръчки от слънцето. Когато го видях, си помислих, че прилича на герой на Фокнър...

— Какви ги дрънкаш, Морт?

Той се почувства точно както преди — отново си обясни защо — макар и толкова засегнат и объркан, беше отхвърлил желанието, което изпитваше — най-често нощем — да я попита дали не могат да *опитат* да се помирят. Предполагаше, че ако я моли достатъчно дълго и достатъчно упорито, тя ще се съгласи. Но фактите си бяха факти — в брака им имаше още много несполуки, не беше само агентът по недвижими имоти. Гласът на Ейми беше придобил пронизителния си тон — още един симптом на това, което ги беше убило. „Какво си направил сега? — питаше тонът й... не, изискваше. — В каква каша си се забъркал сега? Обясни ми.“

Той затвори очи и преди да отговори, отново въздъхна през стиснатите си зъби. После й разказа за ръкописа на Джон Шутър и за собствения си разказ. Ейми ясно си спомняше „Сезон за сеитба“, но каза, че никога не била чувала за човек на име Джон Шутър — такова име не се забравяло цял живот, така каза, и Морт беше склонен да се съгласи. И със сигурност не го била виждала.

— Сигурна ли си? — настоя Морт.

— Сигурна съм — каза Ейми. В гласа й звучеше леко негодувание от непрекъснатото му разпитване. — Не съм виждала подобен човек, откакто ти си отиде. И преди да ми кажеш отново да не бързам, уверявам те, че имам много свежа памет за всичко, което се е случило оттогава насам.

Ейми направи пауза и той осъзна, че сега тя говори с усилие — а много вероятно и с истинска болка. Една малка, подла част от него се зарадва. По-голямата част — не; на по-голямата част й стана неприятно, че дори и малка част от него е щастлива за такова нещо. Това обаче не повлия на вътрешното му ликуване. Може би тя вече не обичаше онзи, но пък той изглеждаше неуязвим към опитите на Морт — на по-голямата част от Морт — да го измести.

— Може би Тед го е видял — каза той. Тед Милнър беше агентът по недвижими имоти. Все още му беше трудно да повярва, че тя го е

зарязала заради агент по недвижими имоти, и предполагаше, че това е част от проблема — част от самонадеяността, която всъщност беше позволила нещата да стигнат дотам. Със сигурност нямаше намерение да заявява, особено пред себе си, че е невинен като агънце, нали?

— Много смешно! — Гласът на Ейми беше едновременно сърдит, засрамен, изпълнен със съжаление и предизвикателен.

— Не ти се подигравам — каза той. Отново започваше да се чувства уморен.

— Тед не е тук — каза тя. — Тед почти не идва тук. Аз... аз отивам у тях.

„Благодаря ти, че сподели това с мене, Ейми“ — едва не каза той, но го преглътна. По-добре щеше да бъде поне един разговор да завърши без размяна на обвинения. Затова не й благодари за откровеността и не каза, че това променя нещата и най-вече не попита какво, по дяволите, става — с тебе, Ейми?

Най-вече защото тогава и тя можеше да го попита същото.

8

Тя го беше посъветвала да се обади на Дейв Нюсъм, полица на Ташмор — все пак, онзи човек можело да бъде опасен... Морт й каза, че не е необходимо — поне не още, но ако „Джон Шутър“ го потърси отново, вероятно ще звънне на Дейв. След още няколко надуты любезности прекратиха разговора. Стори му се, че тя хитрува относно косвеното му предположение, че може би в този момент Тед седи на стола на Морти-Мечо и спи в леглото на Морти-Мечо, но той наистина не знаеше как би могъл — рано или късно — да не спомене Тед Милнър. Този човек все пак беше станал част от живота на Ейми. А и *тя* му се беше обадила — това беше истината. Беше я обзело едно от смешните й чувства и *му се беше обадила*.

Морт стигна до мястото, където пътят покрай езерото се раздвояваше — дясното разклонение се изкачваше по стръмния бряг към Езерната алея. Той пое по него, вървеше бавно и се наслаждаваше на цветовете на есента. Когато стигна до последния завой на пътеката и пред него се показа тънката черна лента на асфалта, някак си не остана изненадан, че вижда синьото комби с мисисипския номер паркирано там — като често наказвано куче, вързано с верига за дърво — и слабата фигура на Джон Шутър, подпряна до десния преден калник, с ръце, скръстени на гърдите.

Морт зачака биенето на сърцето му да се ускори от притока на адреналин, но сърцето му продължи в нормалния си ритъм, ще рече, жлезите му продължаваха да действат както преди — а поне засега това означаваше, че кротуваха.

Слънцето, което се беше скрило зад облак, отново се показва, а цветовете на есента, които и досега бяха ярки, сякаш избухнаха в пламъци. Отново се появи собствената му сянка — тъмна, дълга и ясно очертана. Кръглата черна шапка на Шутър изглеждаше още по-черна, синята му риза — още по-синя, а въздухът беше толкова прозрачен, че мъжът изглеждаше като изрязан от цветната хартия на действителността, която сега беше по-ярка и по-жизнена от тази, която

познаваше Морт. И той разбра, че е допуснал грешка в съображенията си да не се обади на Дейв Нюсъм — грешка или малка измама — както към себе си, така и към Ейми. Истината беше, че той искаше сам да се оправи с тази работа. „Може би просто, за да докажа на себе си, че има неща, с които все още мога да се оправям“ — помисли си той и отново се заизкачва по хълма към мястото, където Джон Шутър стоеше облегнат на колата си и го очакваше.

Беше направил дълга и бавна разходка по пътя край езерото и докато обикаляше или прекрачваше някое паднало дърво, се поспираше, за да хвърли по водата някой попаднал му плосък камък и да направи „жабка“ (като малък го можеше това наистина добре — даже до девет подскачания, но сега най-много, което успяваше да постигне, бяха четири), не си беше мислил единствено за обаждането на Ейми. Беше мислил и за това — какво да прави с Шутър, когато и ако Шутър се появи пак.

Наистина беше изпитал моментна — или може би не толкова моментна — вина, когато беше видял, че двата разказа са почти еднакви, но беше разбрал от какво иде тя — това беше обобщаващата вина, която, както предполагаше, от време на време изпитват всички писатели. Колкото до Шутър, единствените чувства, които изпитваше, бяха раздразнение, гняв и... някакво облекчение. Изпълваше го неориентирана ярост — вече от месеци. Хубаво беше най-накрая да се появи и някой, върху когото да си го изкара.

Морт беше чувал изтърканата приказка, че ако четиристотин маймуни блъскат по четиристотин пишешци машини в продължение на четири милиона години, някоя от тях все ще напише пълните съчинения на Шекспир. Не вярваше на това. Дори и да беше вярно, Джон Шутър не беше маймуна и не беше живял чак толкова дълго, независимо от броя на бръчките по лицето му.

Значи Шутър беше преписал разказа му. Морт Рейни изобщо нямаше представа защо беше избрал „Сезон за сеитба“, но знаеше, че точно това се беше случило, защото изключваше съвпадението и знаеше дяволски добре, че самият той може би беше откраднал разказа от Великата банка за идеи на Вселената, но съвсем сигурно не го беше откраднал от господин Джон Шутър от Великия щат Мисисипи.

Тогава откъде Шутър го беше преписал? Морт си помисли, че това е най-важният въпрос — шансът му да изобличи Шутър като

фалшификатор и измамник може би се криеше в отговора на този въпрос.

Имаше само два възможни отговора, защото „Сезон за сеитба“ беше публикуван само два пъти — първо в „Списание за мистерии на Елъри Куин“ и после — в неговия сборник „Всеки изплюва камъчето“. Той беше потърсил потвърждението за „Сезон за сеитба“ и беше открил, че публикуването в списанието е било през юни 1980. Сборникът „Всеки изплюва камъчето“ беше издаден от „Сейнт Мартин прес“ през 1983. Оттогава насам имаше и други издания — всички, освен едно, бяха с меки корици — но това нямаше значение. Всичко, което трябваше да има предвид, бяха тези две дати — 1980 и 1983... и собствената му надежда, че освен агентите и юристите от издателската компания никой не обръщаше голямо внимание на редовете, написани със ситен шрифт на страницата за авторски права.

С надеждата, че с това ще докаже истината пред Джон Шутър, с надеждата, че Шутър просто ще приеме — както правеха повечето обикновени читатели, — че разказът, който той е прочел за пръв път в сборник, преди това не е съществувал, Мортън се доближи до мъжа и най-накрая застана пред него на банкетата на пътя.

— Предполагам, че досега сте имали възможност да прочетете разказа ми — каза Шутър. Говореше с обикновения тон на човек, който говори за времето.

— Да.

Шутър тежко кимна.

— Предполагам, че ви е подсетил за нещо, нали?

— Наистина — съгласи се Морт и после добави с школувана непринуденост: — Кога го написахте?

— Помислих си, че ще попитате това — каза Шутър. Усмихна се със загадъчна лека усмивка, но не добави нищо. Ръцете му си останаха скръстени на гърдите, обхванали тялото му малко под мишниците. Приличаше на човек, който би бил съвсем доволен, ако си остане на същото място завинаги, или поне докато слънцето се скрие зад хоризонта и спре да огрява лицето му.

— Е, разбира се — каза Морт, все още непринудено. — Трябва, нали разбирате. Когато двама души извадят един и същи разказ, това е нещо сериозно.

— Сериозно — съгласи се Шутър с дълбоко замислен тон.

— И единственият начин за уреждане на такива неща е да се открие кой е написал думите пръв. — Той се вгледа в избелелите сини очи на Шутър със своя твърд и безкомпромисен поглед. Някъде наблизо синигер надут изчурулика в гъсталака и отново настъпи тишина. — Не смятате ли, че е така?

— Предполагам, че да — съгласи се Шутър. — Предполагам, че затова именно съм дошъл от Мисисипи чак дотук.

Морт чу шум от приближаваща кола. И двамата се обърнаха и видяха как на най-близкия хълм се показва джипът на Том Грийнлиф — като вдигаше зад себе си малка вихрушка от окапали листа. Том — ташморски здравеняк над седемдесетте — беше пазач на повечето от къщите на отсамната страна на езерото, по точно на онези, с които не се занимаваше Грег Карстерс. Докато минаваше, Том вдигна ръка за

поздрав. Морт помахна в отговор. Шутър измъкна едната си ръка от подмишницата и вдигна пръст към Том в приятелски жест, който по някакъв неясен начин подсказваше за многото години, прекарани на село, за неизброимите пъти, когато е поздравявал минаващи шофьори на камиони, трактори, комбайни и сламопреси точно по този непринуден начин. После, когато джипът на Том се скри от очите им, той върна ръката си на предишното място и отново застана със скръстени ръце. А когато листата с леко шумолене отново легнаха на пътя, търпеливият му, нетрепкащ, почти вечен поглед отново се върна върху лицето на Морт Рейни.

— Та за какво говорехме — попита той почти добродушно.

— Опитвахме се да установим първоизточника — каза Морт. — Това означава, че...

— Знам какво означава това — каза Шутър и удостои Морт с поглед, който беше едновременно спокоен и леко презрителен. — Знам, че нося каубойски дрехи и карам каубойска кола, и произхождам от стара фамилия селяндури, а може би това ме прави също каубой, но не е необходимо да ме правите на *глунав* каубой.

— Не — съгласи се Морт, — мисля, че не е. Но и да си умен, не значи непременно да си честен. Всъщност мисля, че по-скоро става обратното.

— Мога добре да видя това и по вас, ако не го знаех — каза Шутър сдържано и Морт усети, че се изчервява. Не обичаше да го засичат и това му се случваше рядко, но Шутър току-що го беше направил с лекотата, с която опитен стрелец сваля глинени гълъб.

Надеждите му да хване Шутър в капан пропаднаха. Не съвсем до нулата, но в значителна степен.

Умен и рязък не беше едно и също, но сега той подозираше, че може би Шутър има и двете качества. И все пак нямаше смисъл да прави никакви изводи. Не искаше да бъде с този човек нито минута повече, отколкото се налагаше. По някакъв странен начин беше очаквал с нетърпение това противопоставяне — от момента, в който беше разбрал, че такова противопоставяне е неизбежно — може би само защото това беше разнообразие в ежедневието му, което вече беше станало скучно и неприятно. Сега искаше историята да свърши. Вече не беше сигурен, че Джон Шутър е луд — поне не напълно, — но си помисли, че този човек може да бъде опасен. Беше така дяволски

неумолим. Морт реши да опита най-добрия си ход и да свършват —
никакво увъртане повече.

— Кога написахте вашия разказ, господин Шутър?

— Може би името ми не е Шутър — каза мъжът, изглеждаше
леко удивен. — Може би това е просто псевдоним.

— Разбирам. А как е истинското ви име?

— Не казах, че не е това — казах само „може би“. Във всички
случаи то няма нищо общо с нашата работа. — Той говореше ведро,
явно повече го интересуваше облакът, който бавно се движеше по
високото синьо небе към клонящото към запад слънце.

— Добре — каза Морт, — но това, кога сте написали разказа,
има.

— Написах го преди седем години — каза Шутър.
Продължаваше да изучава облака — той беше докоснал короната на
слънцето и по краищата му се беше образувала златна дантела. — През
1982.

„Хвана се! — помисли си Морт. — Хитро копеле или не, все пак
падна право в капана. Взел е разказа от сборника, и толкова. И понеже
«Всеки изплюва камъчето» е публикуван през 1983, той си е мислил,
че всяка дата преди тази ще бъде безопасна. Трябвало е да прочетеш и
страницата за авторските права, братче.“

Зачака чувството на триумф, но такова не се появи. Само мъгляво
усещане на облекчение, че този луд може да бъде изпратен по живо по
здро без повече разпавии. И все пак беше любопитен —
проклятието на писателското племе. Например защо точно този разказ
— разказ, който беше толкова различен от общия му стил, толкова
силно нетипичен? И ако този тип ще го обвинява в плагиатство, защо
се е хванал за някакъв невзрачен разказ, когато можеше да скърпи
същия вид почти еднакъв ръкопис на бестселър като „Момчето на
латернаджията“? *Онова* щеше да бъде по-сочно — това тук бе почти
шега.

„Предполагам, че да препише някой от романите, му се е сторило
твърде дълга работа“ — помисли си Морт.

— Защо сте чакали толкова време? — попита той. — Искam да
кажа, книгата ми с разкази беше издадена през 1983, ще рече преди
шест години. Сега е седмата.

— Защото не знаех — каза Шутър. Той отмести поглед от облака и отново започна да изучава Морт със смущаващ, пълен с леко презрение поглед. — Хората като вас, предполагам, просто смятат, че всеки в Америка, ако не и всеки човек във всяка страна, където се издават книгите им, прочита всичко, което са написали.

— Мисля, че моят случай не е такъв — каза Морт и сега беше негов ред да бъде съдържан.

— Но това не е истина — продължи Шутър със своя забележително ведър и нетърпящ възражение тон, без да обърне внимание на това, което беше казал Морт. — Това въобще не е истина. Не бях виждал никога този разказ до средата на юни. *Този юни.*

Морт понечи да каже: „Слушай, приятелче. И аз никога не бях виждал жена си в леглото с друг мъж до средата на май!“ — Дали това щеше да извади Шутър от равновесие, ако му го кажеше на висок глас?

Но погледна мъжа в лицето и реши да не го прави. Избелелите очи изгаряха спокойствието му, както маранята изгаря хълмовете в ден, който обещава да бъде истинска пещ. Сега Шутър изглеждаше като протестантски свещеник, който се кани да изсипе голяма порция огън и жупел върху треперещите, приведени глави на паството си, и за пръв път Морт Рейни се почувства наистина и лично уплашен от този мъж. Все пак още беше разсърден. Мисълта, че трябва да приближи края на тази първа среща с „Джон Шутър“, се появи отново: уплашен или не, той по никакъв начин не трябваше да продължава да стои така и да понася как този мъж го обвинява в кражба — особено сега, когато лъжата беше се разкрила чрез самата уста на мъжа.

— Нека отгатна — каза Морт. — Човек като вас все пак подбира какво чете, за да се занимава с тези боклуци, които аз пиша. Вие държите на писатели като Марсел Пруст и Томас Харди, нали? Вечер, след като сте свършили с доенето, обичате да запалите някоя от онези стари селски газени лампи, да я нагласите на кухненската маса — която, разбира се, е покрита с домашна карирана червено-бяла покривка — и да се разтоварите с „Тес“ или „В търсене на изгубеното време“. Може би през уикенда малко се поотпускате, ставате малко игрив и изваждате някой Ърскин Колдуел или Ани Дилард. Някой от приятелите ви ви е казал как аз съм преписал вашата написана с честен труд приказка. Не е ли такава историята, господин Шутър... или както ви е там името?

Гласът му беше придобил остри нотки и той с изненада откри, че е на ръба да се разгневи наистина. Но, разбра, че не е *напълно* изненадан.

— Не. Аз *въобще* нямам приятели. — Шутър говореше със сухия тон на човек, който просто отбелязва факт. — Нито приятели, нито семейство, нито жена. Имам малко стопанство на около двайсет мили южно от Пъркинсбърг и наистина имам карирана покривка на кухненската си маса, след като споменахте за това — но в нашия град имаме електрически лампи. Запалвам газени лампи само когато има буря и спре токът.

— За ваш късмет — каза Морт. Шутър не обърна внимание на сарказма.

— Наследих стопанството от баща си и го разширих с малкото пари, които наследих от баба си. Наистина имам млечно стадо — около двайсет млечни крави — и за това сте прав, а вечер пиша разкази. Предполагам, че вие имате някой от онези модерни компютри с екран, но аз го правя на стара пишеща машина.

Той замълча и за момент и двамата чуваха отчетливия шум на листата под лекия вятър излязъл в късния следобед.

— А че вашият разказ е същият като моя, открих съвсем сам. Виждате ли, мислех си да продам фермата. Мислех си, че с още малко пари бих могъл да пиша през деня, когато умът ми е свеж, а не само след мръкване. Агентът по имоти в Пъркинсбърг искаше да се срещна с един човек в Джаксън, който притежава много млечни ферми в Мисисипи. Не обичам да карам наведнъж повече от десет или петнайсет мили — заболява ме глава, особено когато част от тях са градско каране, защото там пускат на свобода всички глупаци — затова взех автобуса. Тъкмо да се кача и си спомних, че не съм си взел нищо за четене. *Мразя* дълго пътуване с автобус, без да имам нещо за четене.

Морт се хвана, че неволно кима с глава. И той мразеше да пътува — с автобус, влак, самолет или кола — без нещо за четене, нещо по-съществено от ежедневния вестник.

— В Пъркинсбърг няма автогара — автобусите „Грейхаунд“ само спират за около пет минути и отново тръгват на път. Вече бях влязъл в „Грейхаунд“-а и се качвах по стъпалата, когато разбрах, че ръцете ми са празни. Помолих шофьора да ме почака малко, а той каза, че го нямало майстора, че и без това бил закъснял и тръгвал след три

минути по джобния си часовник. Ако съм тръгвал с него, нямал нищо против, но ако не съм, като сме се срещнали друг път, съм можел да го целуна по задника.

„Той ГОВОРИ като разказвач — помисли си Морт. — Да пукна, ако не съм прав.“ — Опита се да прогони мисълта си — не му приличаше да мисли по този начин, — но не можа.

— Е, аз влетях в магазина. На спирката в Пъркинсбърг имат една от телените стойки за книги — от тези, които се въртят безкрайно — точно като в универсалния магазин по пътя до вас.

— „При Бауи“?

Шутър кимна.

— Да, точно така. Та хванах първата книга, която се случи подръка. Можеше да се окаже и Библията, защото не можах добре да видя и корицата. Но не беше. Беше вашата книга с разкази. „Всеки изплюва камъчето“. И доколкото знам, това са ваши разкази. Всички освен един.

„Спри го веднага. Той увеличава налягането на парата, веднага пробий котела му.“

Но с изненада откри, че не иска. Може би Шутър беше писател. Все пак отговаряше на двете главни изисквания: разказваше приказка, която искаш да чуеш до края, дори и да имаш ясна представа какъв е краят, и беше убеден в глупостите, които изграчваше.

Вместо да каже това, което трябваше — че дори и ако при някакъв див полет на въображението се приеме, че Шутър казваше истината, той — Морт, го е изпреварил с този нещастен разказ с две години, той каза:

— И така, вие прочетохте „Сезон за сеитба“ в автобуса на „Грейхаунд“, докато бяхте на път за Джаксън през миналия юни, за да продадете млечната си ферма.

— Не. Така се случи, че го прочетох на връщане. Продадох фермата и се качих отново на „Грейхаунд“-а с чек за шейсет хиляди долара в джоба. По пътя дотам бях прочел първите пет-шест разказа. Не смятам, че са потресаващи, но с тях може да се убие времето.

— Благодаря.

Шутър го разгледа за кратко.

— Това не беше комплимент.

— Откъде да знам.

Шутър помисли за момент, после сви рамене.

— Както и да е, прочетох още два на връщане... и после този. Моя разказ.

Той погледна към облака, който сега представляваше въздушна маса от блещукащо злато, и после пак към Морт. Лицето му беше безстрастно както винаги, но Морт изведнъж разбра, че прави голяма грешка, като смята, че този човек притежава дори и най-малкото спокойствие на духа. Това, заради което се беше объркал, беше стоманената мантия на самообладание, която беше си сложил Шутър, за да не убие Мортън Рейни с голи ръце. Лицето му беше безстрастно, но в очите му блестеше най-дълбоката, най-дивата ярост, която Морт беше виждал някога. Той разбираше, че глупаво беше извървял пътя от езерото до това, което можеше да се окаже собствената му смърт в ръцете на този тип. Този човек беше достатъчно луд — и достатъчно силен — за да извърши убийство.

— Изненадан съм, че никой досега не е повдигал пред вас въпроса за този разказ той не прилича на останалите — ни най-малко. — Гласът на Шутър беше все още равен, но сега Морт разпозна в него гласа на човек, който едва се сдържа да не замахне, размаже, може би удуши; гласа на човек, който знае, че целият подтик, който ще му е необходим, за да пресече линията между приказките и убийството, е да чуе как собственият му глас започва да се извива нагоре по спиралата към гнева от измамата; гласа на човек, който знае колко фатално лесно ще се превърне в линчуваща тълпа от един човек.

Морт внезапно се почувства като човек в тъмна стая, опасана с тънки като конец проводници, всеки от които води към пакет със силен експлозив. Не беше за вярване, че само допреди няколко мига се беше чувствал господар на ситуацията. Проблемите му — Ейми, неспособността му да пише — сега изглеждаха като маловажни фигури в маловажен пейзаж. В известен смисъл те въобще бяха престанали да бъдат проблеми. Сега той имаше само един проблем — да остане жив достатъчно дълго, за да може да се върне в къщата си, достатъчно дълго, та поне да види залеза на слънцето.

Отвори уста, после пак я затвори. Не смееше да каже нищо — не и сега. Стаята беше пълна с проводници.

— Много съм изненадан — повтори Шутър със същия тежък и равен глас, който сега звучеше като грозна пародия на спокойствие.

Морт се чу да казва:

— Жена ми. Тя не го хареса. Тя каза, че не прилича на нищо, което съм писал преди.

— Как го взехте? — попита Шутър бавно и свирепо. — Това е, всъщност, което искам да знам. Как по дяволите тъп драскач като вас, червив с пари, се е хванал с някакво скапано градче в Мисисипи и е откраднал проклетия ми разказ? Бих искал също да знам защо точно него, освен ако не сте откраднали и останалите, но засега ще ме задоволи и начинът как е станало това.

Чудовищната несправедливост на казаното върна неудовлетворената жажда на собствения му гняв. За миг той забрави, че тук, на Езерната алея, беше сам, с изключение на този луд от Мисисипи.

— Откажете се — каза той рязко.

— *Да се откажа!* — попита Шутър и погледна Морт с някакво непохватно удивление. — *Да се откажа!* Какво, по дяволите, имате предвид с това, *да се откажа!*

— Казахте, че сте написали разказа си през 1982 — почна Морт. — Аз мисля, че съм написал моя в края на 1979. Не мога да си спомня точната дата, но знам, че беше издаден за пръв път през юни 1980. В списание. Бия ви с две години, господин Шутър, или както ви е там името. Ако някой тук може да се заяжда за плагиатство, то това съм аз.

Морт не видя точно движението на мъжа. В един момент те стояха до колата на Шутър и се гледаха; в следващия момент той се оказа притиснат до вратата на шофьора, а ръцете на Шутър бяха обхванали раменете му и лицето на Шутър бе притиснато до неговото — чело до чело. Между тези две положения имаше само мъгляво усещане как първо го хващат и после го завъртат.

— Лъжете — каза Шутър и в дъха му имаше сух аромат на канела.

— Лъжа друг път — каза Морт и се опита да се освободи от притискащото тегло на мъжа.

Шутър беше силен — почти сигурно по-силен от Морт Рейни, но Морт беше по-млад, по-тежък и имаше опора — синьото комби. Той успя да отблъсне Шутър и да разкъса хватката му. Шутър се олюля и отстъпи на две-три крачки.

„Сега ще се нахвърли пак“ — помисли си Морт. Въпреки че не се беше бил от едно спречкване в единайсети клас в училищния двор, той беше поразен от откритието, че съзнанието му е ясно и спокойно. „Ще се бием заради някакъв тъп скапан разказ. Е, добре — така и така днес нямаше какво друго да правя.“

Но това не стана. Шутър вдигна ръце, погледна ги, видя, че са свити в юмруци... и с усилие ги разтвори. Морт видя усилието, необходимо на мъжа, за да си сложи мантията на самообладание отново, и почувства някакво страхопочитание. Шутър поднесе длан към устата си и избърса устните си с нея — много бавно и много обмислено.

— Докажете го — каза той.

— Добре. Елате с мене вкъщи. Ще ви покажа надписа на страницата за авторските права в книгата.

— Не — каза Шутър. — Не ме интересува *книгата*, не давам пукната пара за книгата. Покажете ми *разказа*. Покажете ми списанието с разказа в него, така че да мога да го прочета сам.

— Списанието го нямам тук.

Искаше да каже и още нещо, но Шутър обърна лице към небето и издаде кратък лаещ смях. Звукът беше сух като цепене на подпалки с брадва.

— О, да — каза той. Яростта все още блестеше и танцуваше в очите му, но той като че ли отново се владееше. — Обзалагам се, че го *нямате*.

— Слушайте — каза Морт. — Естествено, това е просто място, където жена ми и аз идваме през лятото. Тук държа екземпляри от книгите си и някои чужди издания, но аз съм публикувал и в много списания — статии и есета, а също и разкази. Тези списания се намират в постоянното ни жилище, в Дери.

— Тогава защо не сте там? — попита Шутър. В очите му Морт прочете едновременно недоверие и нагло удовлетворение — беше ясно, че Шутър е очаквал той да се опита да се измъкне и в представите му Морт правеше точно това. Или се опитваше.

— Тук съм, защото... — Той спря. — Откъде *вие* разбрахте, че съм тук?

— Просто погледнах отзад в книгата, която купих — каза Шутър и Морт почти се плесна по челото от безсилие и внезапно прозрение.

Разбира се и в двете издания на „Всеки изплюва камъчето“, с твърди и меки корици, на задната корица имаше негова снимка. Ейми сама я беше направила — отлична снимка. Той беше на преден план, зад него беше къщата, а на заден план беше Ташморското езеро. Надписът просто гласеше: „Мортън Рейни в дома си в западен Мейн“. Така че Шутър беше дошъл в западен Мейн и вероятно не му е било нужно да влиза в много барове и дрогерии в малките градове, преди да открие някого, който да му каже:

— Морт Рейни? Да, по дяволите! Има къща в Ташмор. Даже ми е личен приятел!

Е, това поне даваше отговор на единия въпрос.

— Тук съм, защото жена ми и аз се разведохме — каза той. — Това току-що завърши. Тя остана в Дери. Всяка друга година по това време къщата тук би била празна.

— Аха — каза Шутър. Тонът му отново разгневи Морт. „Ти лъжеш — казваше тонът му, — но в случая това няма голямо значение. Защото аз знаех, че ще лъжеш. Все пак да лъжеш е това, което правиш най-много, нали?“ — Е, аз щях да ви намеря — тук или другаде.

Той погледна Морт с поглед, твърд като кремък.

— Щях да ви намеря, дори и да се бяхте преместили в Бразилия.

— Вярвам ви — каза Морт. — Въпреки това вие грешите. Или ме мамите. Ще, ви окажа благоволенieto да повярвам, че това е само грешка, защото вие *изглеждате* достатъчно искрен...

О, Господи, де да не беше така.

— ... но аз публикувах този разказ две години по-рано, отколкото вие казвате, че сте го написали.

Отново видя лудия пламък в очите на Шутър — после той изчезна. Не загасен, но обуздан — по начина, по който човек поставя нашийник на зло куче.

— Казвате, че списанието е в другата ви къща?

— Да.

— А в списанието е вашият разказ.

— Да.

— И датата на списанието е юни 1980.

— Да.

Отначало нямаше търпение да свършат този сложен преговор (преди всеки въпрос имаше дълга пауза за обмисляне), но после

почувства малка надежда: мъжът като че ли се опитваше да се убеди сам в истината, която му казваше Морт... истина, помисли си Морт, която част от „Джон Шутър“ трябва да е знаела отначало, защото почти точното сходство между двата разказа *не беше* съвпадение. Той все още твърдо вярваше в това, но *беше* стигнал до идеята, че Шутър може и да не си спомня със съзнателната си памет, че е извършил плагиатство. Защото този човек очевидно беше луд.

Вече не се страхуваше толкова, колкото отначало, когато беше видял омразата и яростта в очите на Шутър — като отражение от пожар в хамбар, пожар, който не може да се спре. Когато изблъска мъжа, онзи отстъпи и Морт помисли, че ако се стигне до бой, може би ще се справи... или дори ще повали противника си на земята.

И все пак, по-добре беше да не се, стига дотам. По някакъв странен, неосъзнат начин той беше започнал да изпитва малко съжаление към Шутър.

Който междувременно неотклонно следваше курса си.

— Тази друга къща — в която сега е жена ви — тя също ли е в щата Мейн?

— Да.

— Тя там ли е?

— Да.

Този път имаше много по-дълга пауза. Шутър някак зловещо напомняше на Морт за компютър, който обработва голям обем информация. Най-после каза:

— Давам ви три дни.

— Много благородно от ваша страна — каза Морт.

Дългата горна устна на Шутър, се дръпна и оголи зъби, които бяха толкова равни, че не можеха да бъдат нищо друго освен протези, поръчани по пощата.

— Не се шегувай с мен, синко — каза той. — Правя всичко, каквото мога, за да сдържа гнева си, и засега успявам, но...

— *Bue!* — му извика Морт. — А питате ли ме *мене*? Това е невероятно! Идвате отникъде и отправяте кажи-речи най-сериозното обвинение, което човек може да отправи към писател, и когато ви казвам, че имам доказателство, че вие или грешите, или лъжете през проклетите си зъби, вие започвате да ми се хвалите, че сдържате гнева си! *Невероятно!*

Клепачите на Шутър се притвориха и той погледна лукаво изпод тях.

— Доказателство? — каза той. — Не виждам никакво доказателство. Чувам, че говорите, но *говоренето* не е *доказателство*.

— *Казах ви!* — изкрещя Морт. Почувства се безпомощен — като човек, който се опитва да сложи паяжина в кутия. — *Обясних ви всичко това!*

Шутър погледна към Морт за един дълъг момент, после се обърна и бръкна в колата си през отворения прозорец.

— Какво правите? — попита Морт със строг глас. *Сега вече* той почувства в тялото си прилив на адреналин, който го подготвяше за бой или полет... вероятно последното, *ако* Шутър бъркаше за големия пистолет, който Морт изведнъж видя във въображението си.

— Просто си взимам цигарите — каза Шутър. — Не се подмокряйте.

Извади ръката си от колата. Държеше червен пакет „Пал Мал“. Беше ги взел от арматурното табло.

— Искате ли една?

— Имам си свои — каза Морт доста сърдито и извади древния пакет „ЛМ“ от джоба под червената си фланелена риза.

Запалиха — всеки от собствения си пакет.

— Ако продължим по същия начин, ще се сбием — каза най-накрая Шутър. — Аз не го искам.

— Е, Боже мой, нито пък аз!

— Част от вас иска! — възпротиви се Шутър. Продължаваше да изучава Морт изпод спуснатите си клепачи със същото изражение на провинциална хитрост. — Част от вас иска *точно* това. Но не мисля, че искате да се биете просто заради мен или моя разказ. Имате някаква друга муха в главата и точно тя ви разстройва, което прави *това* само по-силно. Част от вас иска да се бие, но това, което не разбирате, е, че ако ние *наистина* се сбием, то ще продължи дотогава, докато единият или другият падне мъртъв.

Морт потърси признаци, че Шутър преувеличава за ефект, но не откри. Внезапно почувства хлад в основата на гръбначния си стълб.

— И така, давам ви три дни. Обадете се на бившата си жена и я накарайте да ви изпрати списанието с вашия разказ в него, ако *има* такова списание. Аз ще се върна. Разбира се, *няма* никакво списание

— мисля, че и двамата го знаем. Но вие ми правите впечатление на човек, който има нужда от дълго и усилено мислене.

Той погледна към Морт. По лицето му се четеше строга жалост.

— Не сте вярвали, че някой въобще може да ви хване, нали? — попита той. — Наистина не сте.

— Ако ви покажа списанието, ще си отидете ли? — попита Морт. Говореше повече на себе си, отколкото на Шутър. — Смятам, че това, което наистина искам да знам, е дали въобще си струва.

Шутър рязко отвори вратата на колата и се мушна зад кормилото. Бързината, с която се движеше, се стори на Морт малко застрашителна.

— Три дни. Използвайте ги, както искате, господин Рейни.

Запали мотора. Той заработи с ниско хриптене, което показваше, че клапаните му трябва се почистят.

Въздухът в угасващия следобед се изпълни с черен маслен дим от стария ауспух.

— Правото си е право, а честното си е честно. Първото нещо е да ви поставя на място, което, както виждате, направих, и не можете да се измъкнете от тази каша така, както сте се измъквали цял живот от кашите, които сте забърквали. Това — първо.

Той погледна към Морт безизразно от страничния прозорец.

— Второто нещо — каза той — е истинската причина, заради която дойдох.

— Каква е тя? — чу Морт гласа си. Беше странно и ни най-малко не беше вбесяващо, но той усети как чувството на вина отново неумолимо пропълзва в него, като че ли наистина беше направил нещото, в което го обвиняваше този селски луд.

— Ще поговорим за това — каза Шутър и включи на скорост старото си комби. — Междувременно помислете си кое е право и кое е честно.

— Вие сте луд! — изкрещя Морт, но Шутър вече се отдалечаваше по Езерната алея към шосе 23.

Той остана да гледа, докато комбито се скри от погледа му, после бавно тръгна към къщата. Докато се приближаваше към нея, чувстваше главата си все по-празна. Гнева и страха ги нямаше. Чувстваше само студ, умора и носталгия по брака, който вече не

съществувахе и който, както започваше да му се струва, никога не беше съществувал.

Телефонът зазвъня, когато той беше на средата на алеята, спускаща се по стръмния хълм към къщата. Морт се затича — знаеше, че няма да успее, но въпреки това тичаше и се проклинаше за глупавата реакция. Същинско куче на Павлов.

Беше отворил външната предпазна врата и се занимаваше с бравата на вътрешната, когато телефонът спря. Той влезе, затвори вратата след себе си и погледна към телефона, който стоеше на малка старинна масичка — Ейми я беше купила от някаква разпродажба. В този момент той ясно си представяше как телефонът също го гледа с обучено механично нетърпение: „Не ме питай, шефе — аз не правя новините, само ги предавам.“ — Помисли си, че трябва да си купи една от онези машинки, които приемат съобщения... или може би не. Поразмисли по-внимателно и осъзна, че телефонът едва ли беше любимата му играчка. Ако хората наистина искаха, винаги звънваха повторно.

Направи си сандвич и си сипа паница супа и тогава откри, че не му се яде.

Чувстваше се самотен, нещастен и леко възбуден от лудостта на Джон Шутър. Не се изненада много, когато разбра, че резултатът от тези чувства беше, че му се спи. Започна да хвърля замечтани погледи към канапето.

„Добре — прошепна един вътрешен глас. — Все пак запомни — можеш да бягаш, но не можеш да се скриеш. Когато се събудиш, тази гадост все още ще бъде тук.“

Самата истина, помисли си той, но междувременно всичко ще е отминало — благословено отминало. Единственото нещо, което той със сигурност можеше да каже за кратковременните решения, беше, че те са по-добри от нищо. Реши да се обади вкъщи (умът му упорито наричаше къщата в Дери дом и той подозираше, че това е обстоятелство, което няма да се промени скоро), да помоли Ейми да извади броя на „Списание за мистерии на Елъри Куин“, в който беше

„Сезон за сеитба“, и да го изпрати с бърза поща. После да се отпусне на канапето за час-два. Да стане горе-долу в седем часа, да отиде в кабинета си освежен и да попише още малко глупости.

„И всичко, което напишеш, ще са глупости, ако си с това предубеждение“ — го упрекна вътрешният глас.

— Разкарай се! — Морт го каза на глас — едно от малкото предимства да живееш сам — поне можеш да говориш със себе си на висок глас, без никой да се чуди дали не си полудял или нещо подобно.

Вдигна телефона и набра номера в Дери. Чу обичайните щракания на междуградската връзка и после най-досадния от всички телефонни звуци: сигнала „ту-ту-ту“ — заето. Ейми говореше с някого, а когато се заемеше с това, разговорът можеше да трае с часове. Дори с дни.

— О, по дяволите! — извика Морт и трясна слушалката обратно върху вилката — с такава сила, че звънецът леко дрънна.

И така — сега какво, човече?

Предполагаше, че може да се обади на Изабел Фортин, съседката на отсрещната страна на улицата, но това изведнъж му се видя много трудно, пък и твърде мъчително. Изабел беше вече толкова подробно запозната с раздялата им с Ейми, че само оставаше да започне да снима домашни филми. Освен това минаваше вече пет часът — списанието не можеше да се придвижи по пощенския канал между Дери и Ташмор преди утре сутринта, независимо в колко часа тази вечер щяха да го пуснат. Щеше да се опита да се обади на Ейми по-късно и ако телефонът в къщата пак бъдеше зает (може би Ейми още щеше да води същия разговор), чак тогава щеше да звънне на Изабел, за да предаде съобщението. В момента песента на сирените, с която го зовеше канапето в дневната беше твърде силна и не можеше да й устои.

Морт издърпа контакта на телефона — който и да се беше опитвал да му се обади, докато той слизаше по алеята, трябваше да бъде така добър да почака още малко — благодаря — и влезе в дневната.

Подпря възглавниците в обичайното им положение — една под главата и една под врата — и погледна към езерото, където слънцето залязваше в края на дълга, красива златна пътека.

„Никога не съм се чувствал така самотен и така ужасно зле“ — помисли си той малко учудено. После клепачите му бавно се затвориха върху леко зачервените очи и Морт Рейни, на когото все още предстоеше да открие какво означава истински ужас, заспа.

12

Сънува, че е в класна стая.

Беше позната класна стая, въпреки че не можеше да каже защо. Беше в класната стая с Джон Шутър. Шутър държеше пазарска чанта, праметната през едната си ръка. Извади от чантата един портокал и го подхвърли няколко пъти. Гледаше към Морт, но не точно в Морт — погледът му беше фиксиран върху нещо зад рамото му. Морт се обърна и видя въгленочерна стена, черна дъска и врата с горно прозорче на фигури. След миг успя да разчете отзад напред написаното върху стъклото на фигури. Там беше написано:

ДОБРЕ ДОШЛИ В УЧИЛИЩЕТО НА СИЛНИТЕ УДАРИ

По-лесно беше да прочете написаното на черната дъска. То гласеше:

СЕЗОН ЗА СЕИТБА

Разказ от Мортън Рейни

Изведнъж нещо изфуча над рамото на Морт и за малко не улучи главата му. Портокалът. Понеже Морт се отдръпна, портокалът удари черната дъска, разпука се със звук на гнило и се размаза — кървав — върху надписа.

Той се обърна към Шутър.

— „Стига де!“ — извика той с треперещ, възмутен глас.

Шутър отново бръкна в чантата си.

— Какво има? — попита Шутър със спокойния си, строг глас. Не познавате ли кървавите портокали, когато ги видите? Какъв писател сте?

И хвърли още един. Той се размаза — пурпурночервен — върху името на Морт и бавно се застича по дъската.

— Стига! — изкрещя Морт, но Шутър бавно, неумолимо бръкна в чантата още веднъж. Дългите му пръсти, целите в белези, потънаха в кората — на портокала, който извади — по кората на портокала на розови капки потече кръв.

— Стига! Стига! Моля! Стига! Ще призная, ще призная всичко, всичко, само спрете! Всичко, само спрете! Само...

„... спрете, само спрете...“ Той падаше.

Хвана се за ръба на канапето точно навреме, за да се спаси от кратко и може би болезнено падане върху пода на дневната. Претърколи се към гърба на канапето и просто остана да лежи така за момент, стиснал здраво възглавниците. Трепереше, мъчеше се да хване изплъзващия се край на съня.

Нещо за класна стая, кървави портокали и силни удари. Дори това изчезваше, а останалото вече беше изчезнало. Каквото и да беше, то беше истинско. Прекалено истинско.

Най-сетне отвори очи, но не можеше да види почти нищо — беше спал до късно след залез. Беше ужасно вдървен, особено в основата на врата, и подозираше, че беше спал поне четири часа, може би пет. Опипом внимателно стигна до ключа на лампата, без да бутне осмоъгълната масичка за кафе, покрита със стъкло (беше убеден, че тя е почти разумна и може да променя леко положението си, когато се стъмни, за да го удря по глезените), и после влезе в предния хол, за да се опита отново да се обади на Ейми. Погледна часовника си. Десет и четвърт. Беше спал повече от пет часа... и това не му беше за първи път. Но такива случаи после не му се отразяваха в мятане и въртене по цяла нощ. Ако съдеше по досегашния си опит, щеше да заспи веднага, щом главата му допре възглавницата в спалнята.

Вдигна телефона, за момент остана озадачен от мъртвата тишина в ухото си, после си спомни, че беше извадил отровния зъб на това проклето животно. Прекара жицата през пръстите си, докато стигне до щепсела, обърна се, за да го включи... и спря. От мястото, на което беше, можеше да погледне през прозорчето вляво от вратата. През него се виждаше под ъгъл задната веранда, където вчера тайнственият и неприятен господин Шутър беше оставил ръкописа си, затиснат с камък. Виждаше се сандъкът за боклук и върху него имаше нещо — всъщност две неща. Едно бяло нещо и едно тъмно нещо. Тъмното

нещо изглеждаше отвратително — в продължение на една ужасяваща секунда Морт помисли, че там се е свил гигантски паяк.

Пусна телефонния шнур и бързо включи лампата на верандата. После измина дълго време — не знаеше точно *колко* дълго и не искаше да знае, — през което просто не беше способен да направи друго движение.

Бялото нещо беше лист хартия — съвършено обикновен лист машинописна хартия 21 на 30 сантиметра. Въпреки че сандъкът за боклук беше поне на пет метра от мястото, където стоеше, няколкото думи на листа бяха написани с големи букви и той можеше лесно да ги прочете. Помисли си, че Шутър трябва да е използвал молив с изключително мек графит или парче въглен за рисуване. „ПОМНИ. ИМАШ 3 ДНИ. — гласеше съобщението. — АЗ НЕ СЕ ШЕГУВАМ.“

Черното нещо беше Бъмп. Шутър явно беше извил врата на котарака, след което го беше приковал към капака на сандъка за боклук с отвертка от собственото сандъче с инструменти на Морт.

Не успя да разбере как излезе от парализата, която го беше обхванала. В един момент той стоеше замръзнал в хола до масичката на телефона, гледаше към добрия стар, Бъмп, от чийто гръден кош сякаш беше пораснала дръжка на отвертка — там, където имаше бяло петно рошава козина, която Ейми обичаше да нарича „лигавник“. В следващия миг стоеше по средата на верандата, а студеният нощен въздух го щипеше през тънката риза. Опитваше се да гледа едновременно на всички страни.

Успя да се овладее. Шутър си беше отишъл, разбира се. Затова беше оставил бележката. А и Шутър не приличаше на този тип луди, които биха се наслаждавали на очевидния страх и ужас, обхванал Морт. Беше луд, наистина, но от съвсем друг сорт. Просто беше използвал Бъмп, използвал го беше за действие срещу Морт точно така, както фермер би използвал лост, за да изкара тежък камък от нивата. В това нямаше нищо лично — беше просто работа, която трябваше да се свърши.

После си помисли как изглеждаха очите на Шутър този следобед и силно потрепери. Не, беше лично, и още как. Беше лично във всяко отношение.

— Той вярва, че съм го направил — прошепна Морт към студената нощ в западен Мейн, а думите излизаха на накъсани порции, отхапани от тракащите му зъби. — Това лудо копеле наистина вярва, че съм го направил.

Доближи се до сандъка за боклук и стомахът му се преобърна като куче акробат. По челото му изби студена пот. Не беше сигурен дали трябва да свърши това, което трябваше да се свърши. Главата на Бъмп беше увиснала силно наляво, което му придаваше комичен питащ вид. Зъбите му — малки, равни и остри като игли, бяха оголени. Около острието на отвертката, на мястото, където тя беше влязла в (лигавника)

гърдния му кош, имаше кръв, но немного. Бъмп беше дружелюбна котка — Шутър се беше доближил до него и Бъмп не бе избягал. И Шутър е направил точно това, помисли си Морт и обърса нездравата пот от челото си. Вдигнал е котката, строшил е врата ѝ между пръстите си като клечка за зъби и после я е приковал към полегатия капак на сандъка за боклук — всичко това, докато той беше спал — ако не със съня на праведник, то със съня на беглец.

Морт смачка листа хартия, пхна го в задния си джоб, после постави ръка върху гърдите на Бъмп. Тялото, което още не беше се вдървило и дори не беше съвсем изстинало, помръдна под ръката му. Стомахът му се преобърна отново, но той успя да се хване с другата ръка за жълтата пластмасова дръжка на отвертката и да я издърпа.

Хвърли отвертката на верандата и вдигна бедния Бъмп в дясната си ръка като парцал. Стомахът му беше в състояние на свободно падане — просто се преобръщаше и преобръщаше. Морт вдигна единия от двата капака на сандъка за боклук и го закрепил с подпората, която предпазваше тежкия капак да не се стовари върху ръцете или главата на този, който изхвърляше боклука. В сандъка имаше три кофи. Морт повдигна капака на средната и внимателно сложи в нея тялото на Бъмп. То се свлече върху някаква маслиненозелена найлонова торба и я покри като кожена наметка.

Обзе го внезапна ярост към Шутър. Ако в този миг Шутър се появеше на алеята, Морт щеше да се нахвърли върху него, без да се замисли — да го повали на земята и ако може, да го удуши.

„Спокойно — това наистина е заразително.“

Може би беше. Но май не го интересуваше. Шутър не само беше убил единствения му другар в тази самотна октомврийска къща край езерото — беше го направил, докато Морт спеше, и то по такъв начин, че добрият стар Бъмп беше станал отвратителен — просто да ти се доповръща.

И най-тежкото — беше принуден да сложи любимата си котка в кофата за отпадъци като непотребен боклук.

„Утре ще го погребат. На полянката вляво от къщата. С изглед към езерото.“

Да, но тази нощ Бъмп щеше да лежи в унизително положение върху найлоновата торба в сандъка за отпадъци, защото някакъв човек — някакво лудо копеле — се беше оказал тук и на този човек му се

беше зловидял разказ, за който Морт Рейни не беше и *помислял* поне през последните пет години. Човекът беше луд и заради това Морт се боеше да погребее Бъмп тази нощ, защото — с бележка или без бележка, Шутър можеше да е наблизил.

„Искам да го убия. И ако това лудо копеле още нахалства, може би просто ще се опитам да го направя.“

Той влезе вътре, тръшна вратата и я заключи. После нарочно се разходи из цялата къща, за да заключи всички врати и прозорци. Когато го направи, се върна до прозореца, който гледаше към верандата, и замислено се взря навън, в тъмнината. Виждаше отвертката, която лежеше върху дъските, и тъмната кръгла дупка, която беше направило острието, когато Шутър го беше забил в десния капак на сандъка за боклук.

Внезапно си спомни, че се беше канил пак да се обади на Ейми.

Пъхна щепсела в контакта. Бързо набра номера — пръстите му бързо натискаха старите, познати бутони, които бяха сякаш част от дома му — и се зачуди дали трябва да каже на Ейми за Бъмп.

След предварителните щраквания настана неестествено дълга пауза. Тъкмо щеше да затвори, когато се чу едно последно щракване — толкова високо, че беше почти удар, — последвано от глас на автомат, който му каза, че номерът, който е набрал, не работи.

— Чудесно — промълви той. — Какво си направила, Ейми, по дяволите? Използвала си го до счупване?

Натисна бутона за изключване. Помисли си, че все пак ще трябва да се обади на Изабел Фортин, и докато напругаше паметта си за номера ѝ, телефонът иззвъня в ръката му.

До този миг не беше осъзнал колко беше блокирал. Нададе лек, дрезгав вик и отстъпи назад, изпусна телефонната слушалка на пода и после почти се препъна в проклетата пейка, която Ейми беше купила и поставила до масичката с телефона — пейка, която абсолютно никой никога не беше използвал, включително и самата Ейми.

Протегна ръка и се хвана за библиотеката, за да не падне. После грабна телефона и каза:

— Ало? Ти ли си, Шутър? — Защото в този момент, когато изглеждаше, че целият свят бавно, но сигурно, се обръщаше с главата надолу, той не можеше да си представи кой друг може да бъде.

— Морт? — Беше Ейми и почти крещеше. Той добре познаваше този тон от последните две или три години от брака им. Беше или безпокойство, или бяс — по-вероятно второто. — Морт, ти ли си? Ти ли си, за Бога? Морт? М...

— Да, аз съм — каза той. Внезапно се почувства изтощен.

— Къде си, по дяволите? Опитвам да ти се обадя от *три часа*!

— Спях — каза той.

— Извадил си щепсела. — Тя говореше с изморен, но обвиняващ тон на човек, на когото всичко му е ясно. — Е, този път си избрал страхотно време, за да го направиш, браво.

— Опитвах се да ти се обадя около пет...

— Бях при Тед.

— Е, там имаше *някой* — каза той. — Може би...

— Какво искаш да кажеш с това „имаше някой“? — попита тя бързо като камшичен удар. — *Кой* е бил там?

— По дяволите, откъде мога да знам, Ейми? Ти си тази, която живее в Дери, не помниш ли? Ти в Дери, аз в Ташмор. Всичко, което знам, е, че когато се опитах да ти се обадя, линията беше заета. Ако си била у Тед, то предполагам, че Изабел...

— Аз *все още* съм у Тед — каза тя и сега гласът ѝ беше странно безизразен. — Предполагам, че за известно време ще остана у Тед, искам или не искам. Някой е изгорил къщата ни, Морт. Някой я е изгорил до основи. — И изведнъж Ейми се разплака.

Той се беше съсредоточил върху Шутър толкова, че непосредственото му предположение, докато стоеше безмълвен в хола на единствения им останал дом, притискаше слушалката до ухото си, беше, че я е изгорил Шутър. Мотиви? Ами, разбира се, господин полицай. Той е изгорил къщата — реставрирана къща във викториански стил на стойност около 800 000 долара, за да се избави от едно списание. По-точно — „Списание за мистерии на Елъри Куин“, юнския брой от 1980.

Но *можеше* ли да бъде Шутър? Сигурно не. Разстоянието между Дери и Ташмор беше повече от сто мили, а тялото на Бъмп беше още топло и меко, кръвта по острието на отвертката беше лепкава, но още не беше изсъхнала.

„Ако е побързал...

О, престани вече. Съвсем скоро ще обвиняваш Шутър за развода си и ще мислиш, че проспиваш шестнайсет часа от всеки двайсет и четири, защото Шутър е сложил луминал в храната ти. А след това? Може да започнеш да пишеш писма до вестниците и да твърдиш, че кокаиновият крал на Америка е джентълменът от Кучи гъз, щата Мисисипи, на име Джон Шутър. Че той е убил профсъюзния лидер Джими Хофа, а също и че той е прословутият втори човек, стрелял в Кенеди от затревеното възвишение през ноември 1963. Този човек е луд, добре... но мислиш ли наистина, че е пропътувал сто мили на север и е унищожил проклетата ти къща, за да убие едно списание? Особено когато екземпляри от това списание трябва да се намират по цяла Америка? Мисли сериозно.“

Но все пак... ако е побързал...

Не. Беше смешно. Но Морт изведнъж осъзна, че няма да е в състояние да покаже на този човек проклетото доказателство. Така излизаше. Освен ако...

Кабинетът беше в задната част на къщата — бяха направили кабинет от това, което някога беше било таван над помещението за

каретите.

— Ейми — каза той.

— Толкова е *ужасно*! — изплака тя. — Бях у Тед и Изабел се обади... каза, че там има поне петнайсет пожарни... водни струи... тълпи... зяпачи... *сеирджи*... знаеш колко мразя, когато идват всякакви и зяпат къщата, дори и когато не гори...

Той прехапа бузите си от вътрешната страна до болка, за да потисне дивия изблик на смях. Да се засмее сега би било най-лошото, най-жестокото нещо, което би могъл да направи, защото той *наистина* знаеше. Това, че беше успял в изборения от него занаят след дълги години борба, беше за него нещо голямо и удовлетворяващо; понякога се чувстваше като човек, който е проправил пътя си през опасна джунгла, където повечето други авантюристи са загинали, и така е спечелил чудесна награда. Ейми се радваше за него — поне в началото, — но за нея имаше и горчива страна — загубата на самостоятелността ѝ не само като личност, но и като *отделна* личност.

— Да — каза той колкото можеше по-спокойно, все още захапал бузите си, за да се предпази от напушващия го смях. Ако се засмееше, щеше да се засмее на идиотския ѝ избор на фрази, но тя нямаше да го разбере по този начин. Толкова често през прекараните заедно години беше разбирала неправилно смеха му. — Да, знам, мила. Кажи ми какво се е случило.

— Някой е изгорил *къщата* ни! — извика Ейми през сълзи. — *Това* се е случило!

— Всичко ли е изгоряло?

— Да. Така каза шефът на пожарната. — Той я чуваше как хълца, опитва се да се овладее и после сълзите ѝ отново рукват. — Тя е изгоряла до *о-о-основи*!

— Дори и кабинетът ми?

— Точно оттам е *за-започнало* — подсмъркна тя. — Поне шефът на пожарната каза, че мислят така. А това съвпада и с думите на Пати.

— Пати Чемпиън?

Семейство Чемпиън живееше в къщата отдясно — двата двора бяха разделени от редица от тисови дървета, които с течение на годините бавно подивяваха.

— Да. Секунда, Морт.

Той чу как тя издуха носа си. Когато отново взе слушалката, изглеждаше по-съсредоточена.

— Пати разхождала кучето си. Точно тя извикала пожарникарите. Било малко, след като се стъмнило. Отминала къщата ни и видяла кола, паркирана под входната арка. После чула трясък отвътре и видяла пламък в големия прозорец на кабинета ти.

— Видяла ли е каква е била колата? — попита Морт. Почувства как му прилява. След като осъзна новината, случаят Джон Шутър започна да му изглежда нищожен. Не беше само проклетият брой на СМЕК — там бяха почти всичките му ръкописи — както тези, които беше публикувал, така и недовършените плюс повечето от първите му издания, чуждестранните му издания, подарените му екземпляри.

О, но това беше само началото. Бяха изгубили книгите си — почти четири хиляди тома. Сигурно са изгорели всички дрехи на Ейми — ако унищоженото е толкова много, колкото беше казала, а античните мебели, които беше събирала — понякога с негова помощ, но най-вече сама — сега бяха пепел и сгурия. Бижутата ѝ и личните му документи — застрахователни полици и така нататък — сигурно бяха наред (сейфът, скрит зад килера на горния етаж, беше огнеупорен), но турските килими сто на сто бяха пепел. Стотиците видеоленти — разтопени бучки пластмаса, аудио-визуалната апаратура... дрехите му... снимките им — хиляди...

Мили Боже, а първото нещо, за което беше помислил, беше това проклето *списание*.

— Не — каза Ейми в отговор на въпроса, който той почти беше забравил, когато осъзна колко огромни са личните му загуби, — не може да каже каква е била колата. Каза, че мисли, че някой е използвал коктейл „Молотов“^[1] или нещо подобно. Защото огънят е пламнал в прозореца веднага след звука от счупване на стъкло. Каза, че тръгнала по алеята и тогава кухненската врата се отворила и навън изтичал мъж. Бруно започнал да лае по него, но Пати се уплашила и го задържала, въпреки че каза, че почти изтръгнал каишката от ръката ѝ. После мъжът се качил на колата и я запалил. Включил фаровете и Пати каза, че почти я заслепили. Вдигнала ръка, за да предпази очите си, а колата просто изревала и излязла от арката... така каза... а тя се притиснала с гръб към предната ни ограда и задържала Бруно колкото сила има, та

онзи да не го прегازی. После той завил по алеята и подкарал по улицата много бързо.

— И не е могла да види каква е била колата?

— Не. Първо било тъмно, а после, когато огънят започнал да свети през прозореца на кабинета ти, фаровете я ослепили. Изтичала у тях и се обадила на пожарната. Изабел каза, че дошли бързо, но знаеш колко е... беше... стара къщата ни... и колко бързо гори сухото дърво... особено ако е полято с бензин...

Да, знаеше. Стара, суха, пълна с дърво, къщата беше светлата мечта на подпалвача. Но кой? Ако не Шутър, *кой!* Ужасната новина, която дойде като капак на събитията през деня, като отвратителен десерт след отегчаващо ядене, почти беше парализирала способността му да мисли.

— Той каза, че било *вероятно* бензин... имам предвид шефа на пожарната... Той пристигнал там пръв, после дойде полицията и непрекъснато ми задаваха въпроси, Морт, най-много за тебе... за това какви врагове може да имаш... *врагове*... и аз казах, че не мисля, че можеш да и-имаш някакви врагове... опитах се да отговоря на всичките му въпроси...

— Сигурен съм, че си направила всичко, което е трябвало — каза той меко.

Тя продължи, сякаш не го беше чула — говореше задъхано и на пресекулки, като телеграфист, който съобщава последната новина на висок глас веднага, след като тя излезе от апарата.

— Дори не знаех как да им кажа, че сме *разведени*... и, разбира се, те не знаеха... накрая Тед им каза... Морт... Библията на майка ми... тя беше на нощното шкафче в спалнята... в нея имаше снимки на семейството ми... и... и това беше единственото нещо... единственото нещо, което имах от нея... — Гласът ѝ потъна в жалки хлипове.

— Ще дойда сутринта — каза той. — Ако тръгна в седем, ще стигна в девет и половина. Може би в девет — сега, през есента няма голямо движение. Къде ще останеш тази вечер? У Тед?

— Да — каза тя, подсмърчайки. — Знам, че не го харесваш, Морт, но не знам какво щях да правя без него тази вечер... как щях да се оправя с това... нали ме разбираш... всичките им въпроси...

— Тогава се радвам, че е с тебе — каза той твърдо. Хладнокръвието и *цивилизоваността* в гласа му наистина бяха

поразителни. — Пази се. Имаш ли си таблетки? — През последните шест години от брака им ѝ бяха предписвали успокояващи, но тя ги беше взимала само когато трябваше да лети със самолет или, спомни си Морт, когато той трябваше да изпълнява някакви обществени задължения. Такива, които изискваха присъствието на Благоверната съпруга.

— Те бяха в аптеката — каза тя мрачно. — Няма значение. Не съм разстроена. Само сърцето ме боли.

Морт понечи да ѝ каже, че според него това е едно и също, но реши да не го прави.

— Ще дойда колкото мога по-скоро — каза той. — Ако мислиш, че е по-добре, ако дойда нощес...

— Не — каза тя. — Къде да се срещнем? У Тед?

Изведнъж, неволно, той видя ръката си и ключа, взет от камериерката. Видя как ключът се превърта в ключалката на вратата на мотелската стая. Видя как вратата се отваря. Видя изненаданите лица над чаршафа — отляво на Ейми, отдясно на Тед Милнър. Обикновено ондулираната коса на Тед сега стърчеше във всички посоки след съня — заприлича му на Алфалфа от старите комикси „Малките негодници“. Фъндъците върху рошавата глава за пръв път му придаваха човешки вид, поне за Морт. Видя слисването им и голите им рамене. И изведнъж, почти без да иска, си помисли: „Жена, която би откраднала любовта ти, когато любовта ти е наистина всичко, което имаш...“

— Не — каза той, — не у Тед. Какво ще кажеш за малкото кафе на улица „Уитчам“?

— Сама ли да дойда? — Гласът ѝ не звучеше сърдито, но беше готова да се разсърди. „Колко добре я познавам — помисли си той. — Всеки ход, всяко повишаване и понижаване на гласа ѝ, всеки израз. И колко добре ме познава тя.“

— Не — каза той. — Вземи и Тед. Нямам нищо против. — Не че нямаше, но можеше да го преживее. Замисли се.

— Значи в девет и половина — каза тя и той долови в гласа ѝ известно отстъпление. — В „Марчман“.

— Така ли се казва?

— Да. „Ресторант Марчман“.

— Добре. Девет и половина или малко по-рано. Ако стигна пръв, ще направя белег с тебешир на вратата...

— ... а ако аз стигна първа, ще го изтрия — завърши тя старата закачка и двамата прихнаха. Морт усети, че дори и смехът го наранява. Прекалено добре се познаваха. Не беше ли това целта на всичките тези години заедно? И не беше ли това причината да се почувстваш толкова ужасно наранен, когато откриеш, че тези години не само *могат* да свършат, но и че наистина са свършили?

Внезапно помисли за бележката, която беше намерил — пъхната под една от дъските на сандъка за боклук — „ПОМНИ, ИМАШ 3 ДНИ. АЗ НЕ СЕ ШЕГУВАМ“. Понечи да каже: „И аз имах тук една малка неприятност, Ейми.“ — И веднага разбра, че не може да прибави и това към сегашната ѝ тежест. То си беше негова неприятност.

— Ако се беше случило по-късно, поне ти щеше да спасиш нещата си — каза тя. — Не ми се мисли за всичките ръкописи, които сигурно си загубил, Морт. Ако беше купил огнеупорните чекмеджета, когато Хърб ти ги предложи, може би...

— Не мисля, че има значение — каза Морт. — Взех ръкописа на новия роман тук с мен. — Беше го взел. Всичките четиринайсет скапани, тъпи страници. — По дяволите останалите. Ще се видим утре, Ейми. Аз...

(те обичам)

Стисна устни, за да не го каже. Нали бяха разведени. *Можеше ли* още да я обича? Изглеждаше почти перверзно. И дори да я обичаше, имаше ли някакво право — да го каже?

— Страшно съжалявам — каза той.

— Аз също, Морт. Толкова много съжалявам. — Тя отново се разплака. Той чу, че някой — жена, може би Изабел Фортин — я успокоява.

— Поспи малко, Ейми.

— И ти.

Морт затвори телефона. Изведнъж къщата му се видя много тиха, отколкото всяка друга нощ, която беше прекарвал тук сам — не се чуваше нищо освен шепота на нощния вятър под стрехите и много далече вик на гмурец от езерото. Морт извади бележката от джоба си, изглади я и я прочете отново. Бележка — нещо, което трябва да се пази за полицията. Всъщност нещото, което не трябва дори да докосваш,

докато полицията не го фотографира и не го изследва със своите магии. Всъщност — моля, да бият барабани и да засвирят фанфари — ВЕЩЕСТВЕНО ДОКАЗАТЕЛСТВО.

„Е, майната й“ — помисли си Морт и отново смачка бележката. Никаква полиция. Дейв Нюзъм, местният полицаи, по обяд сигурно трудно си спомняше какво е ял на закуска, а пък той не виждаше смисъл да се обажда било на областния шериф, било на щатската полиция. Все пак не беше извършено покушение върху живота му — вярно, котката му беше убита, но котката не е човек. А на фона на съкрушителната новина на Ейми Джон Шутър просто вече не изглеждаше толкова важен. Той беше един от Лудите, беше пчела под шапката му и *можеше* да бъде опасен, но Морт се чувстваше все по-склонен да се опита сам да се оправи с тази работа, та дори Шутър и да *беше* опасен. *Особено* ако беше опасен.

Къщата в Дери беше станала по-важна от Джон Шутър и идиотските идеи на Джон Шутър. Беше по-важна дори и от това, кой е извършителят — Шутър или някой друг смахнат, направил го било от завист, било от лудост, било и от двете. Къщата и Ейми. Тя явно беше разстроена и щеше да е по-добре и за двамата, ако той я утешеше, доколкото може. Може би тя дори би...

Не искаше да си мисли какво би могла да направи Ейми. По този път не виждаше нищо друго освен болка. По-добре беше да повярва, че този път е затворен завинаги.

Влезе в спалнята, съблече се и си легна с ръце зад главата. Гмурецът извика отново — отчаян и далечен. Морт отново осъзна, че Шутър може би е отвън, че се прокрадва през градината с бледото си кръгло лице под старата черна шапка. Шутър беше луд и въпреки че беше убил Бъмпи с голи ръце и го бе пробол с отвертка, това не изключваше възможността да има и пистолет.

Но Морт не мислеше, че Шутър е отвън — въоръжен ли не.

„Да се обадя — помисли си той. — Трябва да се обадя най-малко на два телефона по пътя за Дери. На Грег Карстерс и на Хърб Крийкмор. Прекалено е рано да им се обадя оттук, ако тръгна в седем, но мога да използвам някой от автоматите в Огъста...“

Обърна се на една страна и си помисли, че след всичко случило се няма да може да заспи дълго време... и после сънят го заля с мека,

тъмна вълна, и ако някой дойдеше да го гледа как спи, той изобщо нямаше да усети.

[1] Бутилка, пълна със запалителна течност. — Б.пр. ↑

Будилникът го събуди в шест и петнайсет. Отне му половин час да погребее Бъмп в песъчливата поляна между къщата и езерото и към седем вече пътуваше — точно както беше планирал. Беше минал десет мили от пътя и се насочваше към Меканик Фолс — оживено място, което се състоеше от текстилна фабрика, закрыта през 1970, пет хиляди души и жълто мигащ светофар на кръстовището между пътища 23 и 7 — когато забеляза, че горивото на стария му буик се свършва. Отби в бензиностанцията „Шеврон“ на Бил, като се проклинаше, че не беше погледнал стрелката, преди да потегли — ако беше минал през Меканик Фолс, без да забележи колко малко гориво му е останало, щеше да му се наложи да направи доста дълга разходка и в резултат да закъснее за срещата с Ейми.

Отиде до автомата на стената, докато бензинджията пълнеше бездънния търбух на буика. Извади опърпаното си тефтерче с адреси от левия заден джоб и набра номера на Грег Карстерс. Помисли си, че толкова рано наистина ще успее да го хване и беше прав.

— Ало?

— Здравей, Грег — Морт Рейни.

— Здравей, Морт. Май имаш неприятности в Дери, а?

— Да — каза Морт. — Показаха ли го в новините?

— Канал 5.

— Как изглеждаше?

— *Какво* да изглежда? — отговори Грег. Морт потрепери... но ако трябваше да го чуе от някого, радваше се, че го чува от Грег Карстерс. Грег беше дружелюбен, дългокос бивш хипи, който се беше приобщил към някаква религиозна секта — май че последователи на Сведенборг — скоро след Уудсток. Имаше жена и две деца — едното на седем, другото на пет години, и доколкото Морт можеше да прецени, цялото семейство беше спокойно като самия Грег. Беше дотолкова свикнал с леката му, но постоянна усмивка, че в малкото случаи, когато я нямаше, Грег му изглеждаше като без дрехи.

— Толкова ли е зле, а?

— Да — каза просто Грег. — Станало е със скоростта на ракета. Наистина съжалявам.

— Благодаря. Сега съм на път за там, Грег. Обаждам се от Меканик Фолс. Можеш ли да ми направиш една услуга, докато ме няма?

— Ако имаш предвид дъските, мисля, че ще са готови към...

— Не, не дъските. Нещо друго. Тук обикаля някакъв тип, безпокои ме от два-три дни. Смахнат. Заявява, че съм му откраднал разказа, който бил написал преди шест или седем години. Когато му казах, че съм написал моя вариант на същия разказ преди времето, за което твърди, че е написал своя, и му обясних, че мога да го докажа, той се побърка. Надявах се, че вече няма да го видя, но нямах късмет. Снощи, докато спях на канапето, той е убил котката ми.

— Бъмп? — Гласът на Грег звучеше стреснато — реакция, която се равняваше на гръмогласна изненада за всеки друг. — Убил е Бъмп?

— Точно така.

— Говори ли с Дейв Нюсъм за това?

— Не, и не искам. Искам да се оправя сам, ако мога.

— Този тип не ми прилича много на пацифист, Морт.

— Да убиеш котка съвсем не е като да убиеш човек — каза Морт. — Мисля, че може би мога да се оправя с него по-добре от Дейв.

— Е, може и да си прав — съгласи се Грег. — Дейв стана малко по-бавен, откакто мина седемдесетте. Какво мога да направя за тебе, Морт?

— Бих искал да знам къде е отседнал този човек, това първо.

— Как му е името?

— Не знам. Името върху разказа, който ми показва, е Джон Шутър, но после той почна да хитрува на тази тема, каза ми, че било псевдоним. Мисля, че и звучи като псевдоним. Във всички случаи, ако е отседнал в местния мотел, не вярвам да се е регистрирал под същото име.

— Как изглежда?

— Висок около един и осемдесет, на четирийсет и няколко години. Обветрено лице — бръчки от слънцето около очите и бръчки, които слизат от ъгълчетата на устата, като че ли устата му е в скоби.

Докато говореше, лицето на „Джон Шутър“ изплува в съзнанието му с нарастваща яснота — като лицето на дух, който плува по кривата повърхност на кристалната топка на медиум. Морт почувства, как китките му настръхват и леко потрепери. Гласът в средата на мозъка му продължаваше да мълви, че той или прави грешка, или нарочно заблуждава Грег. Шутър беше опасен, и то много. Не беше необходимо човек да види какво бе направил с Бъмпи, за да го разбере. Той го беше видял лично у Шутър вчера следобед. Защо тогава се правеше на герой?

„Защото така — отговори друг, по-дълбок глас с някаква опасна твърдост. — Просто защото така, и това е.“

Гласът в средата на мозъка му отново заговори разтревожено:

„Мислиш ли да му направиш нещо лошо? Затова ли правиш всичко? Мислиш ли да му направиш нещо лошо?“

Но дълбокият глас не искаше да отговори. Беше замлъкнал.

— Прилича на половината от тукашните фермери — каза Грег със съмнение.

— Е, има и още няколко други неща, които ще ти помогнат да го намериш — каза Морт. — Първо, той е южняк — има акцент, който се усеща от цяла миля. Носи голяма черна шапка — филцова, мисля с кръгла периферия. Прилича на квакерска. И кара сив форд комби от началото или средата на шейсетте. С номер от щата Мисисипи.

— Добре, така вече става. Ще попитам. Ако е в околността, все някой ще знае къде е. През това време на годината номерата от друг щат се забелязват.

— Знам. — Изведнъж през ума му мина още нещо. — Може да започнеш, като питаш Том Грийнлиф. Вчера тъкмо приказвах с този Шутър на Езерната алея, на около половин миля северно от къщата ми. Том мина покрай нас с джипа. Махна ни и ние двамата му махнахме. Трябва чудесно да го е разгледал.

— Добре. Сигурно ще го видя в магазина на Бауи към десет, когато вляза за чашка кафе.

— Шутър също е бил там — каза Морт. — Знам, защото спомена за стойката с книги. Тя е от онези, старите.

— И ако намеря следите му, какво?

— Нищо — каза Морт. — Не прави нищо. Ще ти се обади довечера. Утре вечер трябва да се върна в къщата край езерото. Не

знам какво ще правя в Дери, по-дяволите, освен да се ровя в пепелта.

— Как е Ейми?

— Тя си има любовник — каза Морт. Помъчи се гласът му да не прозвучи грубо, но въпреки това той прозвуча точно така. — Да си решават двамата.

— О, съжалявам.

— Няма нищо — каза Морт. Погледна напред към колонките и видя, че бензинджията беше напълнил резервоара му и сега миеше предното стъкло на буика — гледка, на която не беше очаквал да стане свидетел отново през живота си.

— Да се оправиш с този тип сам... наистина ли си сигурен, че искаш точно това?

— Да. Мисля, че да — каза Морт.

Поколеба се — изведнъж разбра какво притесняваше Грег: мислеше, че ако намери мъжа с черната шапка и в резултат на това на Морт му се случи нещо, ще бъде отговорен.

— Слушай, Грег, ако искаш, можеш да дойдеш, докато говоря с този тип.

— Най-добре ще е — каза с облекчение Грег.

— Той иска доказателство — каза Морт, — така че ще трябва да му го намеря.

— Но ти каза, че *имаш* доказателство.

— Да, но той не повярва на думите ми. Смятам, че трябва да му го навра в лицето, за да го накарам да ме остави на мира.

— О — Грег се позамисли. — Този тип е луд, нали?

— Да, луд е.

— Е, ще видя дали мога да го намеря. Звънни ми довечера.

— Добре. И благодаря, Грег.

— Няма нищо. Промяната е добра колкото почивката.

— Така казват.

Каза довиждане на Грег и си погледна часовника. Наближаваше седем и половина — още беше твърде рано да се обади на Хърб Крийкмор, освен ако не искаше да го вдигне от леглото, а не беше толкова спешно. Щеше да му се обади от Огъста. Върна се до буика, пхна в джоба си тефтерчето с адресите и извади портфейла си. Попита бензинджията колко му дължи.

— Двайсет и два и петдесет с намалението за плащане в брой — каза момчето и го погледна плахо. — Дали не бихте ми дали автограф, господин Рейни? Чел съм всичките ви книги.

Това го накара да се замисли отново за Ейми — тя ужасно мразеше ловците на автографи. Морт също не ги разбираше, но те изобщо не го притесняваха. Виж, за нея те вероятно олицетворяваха един аспект от живота им, който тя намираше за все по-омразен. Към края той беше се свивал вътрешно всеки път, когато някой му задаваше *този* въпрос в присъствието на Ейми. Понякога почти четеше мислите ѝ: „Ако ме обичаш, защо не ги СПРЕШ.“ — Но как? Работата му беше да пише книги, които хората като това момче обичаха да четат... или поне така го разбираше. Когато успяваше, те му искаха автографи.

Надраска името си на гърба на една квитанция (момчето все пак наистина беше измило предното му стъкло) и осъзна, че щом Ейми го беше обвинявала, че прави нещо, което те харесват (според него тя до известна степен го правеше несъзнателно), значи беше виновен. Но какво чак толкова — той просто си беше такъв.

Което си е право, право си е — точно както беше казал Шутър. А което си е честно, си е честно. Качи се в колата и потегли към Дери.

Плати таксата от седемдесет и пет цента на градския паркинг в Огъста и спря до телефоните отсреща. Денят беше слънчев, мразовит и ветровит — вятърът идваше от югозапад, откъм Личфийлд и минаваше направо, без пречки по пътя си, през откритата равнина чак до паркинга край магистралата. Беше толкова силен, че очите на Морт се насълзиха. Все пак му беше приятно. Почти усещаше как вятърът издухва праха от стаите, вътре в главата му, стаите бяха затворени и заковани от толкова време.

С помощта на кредитната си карта се обади на Хърб Крийкмор в Ню Йорк — в апартамента, а не в канцеларията му. Всъщност Хърб нямаше да бъде в агенцията „Джеймс и Крийкмор“ — неговите литературни посредници — поне още един час, но Морт достатъчно добре го познаваше и знаеше, че той вече е взел душ и пие чаша кафе, докато чака парата от огледалото в банята да се вдигне, за да може да се обръсне.

За втори пореден път имаше късмет. Хърб отговори с глас, от който беше изчезнала по-голямата част от сънливостта. „Тази сутрин май ми върви“ — помисли си Морт и се усмихна срещу зъбатия октомврийски вятър. Отвъд четирите ленти на шосето някакъв мъж поставяше ограда против сняг — подготвяше се за зимата, която беше недалеч зад хоризонта на календара.

— Здравей, Хърб — каза той. — Обаждам ти се от автомат край градския паркинг в Огъста. Разводът ми е окончателен, къщата ми изгоря до основи снощи, някакъв луд уби котката ми и е студено като на Северния полюс — остава ли нещо радостно?

Не беше осъзнавал колко абсурден е списъкът му от беди, докато не го изрече на глас, и почти се разсмя. Боже, колко студено беше тук, но не беше ли хубаво! Не беше ли чисто!

— Морт — каза Хърб предпазливо като човек, който очаква някаква дебелашка шега.

— На твоите услуги — каза Морт.

— Какво е това за къщата ти?

— Ще ти кажа, но само веднъж. Ако трябва, води си бележки, защото планирам да се върна в колата си, преди да съм се вкочанял до този телефон.

Той започна с Джон Шутър и обвинението на Джон Шутър. Завърши с разговора, който беше водил снощи с Ейми.

Хърб, който беше прекарал доста време като гост на Морт и Ейми (и който беше напълно разстроен от раздялата им), изрази изненадата и съжалението си за пожара в Дери. Попита дали Морт има някаква представа кой го е направил. Морт каза, че няма.

— Подозираш ли онзи тип, Шутър? — попита Хърб. — Разбирам какво означава, че котката ти е била убита малко преди да си се събудил, но...

— Предполагам, че технически е възможно, и не го изключвам напълно — каза Морт, — но ужасно се съмнявам. Може би просто защото умът ми не го побира — човек да изгори къща с двайсет и четири стаи, за да се отърве от едно списание. Но мисля, че това е най-вече защото го познавам. Той наистина вярва, че съм откраднал разказа му, Хърб. Искам да кажа, че въобще не се съмнява в това. Реакцията му, когато му казах, че мога да му представя доказателство, беше: „Действай, копелдак, направи ми това удоволствие.“

— И все пак... ти извика полицията, нали?

— Да, обадих се тази сутрин — каза Морт и въпреки че това твърдение не беше много честно, не беше и абсолютна лъжа. Той беше се обадил тази сутрин. На Грег Карстерс. Но ако кажеше на Хърб Крийкмор, когото можеше визуално да си представи седнал в хола на своя нюйоркски апартамент в безупречните си панталони от туид и елегантна фланелка, че смята да се справи сам и само Грег може да му подаде ръка, не вярваше Хърб да го разбере. Хърб беше добър приятел, но имаше определени стереотипи: цивилизован човек, модел от края на двайсети век, градски човек. Човек, който вярва в нещо. Човек, който вярва на съвети. Човек, който вярва например в медитация и медиуми. Човек, който вярва в обсъждането, когато има причина за обсъждане, и в незабавното прехвърляне на проблема към Упълномощената личност, когато няма такава причина. За Хърб представата, че понякога един мъж трябва да постъпи като мъж, беше

представа, която има своето място... но мястото ѝ е във филмите със Силвестър Сталоун.

— Е, това е добре. — В гласа на Хърб прозвуча облекчение. — Достатъчно неприятности са се струпали на главата ти и без грижите за някакъв психопат от Мисисипи. Ако го намерят, какво ще правиш? Ще му предявиш ли обвинение в тормоз?

— По-скоро ще го накарам да вземе манията си за преследване и да си я натика знаеш къде — каза Морт. Чувството на здрав оптимизъм — така необоснован, но без съмнение истински, не го напускаше. Предполагаше, че то съвсем скоро ще се изпари, но засега не можеше да спре да се усмихва. Затова избърса течащия си нос с ръкава на палтото си и продължи в същия дух. Беше забравил колко може да е хубаво да имаш мутра, постоянно разтегната в усмивка.

— И как ще го направиш?

— С твоя помощ, надявам се. Имаш в картотеката си моите неща, нали?

— Да, но...

— Добре, трябва ми да извадиш юнския брой от 1980 на „Списание за мистерии на Елъри Куин“. Този, в който е „Сезон за сеитба“. Не мога да извадя моя брой заради пожара, така че...

— Нямам го — каза внимателно Хърб.

— Нямах го? — мигна Морт. Виж, това не беше очаквал. — Защо?

— Защото 1980 беше две години, преди да стана твой посредник. Имам поне по един екземпляр от всичко, което аз съм продал, но това е един от разказите, които си продал сам.

— О, по дяволите! — В мислите си Морт сякаш виждаше бележката за авторските права във „Всеки изплюва камъчето“. Повечето от другите бележки съдържаха реда „Препечатва се с разрешение на автора и посредниците на автора «Джеймс и Крийкмор».“ Редът за „Сезон за сеитба“ (и още два или три разказа в сборника) гласеше само „Препечатва се с разрешение на автора“.

— Съжалявам — каза Хърб.

— Разбира се, че го изпратих сам — спомням си, че им писах, преди да го изпратя. Просто ми се струва, че си бил винаги мой посредник. — Той се засмя леко и добави: — Не се обиждай.

— Няма нищо — каза Хърб. — Искаш ли да се обадя на СМЕК? Те трябва да имат резервни екземпляри.

— Би ли го направил? — попита Морт с благодарност. — Ще бъде чудесно.

— Ще направя първо това. Само че... — Хърб спря.

— Само че какво?

— Обещай ми, че не планираш да отиваш сам при този тип, след като получиш в ръце екземпляр от отпечатания разказ.

— Обещавам — с готовност се съгласи Морт. Отново не беше честен, но какво толкова, по дяволите — нали *беше* помолил Грег да дойде с него, когато се срещнат, и Грег се беше съгласил, така че *нямаше* да е сам. И Хърб Крийкмор все пак беше негов посредник, а не негов баща. Как уреждаше личните си проблеми всъщност не му влизаше в работата.

— Добре — каза Хърб. — Ще се погрижа за това. Обади ми се от Дери, Морт — може би не е толкова зле, колкото изглежда.

— Бих искал да вярвам в това.

— Но не вярваш?

— Боя се, че не.

— Добре — въздъхна Хърб. После неуверено добави: — Удобно ли е, ако те помоля да предадеш поздрави на Ейми?

— Удобно е, ще предам.

— Добре. Продължавай и не стой повече на вятъра, Морт. В слушалката чувам как свисти. Сигурно си замръзнал.

— На път съм. Благодаря още веднъж, Хърб.

Окачи слушалката и за момент замислено погледна към телефона. Беше забравил, че в буика трябва да се налее бензин, което беше маловажно, но беше забравил и че Хърб Крийкмор беше негов посредник от 1982, а това не беше толкова маловажно. Прекалено голямо напрежение, предположи той. Това кара човек да се чуди какво още може да е забравил.

Гласът в мислите му — не гласът в средата на мозъка му, а този от дълбините, изведнъж заговори: „А какво ще кажеш най-напред за открадването на разказа? Може би си забравил и това?“

Той прихна през нос и побърза към колата си. Никога през живота си не беше ходил в Мисисипи и никога през целия си живот като писател не си беше и помислял да се унижава с плагиатство.

Седна зад кормилото и запали мотора. Реши, че човешкият ум от време на време сигурно изпада в някакво глупаво състояние.

Морт не вярваше, че хората — дори тези, които се опитват да бъдат относително честни към себе си — разбират, когато някои неща са свършили. Смяташе, че хората често продължават да вярват или се опитват да вярват, дори и когато краят не само е написан на стената пред очите им, но и е написан с букви, достатъчно големи, за да бъдат прочетени от сто метра без бинокъл. Когато става дума за нещо, за което наистина те е грижа и чувстваш, че имаш нужда — от него, е лесно да се мамиш, лесно е да бъркаш живота си с телевизията и да се уверяваш, че това, което е тръгнало на зло, в крайна сметка ще се оправи... може би след следващото прекъсване на филма за реклами. Предполагаше, че без големите си способности за самоизмама, човешката раса би полудяла дори повече, отколкото вече е.

Но понякога истината пробива стената и ако съзнателно си се опитвал да мислиш или мечтаеш да заобиколиш тази истина, резултатите може да се окажат съкрушителни — все едно че си попаднал на пътя на приливна вълна, която с рев преминава не над, а през вълнолома, издигнат на пътя ѝ, и го разрушава напълно — и него, и тебе.

Морт Рейни изпита едно от тези разтърсващи откровения, след като представителите на полицията и пожарната си бяха отишли и той, Ейми и Тед Милнър бяха останали сами да се разхождат бавно около димящите руини на зелената викторианска къща, която се беше намирала на улица „Канзас“, номер 92, от сто трийсет и шест години. Именно докато правеха своята опечалена обиколка, той разбра, че бракът му с бившата Ейми Дауд от Портланд, щата Мейн, беше, свършил. Това не беше „период на брачно напрежение“. Не беше „пробна раздяла“. Нямаше да бъде един от онези случаи, за които чуваш от време на време, когато и двете страни са се разкаляли и са се оженили отново. Беше свършил. Съвместният им живот беше история. Дори и къщата, в която бяха делили толкова много добри моменти, не

беше нищо друго освен срутени, зловещо опушени греди, стърчащи от дупката на мазето като зъби на великан.

Срещата им в „Марчман“ — малкото кафе на улица „Уитчам“, беше минала съвсем добре. Ейми го беше прегърнала и той я беше прегърнал, но когато се опита да я целуне в устата, тя умело обърна глава настрани, така че устните му попаднаха върху бузата ѝ. Целувчица като на учреденско празненство. Толкова ми е приятно, че те виждам, мили.

Тед Милнър, тази сутрин със съвършено сресана и ондулирана коса и без нито един от фъндъците на Алфалфа, седеше до тях и ги гледаше. Държеше в ръка лулата, която Морт от три години или повече беше виждал стисната между зъбите му на различни празненства. Морт беше убеден, че лулата е само за ефект — малко допълнение, използвано с едничката цел да направи собственика си да изглежда по-стар, отколкото е. И колко стар значеше това? Морт не беше сигурен, но Ейми беше на трийсет и шест, и той си помисли, че Тед, в неговите безупречни „прани“ джинси и ризата си „Дж. Прес“ с отворена яка, беше поне четири години по-млад, може би повече. Чудеше се дали Ейми знаеше, че може да си има неприятности след не повече от десет години — може би дори след пет — и после осъзна, че не е достатъчно добър, за да ѝ го каже.

Той попита дали има нещо ново. Ейми каза, че нямало. После Тед взе думата — говореше с лек южняшки акцент, много по-мек от носовото ръмжене на Джон Шутър. Каза на Морт, че шефът на пожарната и лейтенантът от полицейското управление на Дери искали да се срещнат с тях, както каза Тед, на „мястото“. Искали да зададат на Морт няколко въпроса. Морт каза, че това било чудесно. Тед попита дали би искал чаша кафе — имаха време. Морт каза, че и това би било чудесно. Тед го попита как е. Морт отново използва думата „чудесно“. Всеки път, когато излизаше от устата му, тя звучеше все по-изтъркано. Ейми следеше разговора между двамата с известно безпокойство и Морт я разбираше. В деня, когато беше открил двамата в едно легло, той беше казал на Тед, че ще го убие. Всъщност може би беше казал нещо за убийство и на двамата. Споменът му за това събитие беше доста мъгляв. Подозираше, че и техните спомени сигурно също са доста мъгляви. Не знаеше за другите два върха на триъгълника, но

самият той смяташе, че тази мъглявост е не само разбираема, но и милостива.

Пиха кафе. Ейми го попита за „Джон Шутър“. Морт каза, че според него положението било овладяно до голяма степен. Не спомена за никакви котки, бележки или списания. След известно време излязоха от „Марчман“ и отидоха на улица „Канзас“ 92, което някога беше не място, а къща.

Шефът на пожарната и полицейският детектив бяха там, както бяха обещали, и имаше въпроси, също както бяха обещали. Повечето от въпросите бяха дали има хора, които биха могли да не обичат Морт до такава степен, че да хвърлят бензинов коктейл в кабинета му. Ако Морт беше сам, въобще нямаше да намеси името на Шутър, но, разбира се, Ейми щеше да го спомене, дори и той да не го направеше, така че той реши да разкаже за първоначалната среща точно както се беше случила.

Шефът на пожарната — Уикършам, каза:

— Човекът беше ли много ядосан?

— Да.

— Достатъчно ядосан, за да дойде до Дери и да запали къщата ви? — попита полицейският детектив Брамбли.

Морт беше почти сигурен, че Шутър не го е направил, но не искаше да раздухва историята. Това означаваше най-малкото да им каже за Бъмп, което би разстроило Ейми — би я разстроило ужасно... и да отвори кутията със змии, а той предпочиташе тя да остане затворена. Беше настанало време, реши Морт, отново да бъде нечестен.

— Отначало може и да е бил. Но след като открих, че двата разказа наистина *си* приличат, аз прегледах първоначалната дата на публикуване на моя.

— Неговият никога ли не е бил публикуван? — попита Брамбли.

— Не, сигурен съм, че не е бил. После — вчера, той се появи отново. Попитах го кога е написал разказа си, като се надявах да спомене дата, която е по-късна от тази, която имах аз. Разбирате ли?

Детективът Брамбли кимна.

— Надявал се е да докажете, че сте го изпреварили.

— Правилно. „Сезон за сеитба“ беше в книга с разкази, която публикувах през 1983, но *първоначално* беше публикуван през 1980. Надявах се, че човекът ще се почувства сигурен, ако избере дата с

година или две по-рано от 1983. Имах късмет. Каза, че го бил написал през 1982. Както виждате, падна в капана.

Надяваше се, че с това ще приключи, но Уикършам — шефът на пожарната, продължи да разпитва.

— Вие виждате и ние виждаме, господин Рейни, но дали *той* е видял?

Морт вътрешно въздъхна. Според него човек можеше да бъде нечестен само до известно време — когато нещата продължават достатъчно дълго, те почти винаги се развиват до точка, в която трябва или да кажеш истината, или да изградиш една откровена лъжа. И ето, той беше стигнал до тази точка. Но чия работа беше това? Тяхна или негова? Негова. Точно така. И той имаше намерение да се постарее да си остане негова.

— Да — каза им той, — той видя.

— И какво направи? — попита Тед. Морт го погледна с леко раздражение. Тед сведе очи и размърда пръсти — изглежда си търсеше лулата. Но лулата беше в колата. Ризата марка „Дж. Прес“ нямаше джоб, в който да я носи.

— Отиде си — каза Морт. Тед го беше ядосал. Изобщо не беше негова работа да се бърка и това му позволи да лъже по-леко. Фактът, че лъжеше Тед, също му помагаше. — Измърмори някаква глупост, какво невероятно съвпадение било всичко, скочи в колата си, като че ли му пареше на задника, и замина.

— Да сте забелязали случайно марката на колата и регистрационния й номер, господин Рейни? — попита Брамбли. Беше извадил бележник и химикалка.

— Беше форд — каза Морт. Съжалявам, но не мога да ви помогна с номера. Не беше номер от Мейн, а друг... — Той сви рамене, сякаш се извиняваше. Вътрешно се чувстваше все по-неспокоен заради начина, по който се развиваха нещата. Всичко изглеждаше наред, докато той хитруваше и заобикаляше откровените лъжи — изглеждаше като начин да спести на Ейми болката от новината, че мъжът беше счупил врата на Бъмпи и после го беше приковал с отвертка. Но сега се беше поставил в положение, в което бе разказал различни истории на различни хора. Ако се съберяха и направеха сравнение, нямаше да изглежда така безупречен. Обяснението на причините за лъжите можеше да се окаже заплетено.

Предполагаше, че подобни сравнения са доста невероятни, стига Ейми да не говори с Грег Карстерс или Хърб Крийкмор, но какво щеше да стане, ако се стигнеше до разправия с Шутър, когато той и Грег се срещнеха с него и му пъхнеха пред лицето броя на СМЕК от юни 1980?

„Няма значение — каза си той. — Когато стигнем дотам, ще изгорим този мост, човече.“ — При тази мисъл изпита кратко завръщане на високия дух, който беше усетил, когато говореше с Хърб от паркинга, и едва не се изкикоти на глас. Потисна това желание. Щяха да се чудят защо се смее, ако го направеше, пък и биха имали защо да се чудят.

— Мисля, че Шутър вече трябва да се е насочил към...

(Мисисипи)

— ... към мястото, откъдето е дошъл — завърши той почти без прекъсване.

— Според мен сте прав — каза лейтенант Бродли, — но имам намерение да разследвам случая, господин Рейни. Може да сте го убедили, че греша, но това не значи, че е напуснал къщата ви с добри чувства. Възможно е да е дошъл дотук побеснял и да е подпалил къщата ви просто защото му е писнало на оная работа — извинете ме, госпожо Рейни.

Ейми му се усмихна криво и махна с ръка извинително.

— Не мислите ли, че е възможно?

„Не — каза си Морт, — не мисля. Ако е решил да запали къщата, мисля, че би убил Бъмпи, преди да тръгне към Дери, просто в случай, че се събудя, преди да се е върнал. Тогава кръвта щеше да се е съсирила и Бъмпи щеше да се е вкочанил, когато го намерих. Не е станало така... но не мога да го кажа. Дори и да исках, не мога. Първо, ще се учудят защо съм крил случката с Бъмпи толкова време. И сигурно ще помислят, че ми хлопа дъската.“

— Мисля, че да — каза той, — но аз се запознах с този човек. Не ми заприлича на подпалвач на къщи.

— Искаш да кажеш, че не е Сноупс — каза Ейми внезапно.

Морт я погледна изненадан, после се усмихна.

— Точно така — каза той. — Южняк, но не Сноупс.

— Което означава какво? — попита Бродли с лека досада.

— Стара шега, лейтенанте — каза Ейми. — Сноупсови са герои на някои романи на Уилям Фокнър. Те стартират в бизнеса като подпалват плевници.

— А-ха — безизразно каза Брадли. Уикършам каза:

— Няма определен тип хора, които да палят къщи, господин Рейни. Те са от всички форми и размери. Повярвайте ми.

— Е...

— Дайте ми още малко данни за колата, ако можете — каза Брадли и вдигна молива над бележника си. — Искam да уведомя щатската полиция за този човек.

Морт внезапно реши, че ще излъже още малко. Всъщност само още мъничко.

— Ами, беше седан. Поне за това съм сигурен.

— А-ха. Форд седан. Година?

— Някъде от седемдесетте, предполагам — каза Морт. Беше съвсем сигурен, че комбито на Джон Шутър всъщност е било произведено по времето, когато един човек на име Осуалд беше избрал Линдън Джонсън за президент на Съединените щати. Направи пауза, после добави: — Номерът беше светъл цвят. Може да е бил бежов. Не бих се заклел в това, но май беше.

— А-ха. А самият мъж?

— Среден ръст. Руса коса. Очила. Кръгли, телени — от този вид, каквито носеше Джон Ленън. Това наистина е всичко, което си спо...

— Не каза ли, че е носил шапка? — попита изведнъж Ейми.

Морт почувства, как зъбите му се затварят с щракване.

— Да — каза той с мил глас. — Правилно, бях забравил. Тъмносива или черна. По-скоро кепе. С козирка, нали знаете.

— Добре. — Брадли захлопна тефтерчето си. — За начало е добре.

— Може ли да е било обикновен случай на вандализъм, палеж за удоволствие? — попита Морт. — В романите всичко е мотивирано, но опитът ми показва, че в обикновения живот нещата понякога просто се случват.

— Може и да е било — съгласи се Уикършам, — но не пречи да проверим очевидните връзки. — Той тържествено смигна на Морт и каза: — Понякога животът наподобява изкуството, нали знаете.

— Имате ли нужда от още нещо? — попита ги Тед и сложи ръка на раменете на Ейми.

Уикършам и Бадли се спогледаха, после Бадли поклати глава.

— Мисля, че не, поне засега.

— Питам просто защото Ейми и Морт трябва да отделят малко време за застрахователния агент — каза Тед. — А вероятно и за следователя от главната компания.

Морт все повече и повече се дразнеше от южняшкия му акцент. Подозираше, че Тед е роден в някои от южните щати, може би малко по на север от местата на Фокнър, но все пак това съвпадение не беше задължително.

Служебните лица стиснаха ръка на Ейми и Морт, изразиха съчувствието си, казаха им да се обадят, ако имало нещо, и си тръгнаха, като оставиха тримата да направят още една обиколка около пожарището.

— Съжалявам за всичко това, Ейми — каза внезапно Морт. Тя вървеше между двамата и очевидно се слиса от нещо в гласа му. Просто искреност, може би. — За всичко. Наистина съжалявам.

— Аз също — каза тя тихо и докосна ръката му.

— Е, с Теди стават трима — каза Тед с тържествена сърдечност. Тя се обърна отново към него и в този миг Морт изпита желание да го стисне за гърлото и да го души, докато очите му се изцъклят и изскочат от орбитите.

Вървяха от западната страна на къщата към улицата. Точно тук преди беше имало чупка, на мястото, където кабинетът му се срещаше с къщата — близо до цветната градина на Ейми. Сега всички цветя бяха мъртви и Морт си помисли, че може би така е по-добре. Огънят не беше изгорил тревата, тя беше останала и опасваше къщата в зелена четириметрова ивица. Ако цветята бяха цъфнали, огънят щеше да е изсушил и тях, и щеше да е просто много жалко. Щеше да бъде...

Морт изведнъж спря. Спомни си разказите. *Разказа*. Може да го наречеш „Сезон за сеитба“ или пък „Таен прозорец, тайна градина“, но и двата бяха едно и също нещо, ако оставиш настрана украшенията и погледнеш под тях. Погледна нагоре. Нямаше нищо за гледане освен синьо небе, поне сега, но преди пожара от миналата нощ точно там, където гледаше, имаше прозорец. Прозорецът в стаичката до пералнята. Стаичката, която беше кабинет на Ейми. Тук тя седеше да

пише чекове, да води записки в дневника си, да води телефонните си разговори... стаята, където, както подозираше той, Ейми преди няколко години беше започнала да пише роман. И когато този роман умря, тя го погребва достойно тук, в едно чекмедже на бюрото. Бюрото беше до прозореца. Ейми обичаше да идва в кабинета си сутрин. Можеше да започне с прането в съседната стая и после да оправя документите, докато чака звънеца да ѝ съобщи, че е време да изпразни пералнята и да зареди сушилнята. Кабинетът ѝ беше закътан, а и тя обичаше тишината, поне така казваше. Тишината и ясната, чиста утринна светлина. Обичаше от време на време да гледа през прозореца — към цветята си, които растяха в острата чупка, образувана от къщата и издадената част на неговия кабинет. Той просто я чу как казва: „Това е най-хубавата стая в къщата, поне за мен, защото едва ли някой друг освен мен стъпва някога там. Там има таен прозорец и той гледа към тайна градина.“

— Морт — казваше Ейми сега и за момент Морт не ѝ обърна внимание, обърквайки истинския ѝ глас с гласа в мислите си, с гласа на спомена. Но беше ли това истински спомен, или не беше? *Изглеждаше* като истински спомен, но той беше в състояние на силен стрес дори и преди Шутър, преди Бъмп и пожара. Не беше ли възможно да има... нещо като халюцинация? Да се опитва да измисли собственото си минало с Ейми по такъв начин, че да съответства на проклетия разказ, в който един мъж полудява и убива жена си?

„Господи, надявам се, че не е така. Надявам се, защото, ако е така, всичко се приближава твърде много до границата на нервното разстройство и не мога да бъда спокоен.“

— Морт, добре ли си? — попита Ейми. Тя го дръпна нервно за ръкава и поне временно прекъсна транса му.

— Да — каза той и добави рязко: — Не. Да ти кажа истината, малко ми е лошо.

— От закуската може би? — каза Тед.

Ейми хвърли поглед към него и Морт се почувства малко по-добре. Не беше много дружелюбен поглед.

— *Не е от* закуската — каза тя малко възмутена. Махна с ръка към почернелите развалини. — *От това* е. Да се махаме оттук.

— Хората по застраховката трябва да са тук в дванайсет — каза Тед.

— Е, дотогава има повече от час. Да отидем у вас, Тед. Имаме достатъчно време. Бих желала да седна.

— Добре — отвърна Тед с леко засегнат тон, сякаш казваше „няма нужда да ми викаш“, и Морт пак се зарадва. И въпреки че на закуската тази сутрин той би казал, че у Тед е последното място на света, където би желал да отиде, той ги придружи, без да протестира.

Запазиха мълчание през цялото пътуване през града до надлеза на източната страна, където живееше Тед. Морт не знаеше за какво мислят Ейми и Тед, въпреки че сигурно щеше да отгатне, ако предположеше, че Ейми мисли за къщата, а Тед — за това дали ще успеят да се върнат навреме за срещата със спецове от застрахователната компания, но знаеше за какво мисли. Опитваше се да реши дали полудява, или не. Истина ли е всичко, или е халюцинация?

Най-сетне реши, че Ейми *наистина* беше казала думите за кабинета си до пералнята — това не беше фалшив спомен. Дали го беше казала преди 1982, когато „Джон Шутър“ претендираше, че е написал разказ, наречен „Таен прозорец, тайна градина“? Не знаеше. Колкото и настойчиво да търсеше в объркания си мозък, всичко, за което успя да се сети, беше едно-едничко отчетливо съобщение: отговорът не дава право на заключение. Но ако тя *беше* го казала, независимо кога, можеше ли заглавието на разказа на Шутър да бъде просто съвпадение? Може би, но се натрупваха много съвпадения, нали? Беше решил, че пожарът е, или трябва да е, съвпадение. Но споменът, който бяха събудили градината на Ейми и стръковете мъртви цветя в нея... е, ставаше все по-трудно да се повярва, че всичко това не е свързано по някакъв странен, може би дори свръхестествен начин.

И по свой начин не беше ли самият „Шутър“ точно толкова объркан? „Как го взехте — беше попитал той с глас, пълен с гняв и удивление. — Това е, всъщност, което искам да знам. Как, по дяволите тъп драскач като вас, червив с пари, се е хванал с малък скапан град в Мисисипи и е откраднал проклетия ми разказ?“ — В този момент Морт си беше помислил, че това е или още един признак, че мъжът е луд или че този човек е страхотно добър актьор. Сега, в колата на Тед, той за пръв път осъзна, че точно това е начинът, по който би реагирал и самият той, ако обстоятелствата бяха обратни.

Каквито всъщност си бяха. Единственото — място, където разказите се различаваха напълно, беше заглавието. И двете заглавия подхождаха, но сега Морт откри, че и той има въпрос към Шутър, който много прилича на въпроса, който вече му беше задал Шутър: „Как се сетихте за това заглавие, господин Шутър? Това е, *всъщност*, което искам да знам. Как се случи да разберете, че на хиляда и двеста мили от вашия скапан град в Мисисипи жената на един писател, за когото обявявате, че никога не сте чували преди тази година, си е имала свой таен прозорец, който е гледал към нейна собствена тайна градина?“

Е, имаше само един начин да го разбере, разбира се. Когато Грег намереше Шутър, Морт щеше да го попита.

Морт пое чашата кафе, която Тед му предложи, и го попита има ли кока или пепси. Тед имаше и след като Морт я изпи, стомахът му се укроти. Беше очаквал, че самото идване тук — на мястото, където Тед и Ейми сега си имаха дом и не трябваше да се крият по евтини крайградски мотели, ще го ядоса и разстрои. Но не стана така. Беше просто къща — такава, в която всяка стая като че ли разгласяваше, че собственикът е Жизнерадостен Млад Ерген, Който Има Успех. Морт откри, че може да понесе това съвсем леко, въпреки че отново започва да се чувства малко нервиран за Ейми. Мислеше за малкия и кабинет с ясната му, чиста светлина и приспиващия шум на сушилнята, проникващ през стената, малкия ѝ кабинет с тайния прозорец — единствения в цялата къща, който гледаше към острата малка чупка между къщата и пристройката; помисли колко много беше свързана тя с това място и колко малко ѝ личеше, че е свързана с него. Но с този проблем тя трябваше да се справи сама, и след няколко минути в новата ѝ къща, която съвсем не беше ужасно леговище на несправедливостта, а си беше само къща, той си помисли, че може да го преживее... че може дори да бъде доволен.

Тя го попита дали ще остане в Дери тази нощ.

— Не. Ще се върна колкото мога по-скоро, след като свършим със застрахователните агенти. Ако изникне нещо друго, те могат да се свържат с мене... или пък ти.

Той ѝ се усмихна. Тя също му се усмихна и бегло докосна ръката му. Тед не хареса жеста ѝ. Той намръщено обърна поглед към прозореца и започна да натъпква с пръст лулата си.

Успяха да стигнат навреме за срещата с представителите на застрахователната компания, което несъмнено успокои Тед Милнър. Морт не беше особено очарован от присъствието му — все пак къщата никога не беше била на Тед, дори и след развода. Все пак Ейми, изглежда, се чувстваше по-леко, когато и той беше с тях, и Морт остави нещата така.

Дон Стрик — агентът на Обединената застрахователна компания, с когото бяха сключвали договорите, проведе срещата в кабинета си, където отидоха след още една кратка обиколка на „мястото“. В кабинета му се срещнаха с Фред Еванс — следовател на компанията, специалист по подпалванията. Причината, поради която Еванс не беше дошъл с Уикършам и Брамбли тази сутрин или на „мястото“, когато се срещнаха със Стрик на обяд, много бързо се изясни — той беше прекарал по-голямата част от миналата нощ в ровене сред развалините с мощен фенер и фотоапарат „Полароид“. Каза, че се върнал в стаята си в мотела, за да дремне, преди да се види със семейство Рейни.

Морт го хареса много. Еванс като че ли наистина беше загрижен за щетите, които бяха понесли той и Ейми, докато всички други, включително господин Теди Третия, изглежда, само изговаряха традиционните думи на съчувствие, преди да продължат да се занимават с това, което смятаха, че е непосредствената им работа (а в случая на Тед Милнър, помисли си Морт, непосредствената му работа беше да го разкара от Дери обратно на Ташморското езеро колкото може по-скоро). Фред Еванс не говореше за улица „Канзас“ 92 като за „мястото“. Казваше „къщата“.

Въпросите му, макар че в общи линии бяха същите като тези, задавани от Уикършам и Брамбли, бяха по-деликатни, по-подробни и по-проучващи. Въпреки че едва ли беше спал повече от четири часа, погледът му беше бистър, речта — бърза и ясна. След като говори с него двайсет минути, Морт реши, че ако някога реши да подпали някоя къща, за да вземе парите от застраховката, ще си избере друга

компания, а не Обединената застрахователна. Или ще почака този човек да се пенсионира.

Когато свърши с въпросите си, Еванс им се усмихна.

— Вие ми помогнахте много и искам отново да ви благодаря — както за смислените отговори, така и за любезното ви отношение към мен. В много от случаите хората настръхвате мига, в който чуят думите „застрахователен следовател“. Бездруго са разстроени, по разбираеми причини, и много често взимат появяването на следовател на сцената за обвинение, че сами са подпалили собствеността си.

— При дадените обстоятелства не мисля, че бихме могли да желаем по-добро отношение — каза Ейми, а Тед Милнър кимна с такава сила, сякаш главата му висеше на конец — и то управляван от кукловод със слаби нерви.

— Следващата част е трудна — каза Еванс. Той кимна на Стрик, който отвори едно чекмедже и извади папка с компютърна разпечатка. — Когато един следовател потвърждава, че пожарът е бил сериозен, а този очевидно е бил такъв, сме длъжни да покажем на клиентите списък на собствеността, за която се полага застраховка. Разгледайте го, после подпишете клетвена декларация, че изброените вещи все още ви принадлежат и че те все още са били в къщата, когато е станал пожарът. Трябва да отбележите отстрани всеки предмет или предмети, които сте продали, след като сте направили огледа с господин Стрик, и всяко застраховано имущество, което не е било в къщата по времето на пожара. — Еванс поднесе ръка към устните си и прочисти гърлото си, преди да продължи. — Казаха ми, че отскоро не живеете заедно, така че последният пункт може да бъде особено важен.

— Ние се разведохме — каза откровено Морт. — Аз живея в къщата ни на Ташморското езеро. Използвахме я само през лятото, но има отопление и в нея може да се живее и през студените месеци. За нещастие не бях дошъл да си изнеса багажа от къщата тук. Все го отлагах.

Дон Стрик кимна със съчувствие. Тед кръстоса крака, започна да си играе с лулата си и като цяло създаваше впечатление на човек, който се опитва да не изглежда толкова отегчен, колкото е всъщност.

— Разгледайте списъка колкото може по-добре — каза Еванс, взе папката от Стрик и я подаде през бюрото на Ейми. — Това може би е малко неприятно — като търсене на съкровище наопаки.

Тед беше оставил лулата си и се беше навел над списъка, отегчението му беше изчезнало поне за момента; очите му бяха ненаситни, като тези на минувач, който разглежда последиците от тежка катастрофа. Ейми видя, че той гледа, и покорно подбутна формуляра към него. Морт, който седеше от другата ѝ страна, го дръпна обратно.

— Имаш ли нещо против? — попита той Тед. Беше разгневен, наистина разгневен, пролича си в тона му.

— Морт — каза Ейми.

— Няма да правя проблем от това — ѝ каза Морт, — но тези неща са *наши*, Ейми. *Наши*.

— Не мисля, че... — започна Тед възмутено.

— Не, той е абсолютно прав, господин Милнър — каза меко Фред Еванс и Морт почувства, че тази мекота може да е заблуждаваща. — Законът гласи, че вие въобще нямате право да поглеждате в списъка на предметите. Ние си затваряме очите пред такива неща, ако никой няма нищо против... но мисля, че господин Рейни има.

— Страхотно добре улучихте — господин Рейни има — каза Морт. Ръцете му бяха здраво сплетени в скута му; усещаше как ноктите му издълбават трапчинки в мекото месо на дланите му.

Ейми премести погледа си с нещастна молба от Морт към Тед. Морт очакваше, че Тед ще се разфучи и ще се опита като Вълка да духне на земята нечия къщичка, но Тед не го направи. Морт си каза, че мисли така, защото мереше със собственото си враждебно чувство към Тед — той не го познаваше много добре (макар да знаеше, че изглежда като Алфалфа, когато го събудиш изненадващо в някой долен мотел), затова пък познаваше Ейми. Ако Тед беше грубиян, тя щеше вече да го е напуснала.

Тед се усмихна леко и каза на Ейми, без да обръща абсолютно никакво внимание на Морт и останалите:

— Би ли улеснило работата, ако направя едно кръгче около квартала?

Морт се опита да се въздържи, но не успя съвсем.

— Защо не направиш две? — попита той с фалшива дружелюбност.

Ейми го стрелна с присвити очи, после погледна, отново към Тед.

— Добре. Може би ще ни бъде малко по-лесно...

— Разбира се — каза той. Целуна я по скулата и Морт направи ново ревниво откритие: този човек я обичаше. Може би нямаше *винаги* да я обича, но сега беше така. Осъзна как бе искал да убеди самия себе си, че Ейми е само играчка, запленила Тед за малко, играчка, от която той скоро ще се отегчи, но това не беше присъщо на Ейми, каквато я познаваше. Нейните инстинкти за хората бяха по-добри... а и собственото ѝ достойнство — по-голямо.

Тед стана и излезе. Ейми погледна Морт с упрек.

— Сега доволен ли си?

— Мисля, че да — каза той. — Виж, Ейми, вероятно не се държа така добре, както бих могъл, но причините ми са достатъчно уважителни. Преживели сме заедно много за тези години. Предполагам, че това е последното нещо, и мисля, че принадлежи на нас двамата. Съгласна ли си?

Стрик гледаше с притеснение. Фред Еванс — не; той поглеждаше от Морт към Ейми и после отново към Морт със силния интерес на човек, който гледа истински добър мач по тенис.

— Добре — каза глухо Ейми. Той леко докосна ръката ѝ и тя му отвърна с усмивка. Беше усмивка насила, но по-добра от никаква усмивка.

Той придърпа стола си по-близо до нейния и те се наведоха над списъка, главите им почти се допираха — като на деца, които учат за контролно. На Морт не му беше нужно много време, за да разбере защо Еванс ги беше предупредил. Беше си мислил, че е наясно с размера на щетите. Оказа се, че греша.

Докато гледаше безизразните колонки, подредени от компютъра, Морт си помисли, че не би бил по-слисан, ако някой беше извадил всичко от къщата на улица „Канзас“ 92 и го беше пръснал из квартала, за да може целият свят да го разгледа. Не можеше да повярва, че беше забравил всички тези неща, всички неща, които ги нямаше.

Седем големи домакински уреда. Четири телевизора — единият с приспособление за редактиране на видеолента. Старият английски порцелан и автентичната ранноамериканска мебел, която Ейми беше купувала парче по парче. Стойността на античния шкаф, който беше в спалнята им, беше записана като 14 000 долара. Те не бяха сериозни колекционери на предмети на изкуството, но бяха големи ценители и

бяха загубили дванайсет оригинални предмета. Стойността им беше записана като 22 000 долара, но Морт не го интересуваеше стойността в долари — мислеше си за графиката на Н. К. Уайт^[1], изобразяваща две момчета, които тръгват в морето с малка лодка. На картината валеше дъжд; момчетата носеха мушамы и ботуши и се усмихваха широко. Морт обичаше тази картина, а сега я нямаше. Стъкло от Уотърфорд. Спортното оборудване, съхранявано в гаража — ски, спортни велосипеди и речна лодка. Записани бяха и трите кожени палта на Ейми. Той видя как тя леко отметна от страни бобъра и норката — очевидно все още на съхранение, — но отмина късото палто от лисица, без да го отметне. По време на пожара то е висяло в гардероба — топла и модерна дреха за есента. Спомни си как ѝ беше подарил това палто за рождения ден преди седем години. Сега го нямаше. Телескопът му „Селестрон“. Нямаше го. Големият шарен юрган, който майката на Ейми им беше подарила за сватбата. Майката на Ейми — беше мъртва, а юрганът беше станал на много пепел, развяна от вятъра.

Най-лошото, поне за Морт, беше в средата на втората колонка и отново не го заболя от доларовата стойност. „124 БУТ. ВИНО“, пишеше на този ред. Виното беше нещо, което и двамата обичаха. Не бяха луди по него, но заедно си бяха направили малка изба, бяха събирали бутилките заедно и от време на време пак заедно изпиваха по някоя.

— Даже и виното — каза той на Еванс. — Даже това.

Еванс му хвърли странен поглед, който Морт не можеше да разбере, после кимна.

— Самата изба не е изгоряла, защото в резервоара в мазето сте имали много малко гориво и не е станала експлозия. Но вътре е било много горещо и повечето от бутилките са се пръснали. Малкото, които не са... Е, не разбирам много от вино, но не ми се вярва да стават за пиене. Може би греша.

— Не грешите — каза Ейми. Една сълза се търкулна по бузата ѝ и тя машинално я изтри.

Еванс ѝ предложи къричка. Тя поклати глава и отново се наведе над списъка с Морт.

След десет минути завършиха. Подписаха се на верните редове и Стрик завери подписите им. Тед Милнър се появи само секунди след това, като че ли беше наблюдавал всичко на някакъв собствен екран.

— Има ли още нещо? — попита Морт Еванс.

— Сега не. Но може и да има. Вашия номер в Ташмор го няма в указателя, нали, господин Рейни?

— Да. — Той го записа, на Еванс. — Моля, обадете ми се, ако мога да помогна с нещо.

— Добре. — Еванс стана и протегна ръка. — Това винаги е отвратителна работа. Съжалявам, че вие двамата трябва да го преживеете.

Всички си стиснаха ръце, после Стрик и Еванс останаха да пишат докладите си. Минаваше един и Тед попита Морт дали би искал да обядва с него и Ейми. Морт поклати глава.

— Искам да се върна. Да свърша някои работи и да видя дали мога да забравя всичко това за известно време. — Усети, че сега наистина може да пише. Това не беше изненадващо. В трудни времена — във всеки случай преди развода, който изглеждаше като изключение от общото правило — той винаги пишеше лесно. Трудностите дори му бяха необходими. Беше хубаво да имаш подръка онези измислени светове, в които да се върнеш, когато истинският ти е причинил болка.

Донякъде очакваше Ейми да го помоли да си промени намерението, но тя не го направи.

— Карай внимателно — каза тя и залепи непорочна целувка върху ъгъла на устата му. — Благодаря ти, че дойде и беше толкова... толкова разумен за всичко.

— Мога ли да направя нещо за тебе, Ейми?

Тя поклати глава, леко се усмихна и хвана Тед за ръка. Ако Морт беше очаквал да получи някакъв знак, този беше толкова ясен, че не можеше да се отмине.

Тръгнаха бавно към буика на Морт.

— Всичко наред ли е там при тебе? — попита Тед. — Да имаш нужда от нещо?

За трети път го порази южняшкият му акцент — просто още едно съвпадение.

— Не се сещам за нищо — каза той, отвори вратата на буика и бръкна в джоба си за ключовете. — Откъде си родом, Тед? Ти или Ейми трябва да сте ми казвали някога, но да пукна, ако си спомням. Не беше ли Мисисипи?

Тед сърдечно се засмя.

— Доста далече оттам, Морт. Отрасял съм в Тенеси. Малък град, наречен Шутърс Ноб, щата Тенеси.

[1] Нюел Конвърс Уайт (1882–1945) — американски художник и илюстратор. — Б.пр. ↑

Морт подкара обратно към Ташморското езеро. Караше с ръце, залепнали за кормилото, с изпънат гръб и очи, втренчени в пътя. Беше пуснал радиото силно и яростно се съсредоточаваше върху музиката всеки път, когато усещаше издайнически признаци на мозъчна активност зад центъра на челото си. Преди да беше изминал четирийсет мили, почувства силно напрежение в пикочния си мехур. Реши, че това е добре дошло, и дори и не помисли да спира в крайпътна тоалетна. Нуждата да се облекчи беше още една отлична възможност за отвличане на вниманието.

Стигна до къщата към четири и половина и паркира буика на обичайното място отстрани. Ерик Клептън тъкмо беше стигнал до кулминацията на своето соло на китара, когато Морт изгаси мотора и върху него падна тишина — като товар камъни, обвити в пореста гума. Нямаше нито една лодка в езерото, нито една буболечка в тревата.

„Пикаенето и мисленето имат много общо помежду си — помисли си той, докато излизаше от колата и дърпаше ципа си. — И двете можеш да ги отлагаш... но не вечно.“

Морт Рейни стоеше и уринираше, мислейки за тайни прозорци и тайни градини — мислеше за тези, които са собственици на вторите, и тези, които могат да гледат през първите. Мислеше за факта, че списанието, което му трябва, за да докаже, че някакъв човек е или луд, или измамник, по случайност беше изгоряло точно тази вечер, когато се опитваше да го вземе. Помисли си за факта, че любовникът на бившата му жена — човек, когото ненавиждаше с цялата си душа, беше роден в град, наречен Шутърс Ноб, и че Шутър по случайност беше псевдонимът на гореспоменатия луд или измамник, който беше влязъл в живота на Морт Рейни точно в момента, когато гореспоменатият Морт Рейни беше започнал да осъзнава развода си не само като академично понятие, а и като прост факт, определящ целия му живот оттук насетне. Дори мислеше за факта, че „Джон Шутър“

беше обявил, че е открил акта на плагиатство на Морт Рейни горе-долу по същото време, когато Морт Рейни се беше разделил с жена си.

Въпрос: Всички тези неща съвпадения ли са?

Отговор: Това е технически възможно.

Въпрос: Вярва ли той, че са съвпадения?

Отговор: Не.

Въпрос: Тогава смята ли той, че полудява?

— Отговорът е „не“ — каза Морт. — Не смятам. Поне не още. — Той вдигна ципа си и се отправи обратно зад ъгъла към вратата.

Намери ключа си, започна да го пъха в ключалката и после отново го извади. Ръката му посегна към кръглата дръжка на вратата и когато пръстите му я обхванаха, той почувства ясна увереност, че тя ще се завърти лесно. Шутър беше влизал... бил или все още бе там. И не му се беше наложило да влиза със сила. Не. Не и *този* паразит. Морт пазеше резервен ключ за къщата на Ташморското езеро в една стара сапуниерка на висок рафт в бараката за инструменти, откъдето Шутър бързо беше взел отвертка, когато беше дошло време да прикове бедния стар Бъмп към сандъка за боклук. Сега той беше в къщата — оглежда... или може би се крие. Той беше...

Дръжката отказа да се завърти — пръстите на Морт само се хлъзнаха по нея. Вратата все още беше заключена.

— Добре — каза Морт. — Добре, нищо страшно. — Дори се позасмя, докато отново пъхаше ключа и го завърташе. Просто това, че вратата бе заключена, не означаваше, че Шутър не е в къщата. Всъщност беше дори по-вероятно да е в къщата. Може би е използвал резервния ключ, върнал го е на мястото му, после е заключил вратата отвътре, за да приспи подозренията на врага си. Всичко, което е трябвало да направи, за да я заключи, е да натисне копчето, което е в дръжката. „Той се опитва да ме побърка“ — помисли Морт и влезе.

Къщата беше изпълнена с прашна светлина от късния следобед и с тишина. Но не приличаше на *необитаема* тишина.

— Опитваш се да ме побъркаш, нали? — извика той. Очакваше това да прозвучи лудо на самия него: самотен, параноичен мъж се обръща към натрапника, който в крайна сметка съществува само в собственото му въображение. Но му прозвуча, като че го казва човек, който беше се прекатурил по *средата* на номера си. Да стигнеш само до средата не е най-доброто, но все пак половината е по-добре от нищо.

Влезе в дневната с куполообразния таван, с остъклената стена, която гледаше към езерото и, разбира се, със Световноизвестния Диван

на Морт Рейни, познат още като Канаето на Сънливия Писател. На лицето му се изписа скъперническа усмивка. Почувства се отново мъж на място.

— Половината е по-добре от нищо, нали, господин Шутър? — извика той.

Думите умряха в прашната тишина. Усещаше в праха миризма на стар тютюнев дим. Погледът му се спря на смачкания пакет от цигари, който беше изровил от чекмеджето на бюрото си. Хрумна му, че в къщата има миризма — почти воня, при това неженска миризма. После си помисли: „Не. Грешка. Не е така. Това, на което мирише, е Шутър. Усещам миризмата на този тип и миризмата на цигарите му. Не моите, а неговите.“

Бавно се обърна и отметната — глава назад. Една от спалните на втория етаж гледаше надолу към дневната — на бежовата стена; отворът на половината височина беше преграден е тъмнокафяви дървени летви. Летвите служеха, за да предпазят невнимателните да не паднат и да не се размажат на пода на дневната, но се предполагаше и че са декоративни. Точно сега не изглеждаха на Морт особено декоративни — приличаха му на решетките на — затворническа килия. Всичко, което виждаше от тази така наречена спалня за гости, беше таванът, един от четирите крака на леглото.

— Горел ли сте, господин Шутър?

Никакъв отговор.

— *Знам*, че се опитвате да ме побъркате! — Сега започна леко да го досмешава: — Обаче няма да стане!

Преди около шест години бяха запушили голямата каменна камина с голяма отоплителна печка. До нея имаше стойка за маши и лопатки. Морт хвана дръжката на лопатката за пепел, разгледа я за момент, после я остави и вместо нея взе ръжена. Застана пред издигнатия отвор на решетките на стаята за гости и вдигна ръжена като рицар, който поздравява своята кралица. После бавно отиде до стълбите и се заизкачва по тях. Чувстваше как напрежението се извива по мускулите му като червей, но разбра, че не се страхува *от Шутър*; страхува се, че няма да намери нищо.

— *Знам*, че сте тук, и *знам*, че се опитвате да ме побъркате! Единственото, което не *знам*, е за какво е всичко това, простоако, и когато ви намеря, не е лошо да ми кажете!

Спря на площадката на втория етаж. Сърцето му биеше силно. Вратата на стаята за гости беше вляво. Вратата към банята за гости беше вдясно. И внезапно той разбра, че Шутър сигурно е тук, не в спалнята, а тук. Просто номер. Просто Шутър *искаше* той да повярва, че е в спалнята.

А беше в банята.

И докато стоеше на площадката, здраво стиснал ръжена в дясната си ръка, докато потта капеше от косата му и се стичаше надолу по бузите му, Морт го чу. Леко шумолене. Онзи сигурно беше вътре. Според звука стоеше прав във ваната. Морт почти се долепи до вратата. Куку, приятелче, чувам те. Въоръжен ли си, копеле?

Морт мислеше, че онзи вероятно е въоръжен, но едва ли с пистолет. Мислеше, че псевдонимът на мъжа не го прави по-запознат с огнестрелните оръжия, отколкото беше самият той. Шутър изглеждаше от онзи тип хора, които биха се чувствали по-добре с инструменти от по-първобитен вид. Това, което беше направил с Бъмп, го потвърждаваше.

„Обзалагам се, че е чук — помисли Морт и обърса потта от врата си със свободната си ръка. Чувстваше как очите му пулсират в орбитите в такт с ударите на сърцето му. — Обзалагам се, че е чук от бараката за инструменти.“

Повече не помисли за това, докато не видя Шутър — видя го ясно как стои във ваната с черната си шапка с кръгла периферия и жълтите си груби работни обувки, с устни, дръпнати над поръчаните по пощата венци в усмивка, която всъщност е гримаса, с пот, извираща от лицето му и стичаща се по дълбоките бръчки като вода, която тече по калайдисани олуци, с чука от бараката за инструменти, вдигнат на височината на раменете като чукче на съдия. Просто стои във ваната в очакване да стовари чука си. Следващото дело, моля.

„Познавам те, приятелче. Ти си имаш номер. Разбрах го още първия път, когато те видях. И познай какво? Не си избрал добре писателя, с когото да се забъркаш. Мисля, че ми се иска да убия някого от средата на май насам и ти ще ми свършиш работа не по-зле от всеки друг.“

Обърна глава към вратата на спалнята. В същото време протегна лявата си ръка (след като я избърса в предницата на ризата, така че

хватката му да не е хлъзгава в решителния момент) и стисна дръжката на банята.

— *Знам, че си вътре!* — изкрещя той към затворената врата на спалнята. — *Ако си под леглото, по-добре излез! Броя до пет! Ако не излезеш, докато преброя, влизам... и влизам с удар! Чуваш ли ме?*

Никакъв отговор... но и без това той не очакваше да има отговор. Нито *искаше* да има. Стисна по-здраво дръжката на вратата на банята, но продължи да извиква числата към вратата на спалнята за гости. Не знаеше дали Шутър ще чуе или ще усети разликата, ако обърне глава към банята, но мислеше, че все пак може да усети. Този мъж очевидно беше умен. Дяволски умен.

В мига, преди да почне да брои, той чу ново леко движение в банята. Нямаше да му обърне внимание, въпреки че беше застанал толкова близко, ако не слушаше с най-голямата концентрация, на която беше способен.

— *Едно!*

Боже, как се потеше! Като прасе!

— *Две!*

Дръжката на вратата на банята беше като студен камък в свития му юмрук.

— *Тр...*

Завъртя дръжката на вратата на банята и нахлу вътре, блъсна вратата в стената с такава сила, че разкъса тапетите и изкърти долната панта и ето го, *ето го* — идваше към него с вдигнато оръжие, със зъби, оголени в усмивка на убиец, а очите му бяха луди, съвсем луди и Морт замахна, ръженът му изсвистя над главата му, но все пак имаше достатъчно време, за да осъзнае, че Шутър също размахва ръжен, както и да осъзнае, че Шутър не носи кръглата си черна шапка, да осъзнае, че това съвсем не е Шутър, да осъзнае, че това е *той* — лудият беше *той*, и тогава ръженът разтроши огледалото над мивката и стъклото на огледалото се пръсна на всички страни, засвятка в мрака, а аптечката падна в мивката. Вратичката ѝ увисна отворена като зееща уста, бълваща шишенца със сироп за кашлица и йод.

— *Убих едно проклето скапано огледало!* — изкрещя той и тъкмо се канеше да захвърли ръжена, когато нещо *наистина* помръдна във ваната, зад вълнистата завеса на душа. Чу се лек подплашен писък. Морт се ухили, замахна с ръжена, проряза назъбена лента в

пластмасовата завеса и я съдра от кукичките. Вдигна ръжена над рамото си с оцъкдени втрещени очи, с устни, опънати в гримасата, която си бе представял на лицето на Шутър.

После бавно свали ръжена. Откри, че за да може да го пусне на пода, трябва да разтвори пръстите на дясната си ръка с пръстите на лявата.

— Зверче, ти малко, подло, гладко — започна да цитира той Бърнс на полската мишка, която се щураше объркано във ваната. — Защо в таз паника ме хвърли? — Гласът му звучеше дрезгаво, безизразно и странно. Въобще не приличаше на неговия глас. Като че ли се чуваше на запис за пръв път.

Обърна се и бавно излезе от банята, забърса с рамо полегналата врата с изкъртената панта. Под обувките му хрущяха стъклата на огледалото.

Изведнъж му се прииска да слезе, да легне на канапето и да дремне. Просто му се прииска — повече от всичко на света.

Събуди го телефонът. Полумракът почти се беше превърнал в нощ и той бавно заобиколи покритата със стъкло масичка за кафе, която обичаше да хапе, със странното чувство, че времето някак си се е върнало обратно. Дясната ръка ужасно го болеше. Гърбът му не беше в много по-добро състояние. Колко силно все пак беше замахнал с ръжена? Каква беше тази паника, която го направляваше? Не му се искаше да мисли.

Вдигна телефона, без да се затормозява с предположение кой може да бъде. Напоследък съм толкова зает, мила, че ако ще да е и президентът.

— Ало?

— Как сте, господин Рейни? — попита гласът и Морт подскочи, насмалко да хвърли слушалката, сякаш тя беше змия, която се беше опитала да го ухапе. Бавно я върна.

— Чудесно, господин Шутър — каза той със сух, пресипнал глас. — А вие как сте?

— Горедолу — отвърна Шутър със своя нисък южняшки акцент, наподобяващ търкалящо се буре. Гласът му звучеше някак странно и отдалечено — като небоядисан хамбар, който стърчи самотно на сред полето. — Но не мисля, че *вие* сте наистина толкова добре. Да откраднете от друг човек — това, изглежда, въобще не ви е обезпоило. Но да ви хванат... това май ви е донесло доста неприятни усещания.

— За какво говорите?

Гласът на Шутър звучеше леко учудено.

— Е, чух по радиото, че някой изгорил къщата ви. *Другата* ви къща. И после, когато се върнахте тук, хвърляте някакви предмети или нещо друго в къщата. Викане... тряскане... или може би това е начинът, по който преуспяващи писатели като вас избухват, когато нещата не вървят така, както са очаквали? Така ли е, а?

„Боже мой, той е тук. Тук е.“

Морт неволно погледна през прозореца, като че ли Шутър все още можеше да е отвън... може би се криеше в храстите и същевременно говореше с него по някакъв безжичен телефон. Смешно, разбира се.

— Списанието с разказа ми е тръгнало — каза той. — Когато пристигне, ще ме оставите ли на мира?

В гласа на Шутър все още звучеше лениво учудване.

— Няма такова списание, господин Рейни. И вие, и аз — ние знаем това. През 1980 няма такова. И как би могло да има, щом до 1982 моят разказ не е съществувал, за да можете да го откраднете?

— По дяволите, не съм откраднал вашия...

— Когато чух за къщата ви — каза Шутър, — излязох и си купих един „Ивнинг експрес“. Имаше снимка на това, което е останало. Не беше много. Имаше и снимка на жена ви. — Последва дълга пауза на размисъл. После Шутър каза: — Убава е. — Нарочно говореше като селянин, иронично. — Как е могъл грозен тип като вас да улучи на такава убава жена, господин Рейни?

— Ние сме разведени — каза той. — Аз ви казах. Може би просто е разбрала колко съм грозен. Защо не оставите Ейми на мира? Това е само между нас двамата.

За втори път в продължение на два дни той осъзна, че разговаря по телефона, без да се е събудил съвсем и докато е почти беззащитен. Така че Шутър можеше спокойно да управлява разговора. Той водеше Морт за носа, той командваше стрелбата.

„Тогава затвори телефона.“

Но не можеше. Поне все още не.

— Между нас двамата, така ли? — попита Шутър. — Тогава предполагам, не сте споменавали за мене на никого друго.

— Какво искате? Кажете ми! Какво искате, по дяволите?

— Питате за втората причина, поради която съм дошъл, така ли?

— Да!

— Искам да ми напишете разказ — каза спокойно Шутър. — Искам да напишете разказ, да поставите името ми върху него и да ми го дадете. Дължите ми това. Правото си е право и честното си е честно.

Морт стоеше в коридора, стиснал телефона с тръпнещите си от болка пръсти, а по средата на челото му пулсираше вена. В продължение на няколко секунди се почувства толкова разгневен,

толкова обзет от гняв, че всичко, за което беше способен да мисли, беше: „ЕТО КАКВО БИЛО! ЕТО КАКВО БИЛО! ЕТО КАКВО БИЛО!“ — отново и отново.

— Чувате ли ме, господин Рейни? — попита Шутър със спокойния си, привлечен глас.

— Единственото нещо, което ще напиша вместо вас — каза Морт и гласът му беше бавен и изпълнен с ярост — е смъртната ви присъда, ако не ме оставите на мира.

— Силно казано, приятелче — изпъшка Шутър с търпеливия глас на човек, който обяснява проста задача на глупаво дете, — защото знаете, че не мога да ви причиня нищо лошо. Ако бяхте откраднали кучето ми или колата ми, можех да взема *вашето* куче или *вашата* кола. Щях да го направя точно толкова лесно, колкото извих врата на котката ви. И ако се бяхте опитали да ме спрете, щях да ви направя нещо лошо и все пак да ги взема. Но това е нещо друго. Нещата, които искам, са в главата ви. Държите тези неща заключени, сякаш са в сейф. Само че не мога просто да разбия вратата или да взривя задната стена. Трябва да ми намерите комбинацията. Нали?

— Не знам за какво говорите — каза Морт, — но ще получите разказ — от мен в деня, в който Статуята на свободата бъде облечена в пелени. *Приятелче.*

Шутър каза замислено:

— Не бих намесвал жена ви, ако можех, но започвам да мисля, че не ми оставяте друга възможност.

Изведнъж всичката слюнка в устата на Морт изчезна — устата му стана суха и гореща.

— Какво... какво искате да...

— Искате ли да се събудите от една от глупашките си дремки и да намерите *Ейми* прикована за вашия сандък за боклук? — попита Шутър. — Или да включите радиото някоя сутрин и да чуете, че тя е загубила мача с верижния трион, който пазите в гаража си? Или че и гаражът е изгорял?

— Внимавайте какво говорите — прошепна Морт. Разширените му очи започнаха да се пълнят със сълзи на ярост и страх.

— Все още имате два дни да помислите. Аз бих помислил наистина бързо, господин Рейни. Искам да кажа, че ако бях на ваше място, наистина щях да чучна до нея. И не мисля, че бих приказвал за

това с друг човек. Това би означавало да се изправиш в средата на буря и да изкушаваш мълнията. Разведени или не, усещам, че тази дама не ви е безразлична. Време е малко да пораснете. *Това няма да ви се размине. Не сте ли го разбрали още? Знам какво сте направили и няма да се откажес, докато не получи онова, което ми се полага.*

— *Вие сте луд!* — изкрещя Морт.

— Лека нощ, господин Рейни — каза Шутър и затвори.

За момент Морт остана неподвижен. Слушалката се плъзна по ухото му. После сграбчи изработения в ретростил телефон. Насмалко да запокити и него, и слушалката в стената, но се овладя. Остави ги и направи няколко дълбоки вдишвания — достатъчно, за да почувства главата си олекнала и замаяна. После набра домашния телефон на Хърб Крийкмор.

Приятелката на Хърб — Делорес, вдигна на второто извъняване и извика Хърб на телефона.

— Здравей, Морт — каза Хърб. — Как се развиват нещата с къщата ти? — Гласът му малко се отмести от микрофона на слушалката. — Делорес, би ли отместила онзи тиган от печката?

„Разгарът на сезона в Ню Йорк — помисли си Морт. — И той иска и аз да разбера това. Е, какво го засяга. Един маниак току-що заплаши да нареже жена ми на котлети, но животът продължава, нали така?“

— Къщата я няма — каза Морт. — Застраховката ще покрие щетите. — Той направи пауза. — Поне *паричните* щети.

— Съжалявам — каза Хърб. — Мога ли да направя нещо?

— Е, не за къщата — каза Морт, — но все пак благодаря. Виж, за разказа...

— Какъв разказ, Морт?

Той почувства как ръката му отново се стяга върху телефонната слушалка и се насили да я отпусне. „Той не знае какво е положението тук. Трябва да запомниш това.“

— Този, за който рие с копито моят луд приятел — каза Морт, като се опитваше да запази лек и почти безгрижен тон. — „Сезон за сеитба“, „Списание за мистерии на Елъри Куин“.

— А, това ли? — попита Хърб. Морт почувства пристъп на страх.

— Не си забравил да се обадиш, нали?

— Не — обадох се — увери го Хърб. — Просто в момента изключих. Загубил си къщата си и всичко...

— Е? Какво казаха?

— Не се безпокой. Утре ще ми изпратят ксерокопие по куриер и аз ще ти го пратя веднага с Федералния експрес. Вдругиден в десет часа сутринта ще го имаш.

За момент сякаш всичките му проблеми бяха решени и той започна да се отпуска. После помисли за блясъка в очите на Шутър. За това как беше навел лицето си, докато челото му и челото на Морт почти се допряха. Помисли за сухия аромат на канела в дъха на Шутър, когато казваше: „Вие лъжете.“

Ксерокопие? Без съмнение Шутър щеше да приеме *оригинален екземпляр*... но ксерокс?

— Не — каза бавно той. — Не става, Хърб. Никакъв ксерокс, никакво обаждане по телефона от редактора. Трябва да бъде оригинален екземпляр от списанието.

— Е, това е малко по-трудно. Канцелариите на редакцията са в Манхатън, разбира се, но те съхраняват старите течения в канцелариите в Пенсилвания. Пазят само пет екземпляра от всяко издание — това е наистина всичко, което могат да *си позволят* да пазят, като имаш предвид, че СМЕК се издава от 1941. И хич не им се ще да ги раздават.

— Стига, Хърб! Тези списания могат да се намерят на разпродажбите в половината библиотеки в малките градове на Америка!

— Но никога пълно течение — Хърб направи пауза. — Няма да свърши работа и обаждане по телефона, така ли? Да не би да искаш да кажеш, че този човек е толкова луд, та да помисли, че говори с някой от хилядите ти верни слуги?

Чу гласа на Делорес:

— Да наля ли виното, Хърб?

Хърб отново заговори настрани от телефона.

— Изчакай минутка, Дий.

— Задържам вечерята ти — каза Морт. — Съжалявам.

— Това е част от задълженията ми. Слушай, Морт, бъди откровен с мене — този човек толкова ли е луд, колкото изглежда? Опасен ли е?

„Не мисля, че бих приказвал за това с друг човек. Това би означавало да се изправиш в средата на буря и да изкушаваш мълнията.“

— Не мисля — каза той. — Но искам да се отърва от него, Хърб. — Той се поколеба в търсене на правилния тон. — Хърб, прекарах последната половин година в ужасни неприятности. Това може би ще бъде единственото, което ще мога да направя. Просто искам да се отърва от този досадник.

— Добре — каза Хърб с внезапна решителност. — Ще се обадя на Мариан Джафъри от СМЕК. Познавам я отдавна. Ако я помоля да говори с куратора на библиотеката — точно така го наричат — куратор на библиотеката — да ни изпрати екземпляр от юни 1980, тя ще го направи. Може ли да й кажа, че след време ще им изпратиш разказ?

— Разбира се — каза Морт и помисли: „Кажи й, че ще бъде подписан «Джон Шутър»“ — и почти се разсмя на глас.

— Добре. Тя ще накара куратора да ти го изпрати с Федералния експрес направо от Пенсилвания. Само го върни в добро състояние, или ще трябва да им намериш екземпляр за замяна от онези разпродажби, за които спомена.

— Има ли възможност всичко това да стане до вдругиден? — попита Морт. Почувства се отчайващо сигурен, че Хърб ще го помисли за луд заради въпроса му... и че непременно си мисли, че Морт прави от малката муха един ужасно голям слон.

— Според мен има много голяма възможност — каза Хърб. — Не мога да гарантирам абсолютно, но *почти* гарантирам.

— Благодаря, Хърб — каза Морт искрено. — Страшен си.

— Оу, дреболия, госпожо — отговори Хърб. Много обичаше да се прави на Джон Уейн и си мислеше, че го имитира идеално, но грешеше.

— Сега се заеми с вечерята си. И целуни Делорес от мене.

Хърб все още беше настроен на вълна Джон Уейн.

— В никакъв случай. Ще я целуна от *мен*, приятелче.

„Силно казано, приятелче.“

Морт почувства такъв прилив на ужас и страх, че почти извика. Същата дума, същият безизразен, привлечен изговор. Шутър по някакъв начин беше се намесил в телефонната му линия и на когото и да се опитваше да се обади Морт и какъвто и номер да набираше, му

отговаряше Джон Шутър. Хърб Крийкмор беше станал само един от псевдонимите му и...

— Морт? Чуваш ли ме?

Той затвори очи. Сега, когато Хърб беше престанал с фалшивата си имитация на Джон Уейн, всичко беше наред. Това отново беше Хърб, какъвто беше винаги. Но това, че Хърб беше използвал тази дума, това просто беше...

Какво?

„Просто нова колона от Парада на съвпаденията? Добре. Сигурно. Несъмнено. Просто ще застана на бордюра и ще я гледам как минава. Защо не? Вече видях как преминават половин дузина поголеми от нея.“

— Чувам те, Хърб — каза той и отвори очи. — Просто се опитвах да си представя колко много те обичам. Нали знаеш, броях начините.

— Не се занасяй — каза Хърб очевидно поласкан. — И ще действаш внимателно и благоразумно, нали така?

— Точно така.

— Тогава мисля, че ще отида да вечерям със слънцето на моя живот.

— Звучи добре като идея. Довиждане, Хърб — и благодаря.

— Моля. Ще се опитам да стане до вдругиден. Дий също ти казва довиждане.

— Сигурен съм, че ми казва — нали иска да налее виното — отвърна Морт и двамата затвориха със смях.

Веднага, след като остави телефона на масичката, видението му се върна. Шутър. Имитира полицията с различни гласове. Разбира се, той беше сам и беше тъмно — условия, които раждат видения. Въпреки това не вярваше — поне с разума си, — че Джон Шутър е свръхестествено същество или пък свръхпрестъпник. Ако беше първото, със сигурност щеше да знае, че Мортън Рейни не е извършил плагиатство — поне не точно в този разказ, — а ако беше второто — щеше да си се занимава с обир на банка или нещо друго, а не да се върти в западен Мейн в опит да изстиска разказ от писател, който печели много повече пари с романите си.

Тръгна обратно към дневната с намерение да продължи до кабинета и да седне пред компютъра, когато една мисъл

(поне не точно в този разказ)

го порази и той спря.

Какво означаваше това — не точно в този разказ? Беше ли откраднал *някога* работа на някой друг?

За пръв път, откакто на прага му се беше появил Шутър с пачката листа, Морт сериозно се замисли над този въпрос. В доста много от рецензиите на книгите му се намекваше, че той всъщност не е оригинален писател; че повечето от работите му се състоят от преразказани приказки. Спомни си как Ейми четеше рецензията на „Момчето на латернаджията“, в която за пръв път се оценяваха ритъмът и четивността на книгата и после се намекваше за известна повтораемост в интригата. Беше казала: „И какво от това? Тези хора не знаят ли, че съществуват само около пет наистина добри разказа, а писателите просто отново и отново ги преразказват с различни герои?“

Самият Морт смяташе, че има поне шест разказа: успех, провал, любов и раздяла, отмъщение, объркана самоличност; търсене на по-голяма власт — и за дявола, и за Бога. Беше разказвал многократно, натрапчиво, първите четири и сега, когато се замисли, „Сезон за сеитба“ обхващаше поне три от тези идеи. Но беше ли това плагиатство? Ако беше, всеки работещ писател по света щеше да бъде виновен в престъпление.

Плагиатството, реши той, е явна кражба. А аз никога през живота си не съм го вършил. *Никога*.

— Никога — каза той и влезе в кабинета си с вдигната глава и широко отворени очи — като воин, който тръгва към бойното поле. Проседя там следващия половин час и не написа нито дума.

Напразно прекараното време пред компютъра го убеждаваше, че може би идеята вечерята му да се състои от пиене вместо от ядене е добра и той беше на второто уиски с вода, когато телефонът звънна отново. Морт предпазливо се доближи до него, обладан от внезапното желание все пак да си вземе телефонен секретар. Тези машинки имаха поне едно сигурно качество — можеш да прослушваш обажданията и да отделяш приятелите от враговете.

Застана нерешително над телефона. Мислеше колко не обича звуците, които издават съвременните телефони. Едно време те звъняха, дори звъняха радостно. Сега издаваха пронизителен виещ звук, който приличаше на начало на мигренозно главоболие.

„Е, смяташ ли да вдигнеш слушалката, или просто ще стоиш така и ще го слушаш?“

Не искам да говоря с него отново. Той ме плаши и ме разярява и не знам кое от двете чувства мразя повече.

Може би не е той.

Може би е.“

Да слуша как тези мисли се въртят в главата му, беше дори по-лошо, отколкото да слуша чуруликащото „бип-йоп“ на телефона, така че той вдигна слушалката и каза дрезгаво „ало“, и все пак не се оказа нищо толкова опасно — само пазачът му Грег Карстерс.

Грег зададе вече познатите въпроси за къщата и Морт отново отговори на всички, разбирайки, че обясненията за такова събитие са подобни на обяснения за внезапна смърт — ако нещо може да те накара да понесеш шока, това е постоянното повтаряне на известни факти.

— Слушай, Морт, най-сетне късно следобед влязох във връзка с Том Грийнлиф — каза Грег и Морт помисли, че гласът му звучи малко странно — малко предпазливо. — Той и Съни Тротс боядисаха Методистката енорийска палата.

— Така ли? И говори ли с него за моя приятел?

— Да, говорих — каза Грег. Гласът му звучеше по-предпазливо от всякога.

— Е, и?

Последва кратка пауза. После Грег каза:

— Том мисли, че сигурно си объркал дните.

— Объркал съм дните?... Какво искаш да кажеш?

— Ами — Грег сякаш се извиняваше, — той казва, че наистина е минал по Езерната алея вчера следобед и те е видял — каза, че ти е махнал и ти си му махнал. Но, Морт...

— *Какво?* — Но той вече знаеше какво.

— Казва, че си бил сам — завърши Грег.

В продължение на една безкрайна секунда Морт не каза нищо. Не се чувстваше в *състояние* да каже каквото и да било. Грег също не казваше нищо — даваше му време да помисли. Том Грийнлиф, разбира се, не беше младеж — беше по-стар от Дейв Нюсъм поне с три, а може би и с шест години. Но не беше и изкуфял.

— Господи — каза най-сетне Морт. Говореше много тихо. Истината беше, че просто не му стигаше въздух.

— Моето мнение — каза Грег неуверено — е, че може би *Том* нещо се е объркал. Знаеш, че той не е съвсем...

Младеж — довърши Морт. — Знам. Но ако има някой в Ташмор с по-добро око за непознатите от Том, то аз не знам кой е. Той цял *живот* е помнил непознатите, Грег. Това е нещо, което пазачите *правят*, нали? — За миг се поколеба, после избухна: — Той гледаше към нас! Гледаше към нас *двамата*!

Внимателно, като че ли само се шегуваше, Грег каза:

— Сигурен ли си, че не си сънувал този човек Морт?

— Дори не съм се замислял — каза Морт бавно. — До този момент. Ако нищо такова не се е случвало и аз ходя да разправам на хората, че се е *случило*, смятам че това значи, че съм луд.

— О, въобще не казвам *това* — каза бързо Грег.

— Аз го казвам — отвърна Морт. И си помисли: „Но може би точно това иска той. Да накара хората да мислят, че съм луд. И може би в края на краищата, да направи това, което мислят хората, истина.“

О, да. Точно така. И той се е наговорил със стария Том Грийнлиф, за да свърши работата си. Всъщност вероятно Том е бил този, който е отишъл в Дери и е подпалил къщата, докато Шутър си е стоял тук и е убил котката — така ли е?

Помисли за това. Наистина ПОМИСЛИ. Беше ли той там? Беше ли НАИСТИНА?“

Така че Морт се замисли. Замисли се по-усилено, отколкото въобще беше мислил за нещо през живота си; дори по-усилено,

отколкото беше мислил за Ейми и Тед и за това, какво трябва да прави с тях, след като ги е открил в леглото заедно в онзи майски ден. *Беше ли халюцинирал за Джон Шутър?*

Помисли отново за скоростта, с която Шутър го беше сграбчил и хвърлил към страната на колата.

— Грег?

— Да, Морт.

— Том не е видял и колата? Старо комби, номер от Мисисипи?

— Казва, че не е виждал въобще кола по Езерната алея вчера. Само тебе, бил си застанал на края на пътеката, която слиза до езерото. Помислил, че се възхищаваш на гледката.

„Тогава дали всичко е истина, или е само въображение?“

Отново се замисли за здравата хватка на Шутър, за това как бе стиснал раменете му, за скоростта, с която го беше сграбчил и го беше блъснал в колата.

„*Лъжете*“ — беше казал Шутър. Морт беше видял гнева, затаен в очите му, и беше усетил миризмата на канела в дъха му.

Ръцете му.

Натискът на ръцете му.

— Грег, изчакай секунда.

— Разбира се.

Морт остави слушалката и се опита да навие ръкавите на ризата си. Не успя да го направи съвсем, защото ръцете му трепереха силно. Вместо това разкопча ризата си, свали я, после протегна ръце. Отначало не видя нищо. После ги извъртя с дланите нагоре, доколкото можеше, и — ето ги, две жълтеещи синини отвътре на всяка ръка, малко над лакътя.

Белезите, направени от палците на Джон Шутър когато той го беше сграбчил и хвърлил към колата.

Внезапно си помисли, че може би разбира, и се уплаши. Но не за себе си. За стария Том Грийнлиф.

Вдигна телефона.

— Грег?

— Да.

— Как изглеждаше Том, когато говори с него?

— Беше капнал — каза веднага Грег. — На един глупав старец не му е работа да пълзи по скеле и да боядисва цял ден на студения вятър. На неговата възраст. Изглеждаше готов да падне в най-близкия куп листа, ако не успее бързо да стигне до легло. Разбирам за какво намекваш, Морт, и предполагам, че ако е бил достатъчно изморен, *би могъл* да забрави нещо, но...

— Не, не говоря за това. Сигурен ли си, че е било само умора? Може ли да е бил изплашен?

Последва дълга тишина на другия край на линията. Колкото и да нямаше търпение, Морт не я прекъсна. Искаше да позволи на Грег да мисли толкова време, колкото му е необходимо.

— Не изглеждаше така — каза най-после. Грег. — Изглеждаше някак... отнесен. Реших, че е просто обикновена умора, но може и да не е било. Или не изцяло.

— Може ли да е скрил нещо от тебе?

Този път паузата не беше толкова дълга.

— Не знам. Може и да е скрил. Това е всичко, което мога да кажа със сигурност, Морт. Като те слушам, ще ми се да бях приказвал с него по-дълго и да го бях попритиснал малко по-здраво.

— Мисля, че ще е добре да отидем заедно у тях — каза Морт. — Веднага. Беше така, както ти казах, Грег. Ако Том ти е казал нещо друго, може да е било, защото, онзи го е сплашил до смърт. Ще те чакам там.

— Добре. — Гласът на Грег отново звучеше разтревожено. — Но нали знаеш, Том не е от хората, които се плашат лесно.

— Сигурен съм, че някога е било така, но сега Том е поне на седемдесет и пет. Мисля, че колкото повече остарява човек, толкова по-лесно е да го сплашиш.

— Защо тогава аз да не те чакам там?

— Добра идея. — Морт затвори телефона, изля остатъка от уискито в мивката, качи се в буика си и потегли към къщата на Том Грийнлиф.

Когато Морт пристигна, Грег беше паркирал пред къщата. Джипът на Том беше пред задната врата. Грег беше облечен с фланелено сако с вдигната яка — вятърът откъм езерото беше доста остър и неприятен.

— Нищо му няма — каза Грег веднага, щом го видя.

— Как разбра?

И двамата говореха тихо.

— Видях неговия джип и отидох към задната врата. Има закачена бележка, пише, че бил имал тежък ден и си легнал рано. — Грег се усмихна и отметна дългата коса от лицето си. — Пише *освен това*, че ако някой от редовните му клиенти го търси, да се обърне към мене.

— Бележката с неговия почерк ли е написана?

— Да. Едрите драсканици на стареца. Няма начин да ги сбъркам. Обиколих и погледнах в прозореца на спалнята му. Вътре е. Прозорецът е затворен, но той хърка толкова силно, че се чудя как не е счупил стъклата. Искаш ли да видиш и ти?

Морт въздъхна и поклати глава.

— Има нещо нередно, Грег. Том ни видя. *И двамата*. Мъжът побесня няколко минути, след като мина Том и ме сграбчи за раменете. Остави ми синини. Ще ти покажа, ако искаш да видиш.

Грег кимна.

— Вярвам ти. Колкото повече мисля за това, толкова по-не ми харесва начинът, по който звучеше гласът му, когато каза, че като те видял, си бил сам. Имаше нещо... лошо. Ще говоря пак с него утре сутринта. Или пък можем да говорим заедно с него, ако искаш.

— Така ще е най-добре. В колко часа?

— Защо не дойдеш до Енорийската палата към девет и половина. Той ще е изпил две-три чаши кафе — не можеш да му кажеш и дума, преди да е изпил кафето си — и ще го свалим от това проклето скеле за малко. Ще е за негово добро. Става ли?

— Да. Съжалявам, че те забърках в това приключение.

— Няма страшно. Нещо не е наред тук. Много съм любопитен да разбера какво точно.

Морт се върна в буика си, а Грег седна зад кормилото на пикала. Потеглиха в противоположни посоки и оставиха изтощения старец да спи.

Морт обаче не заспа почти до три сутринта. Подскачаше и се търкаляше в кревата, докато чаршафите заприличаха на бойно поле и вече не можеше да ги търпи. Тогава в някакво опиянение отиде до канапето в дневната. Удари глезените си в коварната масичка за кафе, изруга, легна, нагласи възглавниците зад главата си и почти веднага пропадна в черна дупка.

Когато се събуди в осем часа на следващата сутрин, той си помисли, че се чувства отлично. Продължи да се чувства така, докато не провеси крака от канапето, за да седне. Тогава изстена силно, почти извика приглушено и за момент замръзна — искаше да може да хване едновременно гърба, коленете и дясната си ръка. Ръката му беше най-зле, така че се задоволи да хване нея. Беше чел някъде, че когато са обхванати от паника, хората могат да извършват действия с почти свръхестествена сила; че без да усещат нищо, повдигат коли, за да освободят затиснати деца, или с голи ръце удушват добермани-убийци, а усещат огромното напрежение в телата си едва след отминаването на емоциите. Сега вярваше в това. Беше блъснал вратата на горната баня с такава сила, че беше откачил една от пантите ѝ. С каква сила беше замахнал с ръжена? По-силно, отколкото можеше да си представи, ако се съдеше по това как чувстваше гърба си и дясната ръка тази сутрин. Не му се мислеше и каква би била гледката на опустошенията за някой външен човек. Знаеше, че трябва да се оправи с повредите сам — поне доколкото можеше. Помисли, че Грег Карстерс сигурно вече има сериозни съмнения относно нормалността му въпреки неговите уверения в обратното. Ако Грег види счупената врата на банята, разпраната завеса на душа и пръснатата аптечка, това едва ли би допринесло за подобряване на вярата му в разумността на Морт. Той си спомни как се беше сетил, че Шутър може би се опитва да накара хората да помислят, че той е луд. Сега, на дневна светлина, тази идея съвсем не изглеждаше глупава — ако не друго, изглеждаше по-логична и правдоподобна от всякога.

Но той беше обещал да се срещне с Грег до Енорийската палата след деветдесет минути — вече и по-малко, за да говорят с Том Грийнлиф. Ако останеше да седи така и да брои болките си, едва ли щеше да стигне дотам.

Морт с усилие се изправи и бавно тръгна през къщата към голямата баня. Завъртя крана на душа на толкова горещо, че да изпуска

облаци пара, глътна три аспирина и се мушна под струите.

Докато излезе, аспирият започна да действа и той помисли, че все пак ще може да изкара деня. Нямахме да е лесно и привечер сигурно щеше да се чувства така, като че ли са били няколко години, но реши, че все пак може да го изкара.

„Това е вторият ден — помисли си той, докато се обличаше и за миг потръпна от страх. — Утре е крайният срок.“ — Това го накара да помисли първо за Ейми, а после за Шутър, който беше казвал: „Не бих намесвал жена ви, ако можех, но започвам да мисля, че не ми оставяте друга възможност.“

Страхът се върна. Първо този луд копелдак беше убил Бъмп, после беше заплашил Том Грийнлиф (*сигурно* е заплашил Том Грийнлиф) и сега вече му бе ясно, наистина *беше* възможно да е подпалил къщата в Дери. Реша, че е знаел това през цялото време, но просто не е искал да го признае пред себе си. Да подпали къщата и да се отърве от списанието е било главната му цел — разбира се; човек, луд като Шутър, просто не би се замислил за всички други екземпляри от това списание по света. Такива неща не влизат в миогледа на един побъркан.

А Бъмп? Котката вероятно му беше дошла наум после. Шутър се е върнал, видял е котката на прага, в очакване да я пуснат вътре, видял е, че Морт още спи, и я е убил за удоволствие. Да отиде до Дери и да се върне толкова бързо трябва да е било трудно, но е можел да го направи. Всичко пасваше.

А сега заплашваше да забърка и Ейми.

„Ще трябва да я предупредя — помисли Морт, докато напъхваше ризата си в панталоните. — Да ѝ се обадя тази сутрин и да ѝ разкажа всичко. Едно е да се справя с този тип сам; съвсем друго е да стоя и да чакам как някакъв луд забърква единствената жена, която някога съм обичал, в история, за която тя не знае нищо... това е съвсем друго.“

Да. Но, първо, трябваше да говори с Том Грийнлиф и да измъкне истината от него. Без Том да потвърди факта, че Шутър наистина съществува и е опасен, поведението на самия Морт щеше да изглежда подозрително или налудничаво, или и двете. Вероятно и двете. И така, първо Том.

Но преди да се срещне с Грег — в Методистката енорийска палата, възнамеряваше да спре в ресторанта на Бауи и да изяде един от

фамозните омлети с бекон и сирене на Герда. В стомаха му маршируваше цяла армия. Излезе в антрето, отвори малката дървена кутия, закрепена на стената над масичката за телефона, и потърси ключовете на буика. Ключовете не бяха там.

Намръщен отиде до кухнята. Бяха тук, на плота до мивката. Взе ги и замислено ги подхвърли в ръка. Не беше ли ги прибрал в кутията снощи, когато се върна от къщата на Том? Опита се да си спомни и не можа — поне със сигурност. Да пусне ключовете в кутията, щом се прибере, беше такъв навик, че пусканията се сливаха едно с друго. Ако попиташ човек, който обича яйца, какво е закусвал преди три дни, той няма да може да си спомни — ще *предположи*, че е ял пържени яйца, защото ги яде често, но няма да е сигурен. Случаят беше същият. Беше се върнал уморен, с болки и притеснен. Просто не можеше да си спомни.

Но това не му хареса.

Не му хареса никак.

Отиде до задната врата и я отвори. Там, на дъските на верандата, лежеше черната шапка на Джон Шутър с кръглата периферия.

Морт стоеше на прага и я гледаше, стискайки ключовете. Един слънчев лъч се отразяваше от бронзовото им украшение. В ушите му звучаха ударите на сърцето му. То биеше бавно и съсредоточено. Една част от Морт беше очаквала това.

Шапката лежеше точно на мястото, където Шутър беше оставил ръкописа си. А зад нея, на двора, беше буикът му. Когато се беше върнал снощи, той го беше паркирал зад ъгъла — това вече *наистина* си спомняше, — но сега беше тук.

— *Какво си направил?* — внезапно изкрещя Морт Рейни на утринното слънце, а птичките, които чуруликаха безгрижно в дърветата, изведнъж замлъкнаха. — *Какво си направил, за Бога?*

Но дори Шутър да беше някъде наоколо и да го гледаше, то той не отговори. Може би знаеше, че Морт съвсем скоро ще разбере какво е направил.

Пепелникът на буика беше отворен и в него имаше две угарки. Бяха без филтър. Морт хвана едната с нокти, лицето му беше изкривено в гримаса на отвращение — беше сигурен, че това е „Пал Мал“ — марката на Шутър. Така беше.

Завъртя ключа и моторът се запали веднага. Морт не беше го чул да бръмчи и да трака, когато се събуди, но въпреки това се запали, сякаш беше топъл. Сега шапката на Шутър беше в багажника. Морт я беше вдигнал със същото отвращение, което беше изпитал и към угарката от цигара, беше я хванал само с крайчеца на пръстите си за периферията. Под нея нямаше нищо, както и вътре — имаше само много стара, потъмняла от пот лента. Имаше обаче и някаква друга миризма — по-остра и по-парлива от миризмата на пот. Миризма, която Морт по някакъв неясен начин познаваше, но не можеше точно да определи. Може би щеше да се сети. Сложи шапката на задната седалка на буика, после си спомни, че след по-малко от час ще се срещне с Грег и Том. Не беше сигурен дали иска те да видят шапката. Не знаеше точно защо мислеше така, но тази сутрин му изглеждаше по-безопасно да следва инстинктите си, отколкото да проверява дали са верни, така че сложи шапката в багажника и потегли за града.

Мина отново покрай къщата на Том на път за Бауи. Джипът вече не беше в двора. За момент Морт се разтревожи, но после реши, че това е добър признак, а не лош — Том сигурно вече е започнал ежедневната си работа. Или самият той е отишъл при Бауи — Том беше вдовец и ядеше много често на бара за обеда в универсалния магазин.

По-голямата част от персонала на обществените служби на Ташмор беше на бара, пиеше кафе и водеше разговори за приближаващия сезон за лов на елени, но Том

(е мъртъв, мъртъв е, Шутър го е убил и познай чия кола е използвал)

го нямаше между тях.

— Морт Рейни! — поздрави го Герда Бауи с обичайния си дрезгав вик. Тя беше висока жена с огромна фризирана кестенява коса и големи закръглени гърди. — Не съм те виждала от векове! Написал ли си наскоро някакви хубави книги?

— Опитвам се — каза Морт. — Значи не искаш да ми направиш един от специалните си омлети, нали?

— В никакъв случай! — каза Герда и се засмя, за да покаже, че само се шегува. Хората от обществените служби в масленокафявите си престилки се засмяха с нея. Морт за момент си пожела да има огромен пистолет като този, който гангстерите носят под спортните си сака от туид. Бум-бам-бум и може би тук щеше да има малко ред. — Идва веднага, Морт.

— Благодаря.

Когато го донесе заедно с препечен хляб и кафе, тя каза с понисък глас:

— Чух за развода ти. Съжалявам.

Той поднесе чашата с кафе към устните си с почти спокойна ръка.

— Благодаря, Герда.

— Справяш ли се сам?

— Ами... опитвам се.

— Защото изглеждаш малко отслабнал.

— Много е трудно да се заспи някои нощи. Предполагам, че все още не съм свикнал с тишината.

— Глупости — още не си свикнал да спиш сам. Но един мъж не е длъжен да спи вечно сам, Морт, само защото жена му не е могла да разпознае доброто, когато го притежава. Надявам се, нямаш нищо против, че ти приказвам по този начин...

— Ни най-малко — каза Морт. Но имаше. Помисли си, че от Герда Бауи става долнопробна Ан Ландърс^[1].

— ... но ти си единственият известен писател, който този град притежава.

— Също ни най-малко.

Тя се засмя и го дръпна за ухото. Морт за миг се почуди какво би казала тя, какво биха казали едрите мъже в масленокафявите престилки, ако беше ухапал ръката, която го дръпна за ухото. Беше малко шокиран от това — колко привлекателна му се стори тази идея. Дали приказваха за него и Ейми? Някои от тях сигурно бяха на мнение, че тя не може да разпознае доброто нещо, когато го има, а други — че бедната жена най-накрая й е омръзнало да живее с луд човек и е решила да го напусне, а никой не знаеше точно за какво приказваха или какви намерения са *имали* той и Ейми, когато са били добре? Разбира се, че приказват за нас, помисли си той отегчено. Любимото занимание на всички. Безкрайни приказки за хора, чиито имена са виждали във вестниците.

Погледна надолу към омлета си и му се отця да го яде.

Все пак порови в него и успя да набута по-голямата част в гърлото си. Чакаше го дълъг ден. Мненията на Герда Бауи за красотата му и частния му живот не променяха този факт.

Когато свърши, плати за закуската и вестника и излезе от магазина (хората от обществените служби се бяха вдигнали вкупом пет минути преди него, а един от тях поспря, колкото да поиска автограф за племенницата си, която имала рожден ден), беше девет и пет. Поседя малко зад кормилото, колкото да провери пише ли във вестника за къщата в Дери, и намери очерк на трета страница. „ПОЖАРНИ ИНСПЕКТОРИ СЪОБЩАВАТ ЗА ЛИПСА НА УЛИКИ В

ПОДПАЛВАНЕТО НА РЕЙНИ“. Самият очерк беше дълъг половин колонка. Последното изречение гласеше: „Не открихме Мортън Рейни, известен с бестселърите си «Момчето на латернаджията» и «Семейство Делапорт» за коментар.“ Това означаваше, че Ейми не им беше дала номера в Ташмор. Много добре. Ще ѝ благодари за това, ако говори с нея по-късно.

Сега беше ред на Том Грийнлиф. Щеше да стигне до Методистката енорийска палата в девет и двайсет. Малко преди девет и половина. Включи буика на скорост и потегли.

[1] Ан Ландърс (р. 1918) — американска публицистка. — Б.пр. ↑

Когато стигна до Енорийската палата, в двора имаше паркирана само една кола — древен форд „Бронко“ с ремарке и надпис „СЪНИ ТРОТС БОЯДЖИЙСТВО ОХРАНА ДЪРВОДЕЛСТВО“ на всяка от вратите. Морт видя и самия Съни — нисък мъж към четирийсет, плешив и с весели очи. Покачен на скелето, той боядисваше с широки движения, а колоната зад него свиреше нещо в стил Лас Вегас — Ед Еймс или Том Джонс — във всеки случай някой от онези мъжаги, дето пеят с разкопчани три горни копчета на ризата.

— Здравей, Съни! — извика Морт.

Съни продължи да боядисва с почти съвършен ритъм, докато Ед Еймс, или който там беше, задаваше музикални въпроси — какво е мъжът и какво не е. Това бяха въпроси, които и Морт понякога си беше задавал, макар и без духовата секция.

— Съни!

Съни се заклати. От четката му отхвъркна бяла боя и за един миг Морт помисли с тревога, че той може наистина да падне от скелето. После се хвана за едно от въжетата, обърна се и погледна надолу.

— Ей, господин Рейни — каза той. — Здравата ме стреснахте!

Кой знае защо, Морт си помисли за дръжката на вратата във филма на Дисни „Алиса в страната на чудесата“ и трябваше да потисне силния изблик на смях.

— Господин Рейни? Добре ли сте?

— Да. — Морт преглътна с наведена глава. Трик, който беше научил в църковното училище преди около хиляда години и единственият безопасен начин за потискане на смеха, който беше открил досега. Както повечето добри трикове, които вършеха работа, той му причиняваше болка. — Помислих, че ще паднеш.

— Как не — каза Съни и сам се засмя. После надвика гласа от колоната, който започваше ново пътешествие в дебрите на чувствата. — Том може би щеше да падне, но не и аз.

— Къде е Том? Искам да говоря с него.

— Рано сутринта се обади и каза, че днес не можел да дойде. Казах му, че няма нищо, така и така няма достатъчно работа и за двама ни.

Съни погледна заговорнически надолу към Морт.

— Има работа, разбира се, но този път Том се изсили. Това не е работа за старци. Каза, че целият му гръб се бил схванал. Не ми се вярва. Въобще не звучеше както обикновено.

— В колко часа ти се обади? — попита Морт. Мъчеше се гласът му да прозвучи естествено.

— Рано — каза Съни. — Нямахше шест. Тъкмо се канех да почвам сутрешните си упражнения. Страшно съм редовен. — Съни изглеждаше изключително горд от това. — Разбира се, Том знае в колко ставам и започвам да действам.

— Но не звучеше добре?

— Не. Въобще не приличаше на себе си. — Съни поспря и се намръщи. Погледна така, сякаш особено усилено се опитваше да си спомни нещо. После леко сви рамене и продължи. — Вятърът на езерото вчера беше свиреп. Може би е настинал. Но Том е железен. След ден-два ще бъде в ред. Повече се тревожа, когато се мъчи да ходи по дъските. — Съни показва пода на скелето с четка, като пусна една редица бели капки върху дъските до обувките си. — Мога ли да направя нещо за вас, господин Рейни?

— Не — каза Морт. Под сърцето му се беше свила мека топка от ужас, като топка смачкано платно. — Между другото, виждал ли си Грег?

— Грег Карстерс?

— Да.

— Тази сутрин не съм. Е, разбира се, *той* е търговец, продава коли — Съни се засмя. — Става *по-късно* от всички нас, така е.

— Той също трябваше да дойде, за да се види с Том — каза Морт. — Имаш ли нещо против, ако го почакам малко? Може да дойде.

— Добре си дошъл — каза Съни. — Имаш ли нещо против музиката?

— Съвсем не.

— Сега могат да се взимат страшни записи от телевизията. Всичко, което трябва да направиш, е да им съобщиш номера на кредитната си карта. Дори не трябва да плащаш за обаждането.

Номерът е осемстотин. — Той се наведе към колоната, после погледна сериозно към Морт. — Това е Роджър Уитекър — каза той с нисък и благоговееен глас.

— А-ха.

Съни натисна бутона. Роджър Уитекър започна да им казва, че имало моменти (той бил сигурен, че те знаят), когато той е отхапвал повече, отколкото можел да преглътне. Това също беше нещо, което беше правил и Морт, без духовата секция. Той тръгна към края на алеята и разсеяно се потупа по джоба на ризата. С лека изненада откри, че старият пакет „ЛМ“, сега сведен до едничка останала цигара, беше вътре. Запали последната цигара, потръпвайки в очакване на острия вкус. Но не беше лошо. Всъщност почти нямаше вкус... като че ли годините го бяха откраднали.

„Това не е единственото, което са откраднали годините.“

Колко вярно. Няма нищо общо, но е вярно. Запуши и се загледа към пътя. Сега Роджър Уитекър им разказваше със Съни как в пристанището чакал натоварен кораб и че скоро щели да отплуват за Англия. Съни Тротс припяваше последната дума от всеки ред. Не повече — само последната дума. По шосе 23 се движеха коли и камиони. „Форд Рейнджър“-ът на Грег не идваше. Мортън захвърли цигарата си, погледна часовника и видя, че е десет без петнайсет. Разбра също, че Грег, който беше почти религиозно пунктуален, нямаше да дойде.

„Шутър е хванал и двамата.

О, глупости! Не знаеш какво е станало!

Знам. Шапката. Колата. Ключовете.

Правиш прибързани заключения, направо ги измисляш.

Шапката. Колата. Ключовете.“

Той се обърна и тръгна обратно към скелето.

— Мисля, че е забравил — каза той, но Съни не го чу. Той се поклащаше назад-напред, погълнат от бояджийското изкуство и музиката на Роджър Уитекър.

Морт се върна в колата си и потегли. Погълнат от мислите си, не чу как Съни викна след него. Музиката и така щеше да го заглуши може би.

Стигна до къщата си в десет и четвърт, излезе от колата и тръгна към вратата. На средата на пътя се върна и отвори багажника. Шапката беше вътре — черна и неизбежна — като жаба посред въображаема градина. Той я вдигна, този път без много да се колебае как да я хване, затвори с удар багажника и влезе в къщата.

Стоеше в антрето, без да е сигурен какво иска да направи след това... и изведнъж, без всякаква причина, сложи шапката на главата си. Като го направи, потръпна, както човек понякога потръпва, когато глътне голяма глътка алкохол. Но тръпката премина.

А шапката всъщност му ставаше съвсем добре.

Бавно отиде в голямата баня, запали лампата и се намести пред огледалото. Почти избухна в смях — приличаше на мъжа с вилата от онази картина на Грант Ууд^[1] — „Американска готика“. Приличаше на него, въпреки че човекът от картината беше гологлав. Шапката напълно покриваше косата на Морт, както беше покривала косата на Шутър (ако Шутър въобще имаше коса — това още не можеше да се разбере, макар че Морт предполагаше, че ще разбере със сигурност, когато го види следващия път, тъй като капелата му сега беше у него), и почти докосваше върховете на ушите му. Беше много смешно. Чак да закрепшиш.

После неуморимият глас в главата му попита: „Защо я слагаш? На кого мислиш, че ще приличаш? На него?“ — и смехът му престана. Защо си беше сложил шапката, наистина?

„Той е искал ти да си я сложиш“ — каза тихо неуморимият глас.

Да? Но защо? Защо Шутър би искал Морт да сложи шапката му?

„Може би иска ти...“

„Да? — отново подсказа той на неуморимия глас. — Иска да какво?“

Помисли, че гласът си е отишъл, и потърси ключа на лампата, когато той се обади отново.

„... да се объркаш“ — каза той.

Тогава иззвъня телефонът и той подскочи. Гузно смъкна шапката от главата си (малко приличаше на човек, който се страхува, че може да бъде хванат, когато пробва бельото на жена си) и тръгна към телефона, като си мислеше, че може да е Грег и че ще се окаже, че Том е в къщата на Грег. Да, разбира се, точно така е станало — Том се е обадил на Грег, казал му е за Шутър и заплахите му, а Грег е взел стареца в *своята* къща. За да го предпази. Звучеше толкова правдоподобно, че чак се учуди, че не се е сетил по-рано.

Само че не беше Грег. Беше Хърб Крийкмор.

— Всичко е уредено — каза Хърб радостно. — Мариан се свърза с мене. Тя е сладур.

— Мариан? — попита глупаво Морт.

— Мариан Джафъри от СМЕК! — каза Хърб. — СМЕК? „Сезон за сеитба“? Юни 1980? Разбираш ли тези неща, бели господарю?

— О! — каза Морт. — О, *добре!* Благодаря, Хърб! Сигурно ли е?

— Да. Ще го имаш утре — истинското списание — не просто ксерокопие от разказа. Пристига с Федералния експрес от Пенсилвания. Имаш ли някакви новини от господин Шутър?

— Не още — каза Морт. Гледаше черната шапка в ръката си. Все още усещаше странния, възбуждащ аромат, който тя излъчваше.

— Е, никакви новини значи добри новини, както казват. Говори ли с местните власти?

Беше ли обещал на Хърб да направи това? Не можеше да си спомни със сигурност, но може и да беше. Във всички случаи най-добре да играе на сигурно.

— Да. Стария Дейв Нюсъм не беше очарован. Той мисли, че човекът вероятно просто си е правил шега. — Беше направо отвратително да лъже Хърб, но какъв смисъл имаше да му казва истината? Беше прекалено лудо, прекалено сложно.

— Е, влязло ти е в главата. Мисля, че това е важно, Морт — наистина.

— Да.

— Нещо друго?

— Не — но хиляди благодарности. Ти ме спаси. — „И може би, помисли си той, това не е просто фигуративно казано.“

— За мене беше удоволствие. Запомни, че Федералният експрес обикновено доставя право в местната поща. Нали?

— Да.

— Как върви новата книга? Все се каня да попитам.

— Чудесно! — извика сърдечно Морт.

— Е, добре. Отърви се от този човек и се заеми с нея. Работата е спасила много хора, по-добри от тебе или мене, Морт.

— Знам. Всичко най-хубаво на дамата ти.

— Благодаря. Всичко най-хубаво на... — Хърб рязко спря и Морт почти го виждаше как хапе устната си. С разводите се свиква трудно. Казват, че хората след ампутация продължават да чувстват крака, който вече не е там. — ... на тебе — завърши той.

— Благодаря — каза Морт — Бъди здрав, Хърбърт.

Той бавно отиде до кея и погледна надолу към езерото. Днес по него нямаше лодки. „Качих се на още едно стъпало, независимо какво друго ще се случи. Мога да покажа на Шутър проклетото списание. Това може и да не го укроти... но може и да може. Той е, луд все пак и човек никога не знае какво ще направят или няма да направят хората от вездесъщото племе на Лудите. В това е техният съмнителен чар. Всичко е възможно.“

Беше дори възможно Грег все пак да си е вкъщи, помисли той — може да е забравил за срещата им при Енорийската палата, а може и да се е случило нещо, абсолютно несвързано с тази работа. С внезапна надежда Морт отиде до телефона и набра номера на Грег. Телефонът звънеше за трети път, когато той си спомни, че миналата седмица Грег му беше казал, че жена му и децата ще прекарат известно време при родителите ѝ. Меган започвала училище догодина и щяло да им бъде по-трудно да ги посещават — така беше казал той.

Така че Грег беше сам.

(шапката)

Както и Том Грийнлиф.

(колата)

Младият съпруг и старият вдовец.

(ключовете)

И как става работата? Ами, просто като поръчка на касета на Роджър Уитекър от телевизията. Шутър отива в къщата на Том Грийнлиф, но не с комбито си — о, не, това би било твърде голяма реклама. Той оставя колата си паркирана в двора на Морт Рейни или може би отстрани до къщата. Отива до Том с буика. Заставя Том да се

обади на Грег. Вероятно изкарва Грег от леглото, но Грег помни за Том и пристига спешно. Тогава Шутър застава Том да се обади на Съни Тротс и да му каже, че не се чувства много добре и няма да дойде на работа. Шутър опира отвертка в гърлото на Том и му намеква, че ако не бъде послушен, ще съжалява. Том се оказва послушен... макар че дори Съни, не особено умен и току-що станал от леглото, разбира, че гласът на Том въобще не е същият. Шутър употребява отвертката. И когато пристига Грег Карстърс, той употребява отвертката — или нещо подобно — *още веднъж*. И...

„Избий това от главата си. Просто лош случай на крещящи съвпадения — това е всичко. Повтори: това... е... ВСИЧКО.“

Беше разумно, но не го убеждаваше. Не беше безукорно. Не задоволяваше.

Морт бързо мина през долния етаж на къщата, несъзнателно скубеше косата си.

„Ами колите? Джипът на Том, пикапът на Грег? Като се прибави буикът и стават три превозни средства — четири, ако се брои и фордът комби на Шутър, а Шутър е само един човек.“

Той не знаеше... но знаеше, че което е достатъчно, е достатъчно.

Когато, отново стигна до телефона, той извади телефонния указател от чекмеджето и започна да търси номера на градския полицаи. Изведнъж спря.

„Едно от тези превозни средства е бил буикът, МОЯТ буик.“

Бавно остави телефона. Опитва се да мисли за начина, по който Шутър е могъл да се справи с колите. Нищо не му идваше наум. Беше като да седиш пред компютъра, когато си задръстен за всяка идея — не излиза нищо освен празен екран. Но той *наистина* знаеше, че не иска да се обажда на Дейв Нюсъм. Още не. Тъкмо бавно се отдалечаваше от телефона, без да се насочва към определено място, когато той иззвъня.

Беше Шутър.

— Отидете там, където се срещнахме онзи ден — каза Шутър. — Повървете малко по пътеката. Вие ми правите впечатление на човек, който може да помисли и за начина, по който старците дъвчат храната си, господин Рейни, но искам да ви дам цялото време, от което имате нужда. Ще се обадя пак следобед. За всеки, на когото се обадите междуременно, отговорността е ваша.

— Какво сте направили? — попита той отново. Този път гласът му беше съвсем без сили, почти шепот. — Какво чудо сте направили? Но линията вече беше прекъсната.

[1] Грант Ууд (1891–1942) — американски художник. — Б.пр. ↑

Той отиде пеша до мястото, където пътеката и пътят се срещаха, мястото, където беше приказвал с Шутър, когато Том Грийнлиф беше имал нещастieto да ги види. По някаква причина не му хареса идеята да отиде с буика. Храстите и от двете страни на пътеката бяха утъпкани и образуваха, нещо като неравна пътека. Той слезе с друсане по тази пътека, като знаеше какво ще намери в първата по-голяма група дървета, до която стигне... и *наистина* го намери. Беше джипът на Том Грийнлиф. Вътре в него бяха и двамата.

Грег Карстерс седеше зад кормилото с отметната назад глава и с отвертка — този път „кръстата“, — потънала до дръжката в челото му, над дясното му око. Отвертката беше от шкафа в килера на Морт. Червената пластмасова дръжка беше силно напукана, не беше възможно да я сбърка.

Том Грийнлиф беше на задната седалка с брадвичка, забита в темето му. Очите му бяха отворени. Около ушите му се беше стекъл изсъхнал мозък. Върху дървената дръжка на брадвичката с изтрити, но все още четливи букви беше написана една дума: „РЕЙНИ“: Беше взета от бараката за инструменти.

Морт стоеше тихо. Обади се синигер. Кълвач изпращаше морзови сигнали по някакъв кух дънер. Освежаващият бриз вдигаше бели гребени на вълните на езерото; водата днес беше с тъмнокобалтов цвят и белите гребени създаваха красив контраст.

Зад него се чу шумолене. Морт се завъртя толкова бързо, че едва не падна — щеше да падне, ако не беше се облегнал на джипа. Не беше Шутър. Беше катеричка. Тя го гледаше с ясна омраза от мястото, на което беше застинала — по средата на стъблото на един клен, ярко блеснал с червения огън на есента. Морт изчака галопиращото му сърце да поспре. Изчака катеричката да се стрелне нагоре по дървото. Сърцето му поспря. Катеричката остана.

— Убил е и двамата — каза той най-сетне на катеричката. — Отишъл е до Том с моя буик. После е отишъл до Грег с джипа на Том,

карал е Том. Убил е Грег. После е заставил Том да го докара дотук и е убил и *него*. И за двамата е използвал мои инструменти. После се е върнал пеша до къщата на Том... а може да е тичал. Изглежда достатъчно силен, за да е тичал. Съни мисли, че гласът на Том е бил променен, и аз знам защо. Когато телефонът на Съни е звъннал, слънцето тъкмо е изгрявало, а Том вече е бил мъртъв. Това е бил Шутър, *имитиращ* Том. И вероятно е било лесно. Като знам как си пуска музиката, няма начин да не е малко глух. След като е свършил със Съни Тротс, Шутър пак се е качил на моя буик и го е откарал зад къщата. Пикапът на Грег все още е паркиран в собствения му двор, където си е бил през цялото време. И ето как...

Катеричката изтича нагоре по дървото и изчезна в ярко светещите червени листа.

— ... ето как е станало — завърши безизразно Морт.

Изведнъж краката му омекнаха. Той направи две крачки нагоре по пътеката, помисли за мозъка на Том, който изсъхваше върху бузите му, и краката му просто поддадоха. Морт падна и светът изчезна за него.

Когато се опомни, Морт се претърколи, седна изтощено и обърна китката си, за да погледне часовника. Показваше два и четвърт, но, разбира се, вероятно беше спрял на това време миналата нощ; той беше намерил джипа на Том късно сутринта и сега *не можеше* да е следобед. Беше припаднал и, като се имат предвид обстоятелствата, това не беше изненадващо.

Никой обаче не припада за три и половина часа.

Обаче секундната стрелка на часовника му правеше своите равномерни малки кръгове.

„Трябва да е тръгнал, когато седнах, това е.“

Но *не беше* това. Слънцето беше сменило положението си и скоро щеше да се загуби зад облаците, които изпълваха небето. Цветът на езерото беше избледнял до безжизнено хромово.

И така, беше му прилошало или беше припаднал, а после какво? Е, звучеше невероятно, но май беше заспал. Последните три дни му бяха опънали нервите, а миналата нощ не беше заспал до три часа. Комбинация от умствена и физическа умора. Съзнанието му просто се беше изключило. И...

„Шутър! Боже. Шутър каза, че ще се обади!“

Опита се да стане, падна и изохка от смесено чувство на болка и изненада; левият му крак се подгъна под него. Целият беше изтръпнал, игличките танцуваха лудо. Сигурно беше лежал върху него. Защо не беше дошъл с буика, за Бога? Ако Шутър се обади и Морт не е там, за да вдигне слушалката, този човек може да направи всичко.

Вдигна се отново на крака и този път успя. Но когато се опита да стъпи на левия си крак, той не издържа теглото му и отново го хвърли напред. Почти удари глава в калника на джипа и внезапно видя отражението си в един от тасовете му. В изпъкналата повърхност лицето му изглеждаше като гротескна маска в криво огледало. Поне проклетата шапка беше останала в къщата — ако беше видял и *това* върху главата си, щеше да закрещи. Не беше в състояние да се сдържи.

Изведнъж си спомни, че в джипа има двама мъртъвци. Те седяха над него вкочаняващи и от главите им стърчаха инструменти.

Той изпълзя от сянката на джипа, вдигна с ръце левия си крак върху десния и започна да го удря с юмруци — като човек, който се опитва да направи жилаво парче месо по-меко.

„Престани! — извика слаб глас — беше последното зърно разум, което му се подчиняваше — като здрава светлинка в това, което той чувстваше като огромна маса черни буреносни облаци между ушите. — Престани! Той каза, че ще се обади късно следобед, а сега е само два и четвърт! Има много време! Много време!“

Ами ако се обади по-рано? Или ако в затънтения му юг „късно следобед“ започва от два часа?

„Продължавай да удряш крака си по същия начин и ще ти се схване напълно. Тогава ще видиш как ще ти се прииска да *пълиш*, за да се върнеш навреме за обаждането му.“

Това подейства. Той успя да се застави да спре. Този път стана по-внимателно и просто остана така за момент (внимаваше да стои с гръб към джипа на Том — не му се искаше да погледне вътре отново), преди да тръгне. Откри, че игличките бяха по-слаби. Вървеше отначало с подчертано куцане, но след първата дузина крачки походката му започна да се оправя.

Почти беше излязъл от храстите, които Шутър беше отчупил и смачкал с джипа на Том, когато чу приближаваща се кола. Морт падна на колене, без дори да помисли за това, и видя как профуча един ръждясал стар кадилак. Беше на Дон Бесинджър, собственик на къща в другия край на езерото. Бесинджър, стар алкохолик, който прекарваше по-голямата част от времето си в допиване на остатъка от някога внушителното си наследство, често използваше Езерната алея като пряк път към това, което наричаха Пътя на Бесинджър. Дон май е единственият постоянен обитател тук, помисли си Морт.

След като кадилакът се скри, Морт се изправи и забърза нагоре към пътя. Сега се радваше, че не беше дошъл с буика. Познаваше кадилака на Дон Бесинджър, а и Дон познаваше буика му. Още беше твърде рано и Дон едва ли беше пиян, така че щеше много добре да си спомни, че е видял колата на Морт, ако тя беше тук — паркирана недалеч от мястото, където не след дълго някой щеше да направи *изключително* ужасяващо откритие.

„Добре те е забъркал Шутър в тази работа — помисли Морт, докато куцаше по Езерната алея към къщата си. — Погрижил се е за всичко. Ако някой е видял кола близо до дома на Том Грийнлиф снощи, почти сигурно ще се окаже, че това е бил твоят буик. Той ги е убил пак с твоите инструменти...“

„Можех да се отърва от инструментите — внезапно се сети той. — Можех да ги хвърля в езерото. Можеше да ми отнеме доста време, докато ги извадя, но мисля, че бих могъл да — го направя.“

„Би ли могъл? Съмнявам се. И дори да го направиш... Е, и Шутър почти сигурно се е сетил за тази възможност. Изглежда, той се е сетил и за всички други. И знае, че ако се опиташ да е отървеш от бравичката и отвертката, а полицията претърси дъното и ги намери, нещата ще изглеждат дори по-лоши за тебе. Виждаш ли какво е направил? Виждаш ли?“

Да. Виждаше. Джон Шутър му беше направил подарък. Катранена кукла. Морт беше плеснал катранената кукла по главата с лявата си ръка и тя беше залепнала здраво, после беше фраснал тази стара катранена кукла в корема с дясната си ръка, за да се откачи от нея, само че и *дясната* му ръка беше залепнала. Беше постъпил — коя беше думата, която постоянно използваше толкова самодоволно? Не беше ли „неискрено“? Да, това беше. И през цялото време все повече залепваше за катранената кукла на Джон Шутър. А сега? Е, беше разправял лъжи на какви ли не хора и ако нещата излезеха наяве, щеше да бъде лошо... а на четвърт миля оттук един мъж носеше на главата си бравичка вместо шапка, а името на Морт беше написано на дръжката ѝ, и това щеше да изглежда още по-лошо.

Морт си представи как телефонът звъни в празната къща и се насили да затича.

Шутър не се обаждаше.

Минутите изтичаха като сироп, а Шутър не се обаждаше. Морт се разхождаше неспокойно из къщата и непрекъснато скубеше косата си. Вече разбираше какво е да си наркоман, който чака снабдителя си.

На два пъти му мина мисълта да престане да чака и да вдигне телефона, за да се обади на властите — не на стария Дейв Нюсъм, нито дори на областния шериф, а на щатската полиция. Щеше да спази старото правило от Виетнам: „Избий всички и остави Бог да ги дели на добри и лоши.“ Защо не? Все пак той имаше добра репутация — беше уважаван член на две общности в щата Мейн, а Джон Шутър беше...

Какво всъщност беше Шутър?

Помисли за „фантом“.

Помисли и за „блуждаещо привидение“.

Но не това го спря. Това, което го спря, беше ужасяващата сигурност, че Шутър ще се опита да се обади, докато самият Морт говори по телефона... че Шутър ще чуе сигнала заето, ще затвори и Морт вече никога няма да чуе за него.

В четири без петнайсет започна да вали — равномерен есенен дъжд — студен и нежен като въздишка, падаща от бялото небе, чукащ по покрива и по сухите листа около къщата.

В без десет телефонът иззвъня. Морт подскочи към него.

Беше Ейми.

Ейми искаше да говори за пожара. Ейми искаше да говори колко е нещастна, не само за себе си, а и за двамата. Ейми искаше да му каже, че Фред Еванс — застрахователният следовател, все още е в Дери, все още се върти около мястото, все още задава въпроси за всичко — от последната противопожарна инспекция до това у кого са ключовете от избата, а за Тед мотивите му били подозрителни. Ейми искаше Морт да се чуди заедно с нея дали нещата щяха да бъдат други, ако бяха имали деца.

Морт отговори на всичко това колкото можеше по-добре, а през цялото време, докато говореше с нея, чувстваше как времето — най-доброто време на късния следобед — изтичаше. Беше почти полудял от тревога, че Шутър ще се обади, ще намери линията заета и ще извърши някое ново зверство. Най-после той каза единственото нещо, за което можа да се сети, за да я накара да затвори — че ако не отиде веднага до тоалетната, ще се случи произшествие.

— От пиенето ли е? — попита тя загрижено. — Пил ли си?

— От закуската, мисля — каза той. — Слушай, Ейми, аз...

— При Бауи?

— Да — каза той, като се опитваше гласът му да звучи измъчен от болка и усилие. Истината беше, че се *чувстваше* измъчен. Беше цяла комедия, ако се замислиш. — Ейми, наистина, аз...

— Боже, Морт, тя има най-мръсната скара в града — каза Ейми. — Отивай. Ще се обадя пак по-късно. — Телефонът замлъкна в ухото му. Той сложи слушалката на мястото ѝ, остана така за момент и с удивление и смущение откри, че въображаемото му оплакване изведнъж беше станало реално — червата му се свиваха в болезнен, пулсиращ възел.

Изтича към банята, разкопчавайки в движение колана си.

За малко да се изпусне, но успя да стигне. Седеше на чинията сред богатия аромат на собствените си изпражнения, с панталони смъкнати до глезените, задъхан... а телефонът отново зазвъня.

Скочи като човече на пружина, удари си едното коляно в стойката на мивката и се затича към телефона, като придържаше панталоните си нагоре с една ръка и ситнеше като момиче в тясна пола. Чувстваше се жалко и притеснено и извинението „нямах време да се избърша“ не помагаше, предположи, че се е случвало на всеки, но внезапно му хрумна, че никога не е чел за това в книга — в нито една книга, никога.

О, животът беше такава комедия.

Този път *беше* Шутър.

— Видях ви там долу — каза Шутър. Гласът му беше спокоен и ведър както винаги. — Искам да кажа там долу, където ги оставих. Изглеждахте като след слънчев удар, само дето не е лято.

— Какво искате? — Морт премести телефона на другото си ухо. Панталоните му отново се свлякоха на глезените. Той не ги вдигна и

остана да стои така, коланът на жокейските му шорти висеше между краката му. Каква авторска фотография би станала от *това*, помисли си той.

— Още малко и щях да забода бележка за вас, господин Рейни — каза Шутър. — Реших да не го правя. — Той направи пауза, после добави с някакво разсеяно презрение: — Много лесно се плашите.

— Какво искате?

— Нали вече ви казах, господин Рейни. Искам разказ, за компенсация на този, който откраднахте. Не сте ли още готов да се съгласите?

„Да — кажи му да! Кажи му каквото и да е — че земята е плоска, че Джон Кенеди и Елвис Пресли са живи и здрави и свирят заедно на банджо в Куба, че Мерил Стрийп е травеститка, кажи му КАКВОТО И ДА Е.“

Но не можеше.

Целият му бяс, безсилие, ужас и объркване изведнъж се изтръгнаха от устата му в проточен вой.

„НЕ СЪМ! НЕ СЪМ! Вие сте луд и аз мога да го докажа! Имам списанието, идиот такъв! Чувате ли ме? Имам проклетото списание!“

Никакъв отговор. Линията беше мълчалива и глуха, дори далечен шум от преплетени разговори не нарушаваше равномерната тишина — като тази, която пропълзяваше през остъклената стена всяка нощ, която той беше прекарал тук сам.

— Шутър?

Мълчание.

— Шутър, чувате ли ме?

Ново мълчание. Онзи беше завършил.

Морт свали слушалката от ухото си. Вече я връщаше върху вилката, когато гласът на Шутър — тънък, далечен и почти изчезващ, каза:

— ... сега?

Морт отново сложи слушалката на ухото си. Като че ли тежеше половин тон.

— Какво? — попита той. — Мислех, че сте затворили.

— Имате го? *Имате* така нареченото списание? *Сега!* — Той си помисли, че за пръв път гласът на Шутър звучеше смутено. Смутено и

неуверено.

— Не — каза Морт.

— Е, *ето!* — каза Шутър с облекчение в гласа. — Мисля, че най-сетне ще сте готов да поговорим сери...

— Идва с Федералния експрес — прекъсна го Морт. — Ще бъде в пощата в десет часа сутринта.

— *Какво* ще бъде там? — попита Шутър. — Някакво старо опърпано нещо, за което се предполага, че е *копие!*

— Не — каза Морт. Чувството, че е улучил този човек, че наистина е пробил защитата му и го е ударил с достатъчна сила, за да му причини болка, беше силно и несъмнено. За няколко мига гласът на Шутър беше звучал почти уплашено и Морт почувства злорадство. — Списанието. Истинското *списание*.

Последва нова дълга пауза, но този път Морт задържа слушалката притисната до ухото си. Шутър беше там. И изведнъж отново централният въпрос беше *разказът* — разказът и обвинението в плагиатство; въпросът беше, че Шутър се беше отнесъл с него като с някакво колежанче и може би най-сетне този мъж бягаше.

Едно време в същото църковно училище, в което Морт беше научил трика на преглъщането с наведена глава, той беше видял как едно момче заби карфица в един бръмбар, който лазеше по чина му. Бръмбарът беше заловен — прикован, извиващ се и умиращ. Тогава Морт се беше почувствал натъжен и ужасен. Сега разбра. Само че сега искаше да стори същото с този човек. Този луд човек.

— Не може да има никакво списание — каза най-после Шутър. — Особено с този разказ в него. Този разказ е *мой!*

Морт чу страдание в гласа на мъжа. Истинско страдание. Това го зарадва. Карфицата беше пробела Шутър. Той се извиваше, забоден с нея.

— Ще пристигне утре в десет — каза Морт — или точно когато Федералният експрес пусне пратките за Ташмор. Ще се радвам да се срещна с вас там. Може да хвърлите един поглед. Толкова дълъг поглед, колкото желаете, проклет маниак такъв.

— Не там — каза Шутър. — У вас.

— В никакъв случай. Когато ви покажа този брой на „Елъри Куин“, искам това да стане на място, където да мога да повикам за помощ, ако започнете да правите глупости.

— Ще направите както казвам аз — каза Шутър. Гласът му звучеше малко по-уверено... но Морт не вярваше Шутър да е чак толкова уверен като преди — Ако не го направите, ще се окажете в Щатския затвор на Мейн за убийство.

— Не ме карайте да се смея. — Но Морт отново усети как червата му започват да се сплитат на възел.

— Окачих ви онези двама мъже по повече начини, отколкото знаете — каза Шутър, — а и вие разправихте доста хитри лъжи. Ако аз просто изчезна, господин Рейни, ще се окажете с примка на шията.

— Не можете да ме уплашите.

— О, мога — каза Шутър. Говореше почти нежно. — Единственото нещо е, че и вие започвате малко да ме плашите. Не мога да ви разгадая съвсем.

Морт замълча.

— Ще се окаже забавно — каза Шутър със странен, преживящ глас, — ако сме стигнали до един и същ разказ на две различни места, в два различни момента.

— Тази мисъл ми хрумна.

— Така ли?

— Но я отхвърлих — каза Морт. — Твърде голямо съвпадение. Ако беше само сюжетът, как да е. Но същият език? Същите проклети думи?

— Не-е — каза Шутър. — Помислих си същото, приятелче. Просто е твърде много. Съпадението се изключва. Вие сигурно сте го откраднали от мене, но да пукна, ако мога да разбера как и кога.

— О, стига! — избухна Морт. — Имам списанието! Имам *доказателство*! Не разбирате ли това? Всичко свърши! Независимо дали това е само някаква ваша смахната игра, или просто заблуда, тя свърши! *Аз имам списанието!*

След дълго мълчание Шутър каза:

— Още не, нямате го.

— Съвсем вярно — каза Морт. Почувства внезапно и напълно нежелано чувство на родство с този човек. — И така, какво ще правим довечера?

— Ами нищо — каза Шутър. — Онези мъже ще си останат така. На единия жената и децата са при роднини. Другият живее сам. Вие

идете и вземете списанието си утре сутринта. Аз ще дойда у вас около пладне.

— Ще ме убиеете — каза Морт. Той установи, че тази идея не го ужасява особено, поне нямаше да стане тази нощ. — Ще ви покажа списанието, заблудата ви ще се разсее и вие ще ме убиеете.

— Не! — отговори Шутър и този път изглеждаше истински изненадан. — Вас? Не, *сър!* Но онези двамата се опитваха да попречат на нашата работа. Не можех да оставя това така... и видях, че мога да ги използвам, за да ви накарам да се договорите с мене. Да понесете отговорността си...

— Ловък сте — каза Морт. — Признавам ви го. Вярвам, че сте луд, но вярвам също и че сте най-хитрото копеле, което съм срещал през живота си.

— Е, може да си го вярвате — каза Шутър. — Ако дойда утре и открия, че сте заминали, господин Рейни, ще се заема с това да унищожа всеки човек на света, когото обичате и който ви е близък. Ще подпаля живота ви като тръстиково поле на силен вятър. Ще отидете в затвора за убийството на онези двама мъже, но затворът ще бъде най-малката от мъките ви. Разбирате ли?

— Да — каза Морт. — Разбирам, приятелче.

— Тогава бъдете на място.

— И да допуснем — само да допуснем — че ви покажа списанието и в страницата със съдържанието и над разказа вътре стои името ми. Тогава какво?

Последва кратка пауза. После Шутър каза:

— Ще отида в участъка и ще си призная всички геройства. Но ще се погрижа за себе си много преди процеса, господин Рейни. Защото, ако нещата тръгнат по този начин, то предполагам, че аз съм луд. А за такъв луд човек... — Последва въздишка. — За такъв луд човек няма оправдание или причина да живее.

Думите поразиха Морт със странна сила.

„Той е неуверен, помисли си той. За пръв път той наистина е неуверен... и то повече, отколкото аз бях през цялото време.“

Но той изгони тази мисъл — решително. Никога не беше имал *причина* да бъде неуверен. Това беше по вина на Шутър. Всяка частица от това беше по вина на Шутър.

Каза:

— Откъде да знам, че няма да обявите списанието за фалшификация?

Не очакваше да получи отговор, освен може би нещо за това как, Морт трябва да вярва на думата му, но Шутър го изненада.

— Ако е истинско, ще разбере — каза той, — а ако е фалшиво, и двамата ще разберем. Не смятам, че сте могли да стъкмите цяло фалшиво списание за три дни, независимо от това колко души работят за вас в Ню Йорк.

Сега беше ред на Морт да се замисли и той мисли дълго, дълго време. Шутър го чакаше.

— Ще ви повярвам — каза най-после Морт. — Не знам защо, наистина. Може би защото сега собственият ми живот не ми е толкова нужен. Но не смятам да ви се доверявам напълно. Вие идвате тук. Заставате на входа, където мога да ви видя и да видя, че сте невъоръжен. Аз ще изляза. Това задоволява ли ви?

— Ще свърши работа.

— Бог да ни помага и на двамата.

— Да, сър. Проклет да бъда, ако все още знам какво става... а това не е приятно чувство.

— Шутър?

— Слушам ви.

— Искам да отговорите на един въпрос.

Мълчание... но подканващо мълчание, помисли си Морт.

— Вие ли изгорихте къщата в Дери?

— Не — каза веднага Шутър. — Държах ви под око.

— И Бъмпи — каза горчиво Морт.

— Слушайте — каза Шутър — У вас ли е шапката ми?

— Да.

— Искам си я — каквото и да стане.

И връзката прекъсна. Просто прекъсна.

Морт бавно и внимателно затвори телефона и се върна в банята — отново придържайки панталоните си — да довърши работата си.

Ейми наистина се обади отново — към седем, и този път той успя да говори с нея съвсем нормално — сякаш горната баня не беше съсипана и нямаше никакви двама мъртви мъже зад стената от храсти по пътеката към езерото, вкочаняващи с настъпването на мрака.

Била говорила с Фред Еванс след последното си обаждане, така каза, и била убедена, че той или знае нещо, или подозира нещо за пожара, нещо, което не бил искал да им каже. Морт се опита да я успокои и мислеше, че до известна степен е успял, но самият той беше разтревожен. Ако Шутър не беше предизвикал пожара — а Морт се чувстваше склонен да повярва, че той му беше казал истината — то това трябва да е било просто съвпадение... нали така?

Не знаеше дали е прав, или не.

— Морт, тревожа се за тебе — каза внезапно тя.

Това го откъсна от мислите му.

— За мене? Аз съм добре.

— Сигурен ли си? Когато те видях вчера, помислих, че изглеждаш... напрегнат. — Тя направи пауза. — Всъщност помислих, че изглеждаш както преди твоето... знаеш.

— Ейми, *не съм имал* нервно разстройство.

— Е, не — каза бързо тя. — Но знаеш какво имам предвид. Когато хората от киното се държаха така ужасно по въпроса със „Семейство Делапорт“.

Това беше една от най-неприятните случки в живота на Морт. От „Парамаунт“ бяха запазили правата над книгата за 75 000 долара с цена на откупуване 750 000 — страшно много пари. И тъкмо се канеха да упражнят запазените си права, когато някой изнамери в архивите някакъв стар сценарий — нещо, наречено „Домашният отбор“, което достатъчно приличаше на „Семейство Делапорт“, за да създаде възможни правни проблеми. Това беше единственият случай в кариерата му — във всеки случай преди *този* кошмар, — когато той беше заплашен от възможно обвинение в плагиатство. Така че

директорите оставиха срокът за запазване на правата да изтече. Морт не разбра дали наистина се бяха разтревожили от плагиатство, или просто се бяха усъмнили, че от романа му може да не излезе добър филм. Ако наистина се бяха разтревожили, то би им казал, че такъв букет теменужки като тях *изобщо* не може да прави филми. Хърб Крийкмор беше намерил екземпляр от сценария на „Домашен отбор“ и Морт видя в него само най-общо сходство. Ейми се съгласи.

Бъркотията се случи точно когато беше стигнал до задънена улица в романа, който отчаяно се стремеше да напише. По същото време имаше кратка рекламна кампания за литературния вариант на „Семейство Делапорт“. Всичко това закуп го беше докарало до голямо напрежение.

Но това *не беше* нервно разстройство.

— Добре съм — настоя той отново. Говореше спокойно. Беше открил едно удивително й трогателно качество на Ейми преди много години — ако говориш с нея достатъчно спокойно, тя е склонна да повярва почти на всичко, което казваш. Често беше мислил, че ако това беше характерна черта за целия човешки род, то войните биха престанали преди хиляда години.

— *Сигурен* ли си, Морт?

— Да. Ако чуеш новини от нашия застрахователен приятел, обади ми се.

— Ще ти се обадя.

Той направи пауза.

— У Тед ли си?

— Да.

— Как се разбирате с него напоследък?

Тя се поколеба, после каза просто:

— Обичам го.

— А-ха.

— Не съм ходила с други мъже — каза тя изведнъж. — Винаги съм искала да ти го кажа. Не съм ходила с други мъже. Но Тед... той погледна зад твоето име и видя мен, Морт. Видя *мен*.

— Искаш да кажеш, че аз не те виждах.

— Виждаше ме, когато беше тук — каза тя. Гласът й звучеше слаб и изоставен. — Но толкова често те нямаше.

Очите му се разшириха и той мигновено се подготви да води битка. *Справедлива битка.*

— *Какво?* Не съм бил на обиколка от „Семейство Делапорт“ насам. А и *тя* беше кратка!

— Не искам да споря с тебе, Морт — каза тя тихо. — Това скоро ще свърши. Опитвам се да ти кажа, че дори и когато беше тук, тебе почти те нямаше. Ти си имаше своя любовница, знаеш. Работата ти беше твоята любовница. — Гласът ѝ беше спокоен, но той усещаше сълзи, скрити дълбоко в него. — Как мразех тази кучка, Морт. Тя беше по-хубава от мен, по-умна от мен, по-забавна от мен. Как можех да се състезавам с нея?

— За всичко съм виновен аз, защо не? — попита я той с неприятното чувство, че още малко и ще се разплаче. — Какво трябваше да направя? Да стана водопроводчик? Щяхме да сме бедни и щях да съм безработен. Няма нищо друго, което да мога да *права!* — Надяваше се сълзите да отминат поне за малко, но те приближаваха. Кой беше потъркал тази магическа лампа отново? Той ли беше този път, или тя?

— Не си виновен ти. И аз имам вина. Ти никога не би ни открил... по този начин... ако не бях слаба и страхлива. Не беше заради Тед. Тед искаше двамата да отидем при теб и да ти кажем. Постоянно ме молеше. А аз не му давах. Казвах му, че не съм сигурна. На себе си казвах, че все още те обичам, че нещата могат отново да бъдат такива, каквито са били... но мисля, че нещата никога не се връщат обратно. Аз ще... — Гласът ѝ прекъсна и Морт разбра, че тя също плаче. — Никога няма да забравя как изглеждаше лицето ти, когато отвори вратата на онази мотелска стая. Ще го помня до гроб.

„Добре! — му се искаше да ѝ кресна. — Добре! Защото ти само го видя как изглежда! А аз трябваше да *нося* това лице!“

— Ти знаеше за моята любов — каза той развълнувано. — Никога не съм я крил от тебе. Знаеше от самото начало.

— Но не съм знаела — каза тя, — колко силна може да бъде прегръдката ѝ.

— Е, можеш да се радваш — каза Морт. — Сега тя, изглежда, ме е напуснала.

Ейми плачеше.

— Морт, Морт — аз исках само да живея и да бъда щастлива. Не можеш ли да видиш това? Не можеш ли да *направиш* това?

Това, което беше видял, беше едното от голите й рамене, докосващо се до едно от голите рамене на Тед Милнър. Беше видял очите й — разширени и уплашени, и косата на Тед — рошава като фъндъците на Алфалфа. Помисли си да й го каже — поне да се опита — и да я остави. Беше достатъчно. Достатъчно се бяха наранили взаимно един друг. Друг път може би щяха пак да се върнат към това. Макар че и той желаше тя да не беше споменавала за нервното разстройство. Той *не беше* имал нервно разстройство.

— Ейми, имам работа.

— Да, и двамата имаме работа. Тед не е тук — показва някаква къща, но скоро ще се върне. Трябва да приготвя вечеря.

— Съжалявам за това, че се карахме.

— Ще се обадиш ли, ако имаш нужда от мен? Все още се тревожа.

— Да — каза той, каза довиждане и затвори. Остана така до телефона за миг, мислеше че сигурно ще избухне в сълзи. Но му мина. Може би точно това беше истинският ужас.

Мина му.

Непрестанният дъжд го караше да се чувства отпуснат и глупав. Той стъкми малък огън в печката за дърва, притегли един стол до нея и се опита да почете последния брой на „Харпърс“, но продължи да клюма и да се люшка, когато брадичката му клюмваше, притискаше гръкляна и се чуваше хъркане.

„Днес трябваше да си купя някакви цигари — помисли той. — Няколко цигари щяха да ме задържат буден.“

Но не си беше купил цигари и не беше наистина сигурен, че все пак щяха да го задържат буден. Не беше просто уморен — преживяваше шок.

Най-накрая отиде до канапетото, нагласи си възглавниците и легна. До главата му студеният дъжд чукаше по тъмното стъкло.

„Само веднъж — помисли си той. — Правил съм го само веднъж.“ — После заспа дълбок сън.

Сънува, че е в най-голямата класна стая на света.

Стените ѝ бяха километрично дълги. Всеки чин беше като огромна тераса, сивите плочки между тях бяха като безкрайна равнина. Часовникът на стената представляваше огромно студено слънце. Вратата към коридора беше затворена, но Морт Рейни успя да прочете думите върху релефното стъкло:

СТАЯ ЗА ПИСАНЕ НА ДОМАШНИЯ ОТБОР
ПРОФ. ДЕЛЛАКОРТ

„Написали са го неправилно — помисли Морт — има много «Л»“.

Но друг глас му каза, че не е така.

Морт стоеше върху широкия рафт за тебешири на гигантската черна дъска и се протягаше. Държеше парче тебешир с размерите на бейзболна бухалка. Искаше да си свали ръката, понеже го болеше жестоко, но не можеше. Трябваше да напише петстотин пъти едно и също изречение на черната дъска: „Няма да преписвам от Джон Кинтнър.“ Сигурно вече беше го написал четиристотин пъти, но четиристотин пъти не беше достатъчно. Да откраднеш работата на някого, когато тази работа е всичко, което има, беше непростимо. Така че трябваше да пише, да пише, да пише, и да не обръща внимание на гласа в главата си, който се опитваше да му каже, че това е сън, че дясната му ръка го боли по други причини.

Тебеширът скърцаше чудовищно. Прахът — парлив и някак познат, така познат, се сипеше върху лицето му. Най-накрая той вече не можеше да продължава. Ръката му падна до тялото като торба, пълна с оловни сачми. Той се обърна върху рафта за тебешири и видя, че само един от чиновете в огромната класна стая е зает. На него седеше млад мъж със селски тип лице; лице, което очакваш да видиш в браздата на метър зад задника на мулето. Бледокафявата му коса стърчеше на главата му като клечки. Ръцете му на селянин — изглеждат съставени

само от кокалчета, бяха скръстени на чина пред него. Той гледаше Морт с бледи, дълбоки очи.

„Познава те“ — каза Морт в съня си.

„Точно така, приятелче — каза Джон Кинтнър със спокойния си гъргорещ южняшки акцент. — Ти току-що постъпи неправилно с мене. Сега продължи да пишеш. Не са петстотин. Пет *хиляди* са.“

Морт се затича, но кракът му се подхлъзна от рафта за тебешири и внезапно той започна да пада надолу и закрещя към тъмното тебеширено небе, а Джон Кинтнър се смееше и той...

... се събуди на пода, с глава почти под подлата масичка за кафе, подпрял ръце на килима. Плачеше и виеше на глас.

Беше на Ташморското езеро. Не в някаква зловеща, циклопска класна стая, а на езерото... а от Изток мъгляво идваше утрото.

„Аз съм добре. Това беше само сън и аз съм добре.“

Но не беше. Защото *не беше* било сън. Джон Кинтнър беше истински. Как, за Бога, можа да забрави за Джон Кинтнър.

Морт беше завършил колежа в Бейтс и беше специализирал литературно творчество. По-късно, когато говореше пред класове от бъдещи писатели (досадно занимание, което беше отклонявал при всяка възможност), той им каза, че такава специализация е вероятно най-голямата грешка, която мъж или жена могат да направят, ако искат да пишат художествена проза като основно занятие.

„Намерете си работа в пощенската станция — им казваше той. — При Фокнър това е помогнало.“ — И те се смееха. Обичаха да го слушат и той предполагаше, че доста добре поддържа вниманието им. Това изглеждаше много важно, тъй като Морт се съмняваше, че той или който и да било друг би могъл да ги научи да пишат творчески. Все пак винаги се радваше, когато излизаше след края на лекция, упражнение или семинар. Тези хлапаци го нервираха. Предполагаше, че причината за това е Джон Кинтнър.

„Кинтнър от Мисисипи ли беше?“ Морт не можеше да си спомни, но вероятно не беше. Все пак беше от някакво кътче от дълбокия Юг — Алабама, Луизиана, може би от северна Флорида. Не знаеше със сигурност. Колежът „Бейтс“ беше твърде отдавна и той от години не беше мислил за Джон Кинтнър, който един ден внезапно беше изчезнал, по причини, известни само на него.

„Не е вярно. Ти мислеше за него снощи.“

„Искаш да кажеш, сънувах го“ — бързо се поправи Морт, но адският гласец в него не го оставяше на мира.

„Не, преди това. Мислеше за него, когато говореше с Шутър по телефона.“

Не искаше да мисли за тази случка. *Не му се мислеше* за нея. Джон Кинтнър беше в миналото; Джон Кинтнър нямаше нищо общо с това, което ставаше сега. Морт стана и тръгна неуверено към кухнята — в млечното, ранно утро щеше да си направи силно кафе. Много, много кафе. Само че малкият адски гласец нямаше да го остави. Морт погледна към комплекта кухненски ножове на Ейми — те висяха на намагнетизираните си стоманени остриета, и си помисли, че ако може да изреже този гласец, трябва да направи операцията веднага.

„Мислиш си, че си разколебал онзи мъж — че най-после си го разколебал. Мислиш си, че този разказ отново е най-важното — разказът и обвинението в плагиатство. Главното е Шутър, който те заплашва като някакъв колежанин. Като някакъв скапан колежанин. Като...“

— Млъкни — рязко каза Морт. — Просто млъкни, по дяволите.

Гласът млъкна, но той разбра, че не е в състояние да спре да мисли за Джон Кинтнър.

Докато отмерваше кафе с трепереща ръка, той си помисли за постоянните си, шумни протести, че не е плагиатствал от разказа на Шутър, че никога не е плагиатствал *нищо*.

Но беше го правил, разбира се.

Веднъж.

Само веднъж.

— Но беше толкова отдавна — прошепна той. — И няма нищо общо с това.

Може и да беше вярно, но не спря мислите му.

Беше в предпоследния курс на колежа — в пролетния семестър. Класът по литературно творчество, в който учеше, този семестър се занимаваше с къси разкази. Преподавателят, Ричард Пъркинс, беше написал два романа, които бяха предизвикали много добри отзиви и твърде слаби продажби. Морт беше започнал единия и си беше помислил, че причината за добрите отзиви и слабите продажби е една и съща: книгите са неразбираеми. Но този човек не беше лош преподавател — най-малкото поддържаше интереса им.

В класа имаше дванайсетина студенти. Един от тях беше Джон Кинтнър. Кинтнър беше едва първокурсник, но беше получил специално разрешение да учи в по-горен курс. И го заслужаваше, смяташе Морт. Провинциалист от Юга или не, но този сополанко беше добър.

Според правилата на курса всеки от тях трябваше да напише шест къси разказа или три по-дълги. Всяка седмица Пъркинс избираше тези, за които мислеше, че ще предизвикат най-жива дискусия, и в края на часа ги раздаваше. Студентите трябваше до следващата седмица да се подготвят за дискусия и критика. Обичайният начин за преподаване на такъв предмет. И една седмица Пъркинс им беше дал разказ от Джон Кинтнър. Той беше озаглавен... Как беше озаглавен?

Морт беше пуснал водата, за да напълни кафеварката, но само стоеше, гледаше разсеяно в мъглата зад остъклената стена и слушаше течащата вода.

„Знаеш много добре как беше озаглавен той. «Таен прозорец, тайна градина».“

— *Не беше!* — извика той обидено към празната къща. Мислеше бясно, решен веднъж завинаги да заглуши адския гласец... и внезапно се сети.

— „Милята на лютичетата“! — изкрещя той. — Името на разказа беше „Милята на лютичетата“ — и то няма нищо общо с *нищо!*

Само че и това не беше съвсем вярно и той нямаше особена нужда от гласеца, свит някъде дълбоко в центъра на болящата го глава, за да признае този факт.

Кинтнър беше написал три или може би четири разказа, преди да изчезне там, където беше изчезнал (ако го питаха къде, Морт щеше да предположи, че това е Виетнам — повечето от тях в края на шейсетте години изчезваха във Виетнам — поне от младите). „Милята на лютичетата“ не беше най-добрият от разказите на Кинтнър... но беше добър. Кинтнър очевидно беше най-добрият писател в класа на Ричард Пъркинс. Пъркинс се отнасяше с момчето почти като с равен и според не дотам скромната оценка на Морт Рейни, Пъркинс беше прав, защото той пък на свой ред мислеше, че Кинтнър е доста *по-добър* от Ричард Пъркинс. Всъщност Морт смяташе, че и той е *по-добър*.

Но беше ли *по-добър* от Кинтнър?

— Не — каза той през зъби, докато включваше машината за кафе. — Аз бях втори.

Да. Той беше втори и мразеше това. Знаеше, че повечето студенти, които се учат в курсовете за писатели, просто си убиват времето, задоволяват прищявка, преди да се откажат от детските си опити и да се заловят с изучаване на това, което ще е истинската работа в живота им. Писателското творчество, с което щяха да се занимават по-нататък, щеше да бъде да допълват редове от колонките за календара на събитията в местните вестници или да пишат рекламни текстове за препарата за миене на чинии „Светлосин бриз“. Морт беше постъпил в курса на Пъркинс с доверчивата надежда да бъде най-добър, защото винаги беше вървял пред другите. По тази причина срещата с Джон Кинтнър му беше подействала като неприятен шок.

Помнеше как веднъж се опита да говори с момчето... но Кинтнър, който взимаше участие в часовете само когато го питаха, му отговори почти нечленоразделно. Когато говореше на глас, той мънкаше и заекваше като момче на жетвар, чието образование е завършило с четвърти клас. Очевидно единственият му глас беше писането.

„А ти го открадна.“

— Млъкни — промърмори той — просто млъкни.

„Ти беше втори и мразеше това. Зарадва се, когато той си отиде, защото после отново можеше да бъдеш първи. Точно както винаги си бил.“

Да. Вярно. Година по-късно, когато се подготвяше за завършване, той чистеше задния килер на мръсния апартамент в Люистън, който делеше с още двама студенти, и попадна на купчина отпечатьци от курса по литературно творчество на Пъркинс. В купчината беше само един от разказите на Кинтнър. Оказа се „Милята на лютичетата“.

Спомняше си как беше седнал на опърпания, вмирисан на бира килим в спалнята си, четеше разказа, и старата завист отново го завладяваше.

Хвърли останалите отпечатьци, но взе този със себе си... по причини, за които не му се мислеше.

Като второкурсник Морт беше изпратил разказ в едно литературно списание, наречено „Тримесечник на Аспен“. Върнаха му го с бележка, в която пишеше, че редакторите го намерили много добър, „въпреки че краят изглежда доста скучен“. В бележката, която се стори на Морт едновременно покровителствена и ужасно вълнуваща, го канеха да изпрати други неща.

В продължение на следващите две години той беше изпратил още четири разказа. Не бяха приели нито един, но във всеки от пликовете с отказите имаше и лична бележка. Морт преминаваше от трепета на оптимизма на непечатания автор в дълбок песимизъм и обратно. Имаше дни, в които беше сигурен, че е само въпрос на време да пробие в „Тримесечник на Аспен“. А имаше дни, когато вярваше с положителност, че цялата редакционна колегия — човешки карикатури с моливи вместо шии — само си играят с него и го дразнят както човек дразни гладно куче, като държи парче месо вдигнато над главата му и после, когато то скочи, го вдига още по-високо. Понякога си представяше как един от тях държи някой от ръкописите му, току-що изваден от плика, и вика: „Ето още един разказ от онзи педал от Мейн! Кой иска да напише писмото този път?“ И как всички се превиват, може би дори се търкалят по пода от смях под плакатите си на Джоан Бейз и Моби Грейп от фестивала във Филмор.

Повечето дни Морт не се отдаваше на този вид тъжна параноя. Разбираше, че е добър и че всичко е въпрос само на време. И онова лято, докато работеше като келнер в един ресторант в Рокланд, той си

помисли за разказа на Джон Кинтнър. Помисли си, че той вероятно е още в багажника и се блъска напред-назад по дъното. Дойде му внезапна идея. Да смени заглавието и да изпрати „Милята на лютичетата“ на „Тримесечник на Аспен“ под собственото си име! Спомняше си как си помисли, че ще си направи с тях хубава шега, въпреки че като се връщаше към това сега, не можеше да си представи каква шега е можело да бъде това.

Наистина си спомняше, че не беше имал намерение да публикува разказа под собственото си име... или, ако бе имал такова намерение на по-дълбоко ниво, поне не го беше осъзнавал. В невероятния случай, че приемеха разказа, той би си го взел — щеше ла им пише, че иска още да поработи върху него. А ако го отхвърлеха, поне би могъл да получи малко удоволствие от мисълта, че и Джон Кинтнър не е достатъчно добър за „Тримесечник на Аспен“.

И така той беше изпратил разказа.

И те го бяха приели.

И той ги беше оставил да го приемат.

И те му бяха изпратили чек за двайсет и пет долара.

— Хонорар — бяха нарекли това в придружаващото писмо.

И Мортън Рейни, обхванат от закъсняла вина за направеното, един ден беше осребрил чека и беше пъхнал банкнотите в кутията за помощ за бедните при църквата „Света Катерина“ в Огъста.

Но вината не беше *всичко*, което беше почувствал. Съвсем не.

Морт седеше до кухненската маса с глава, подпряна с една ръка, и чакаше кафето. Главата го болеше. Не искаше да мисли за Джон Кинтнър и разказа на Джон Кинтнър. Това, което беше направил с „Милята на лютичетата“, беше едно от най-срамните събития в живота му — тогава какво изненадващо имаше, че го беше забравил за толкова години? Желаете сега отново да може да го забрави. Днес все пак щеше да бъде голям ден — може би най-големият в живота му. Може би дори *последният* в живота му. Трябваше да мисли за отиването до пощата. Трябваше да мисли за противопоставянето с Шутър, но умът му не искаше да остави на мира онова старо тъжно време.

Когато беше видял списанието, истинското *списание* с името си в него над разказа на Кинтнър, той се беше почувствал като човек, който се събужда от ужасен период на сомнамбулизъм — несъзнателно излизане, в което е направил нещо непоправимо. Как беше допуснал да

стигне дотам? Предполагаше, че това ще е шега, за Бога, само малка забава...

Но беше допуснал да стигне дотам. Разказът беше публикуван и на света имаше поне една дузина хора, които знаеха, че не е негов — включително самият Кинтнър. И ако един от тях по случайност отвори „Тримесечник на Аспен“...

Самият той не каза на никого, разбира се. Просто чакаше, изпълнен с ужас. През онова лято и ранната есен спа и яде много малко — отслабна и под очите му се появиха тъмни сенки. Сърцето му се разтупкваше всеки път, когато зазвънеше телефонът. Ако обаждането беше за него, той се приближаваше към апарата с влаещи се крака и студена пот на челото, сигурен, че е Кинтнър, и че първите думи от устата на Кинтнър ще бъдат: „Ти открадна разказа ми и нещо трябва да се направи. Мисля, че като начало ще кажа на всички какъв крадец си.“

Най-невероятното беше следното: той знаеше това. Знаеше възможните последствия от такова действие за младеж, който се надява да направи кариера като писател. Беше като игра на руска рулетка с противотанкова пушка. И все пак... все пак...

Но след като есента отмина, без да се случи нищо, той започна малко по-малко да се отпуска. На мястото на *това* издание на „Тримесечник на Аспен“ беше дошло ново издание. *Това* издание вече не лежеше по масите в залите с периодика в библиотеките по цялата страна; беше пхнато в рафтовете или прехвърлено на микрофишове. Все още можеше да предизвика неприятности — той смътно предполагаше, че ще трябва да преживее остатъка от живота си с тази възможност, — но нали в повечето случаи далече от очите означава далече от сърцето.

После, през ноември същата година, пристигна писмо от „Тримесечник на Аспен“.

Морт го взе, видя името си на плика и целият се затресе. Очите му се напълниха с течност, която беше твърде гореща и разяждаща, за да бъде сълзи, а пликът първо се раздвои, а после започна да трепери.

„Хванаха ме. Те ме хванаха. Ще искат да отговоря на писмо, което им е изпратил Кинтнър... или Пъркинс... или някой от останалите в курса... Хванаха ме.“

Тогава помисли за самоубийство — съвсем спокойно и хладнокръвно. Майка му имаше хапчета за сън. Щеше да използва тях. Донякъде облекчен от тази перспектива, той разкъса плика и извади един лист, написан на машина. Държеше го, без да го разгъва, и в един безкраен момент се чудеше дали да не го изгори, без изобщо да го поглежда. Не беше сигурен, че може да издържи да види обвинението, да го види с очите си. Помисли, че сигурно ще полудее.

„Хайде, давай, погледни. Най-малкото, което можеш да направиш, е да погледнеш последствията. Може да не си в състояние да ги понесеш, но, за Бога, можеш, да ги погледнеш.“

И отвори писмото.

Драги Морт Рейни,

Вашият разказ „Окото на гарвана“ беше изключително добре приет тук. Съжалявам, че пращаме това писмо толкова дълго след разказа, но, откровено, ние очаквахме вие да се обадите. Бяхте толкова последователен в изпращането в продължение на години, че мълчанието ви сега, когато най-сетне успяхте да „го направите“, е малко смущаващо. Ако има нещо в начина, по който е оформен разказът ви — набор, оформление, място и т.н. — което не харесвате, надяваме се да ни го съобщите. А между другото, няма ли да ни изпратите нещо ново?

С уважение
Чарлз Палмър
заместник главен редактор

Морт беше прочел това писмо два пъти, след това къщата се разтресе от гръмогласния му смях — за щастие, беше празна. Беше слушал за разкъсващ смях и този сигурно беше такъв — той чувстваше, че ако не спре скоро, наистина ще се разкъса на две и червата му ще се изсипят на пода. Преди малко беше готов да се самоубие с хапчетата за сън на майка си, а те искаха да разберат дали не се е разсърдил за начина, по който е набран разказът! Беше очаквал да открие, че кариерата му е съсипана още преди да е започнала, а те искаха още! *Още!*

Той се разсмя — по-точно, зави — докато разкъсващият му смях не се превърна в истеричен плач. После седна на канапето, препрочете писмото на Чарлз Палмър и заплака, докато не се разсмя отново. Най-накрая отиде в стаята си и легна върху възглавниците, наредени по любимия му начин, а после заспа.

Беше се отървал. Това беше крайният резултат. Беше се отървал и после не беше правил нищо такова, а всичко се беше случило преди хиляда години, така че защо трябваше да се връща и да го преследва отново?

Не знаеше, но смяташе да спре да мисли за това.

— И то веднага — каза той на празната стая и рязко тръгна към кафеварката, като се опита да не обръща внимание на главоболието.

„Знаеш защо мислиш за това сега.“

— Млъкни. — Той приказваше с весел, дори игрив тон... но докато вдигаше кафеварката, ръцете му трепереха.

„Няма начин да криеш вечно тези неща. Може да си много болен, Морт.“

— Млъкни, предупреждавам те — каза той с веселия си игрив глас.

„Може да си много болен. Всъщност може да имаш нервно раз...“

— *Млъкни!* — извика той и захвърли кафеварката с всичка сила. Тя прелетя над плота, през цялата стая, превъртя се във въздуха няколко пъти, изхрущя в остъклената стена, счупи се и падна на пода. Той погледна към остъклената стена и видя дълга сребриста зигзагообразна линия, стигаща чак до тавана. Започваше от мястото, където се беше ударила кафеварката. Почувства се почти като човек, който има същата пукнатина точно в средата на мозъка.

Но гласът беше замлъкнал.

Влезе флегматично в стаята, взе будилника и се върна в дневната. Докато вървеше, нагласи будилника на десет и половина. В десет и половина щеше да отиде в пощата, да вземе пакета си от Федералния експрес и бавно да пристъпи към задачата да остави този кошмар зад себе си.

Дотогава обаче щеше да спи.

Щеше да спи на канапето, където винаги беше спал най-добре.

— Нямам нервно разстройство — прошепна той на гласеца, но гласецът не искаше да спори. Морт помисли, че може да го е уплашил. Надяваше се да е така, защото гласецът със сигурност беше уплашил *него*.

Очите му откриха сребристата пукнатина в остъклената стена и неохотно я проследиха. Сети се как беше отключил с ключа на камериерката. Колко мрачно беше в стаята и как очите му трябваше да свикнат с мрака. Голите им рамене. Уплашените им очи. Той се беше развикал. Не помнеше какво — а никога не беше посмял да попита Ейми, — но сигурно са били някакви заплашителни ругатни, ако се съдеше по очите им.

„Ако някога трябваше да получа нервно разстройство — помисли си той, като гледаше безсмислената пукнатина с формата на мълния, — то щеше да е тогава. По дяволите, писмото от «Тримесечник на Аспен» бе нищо в сравнение с това — да отвориш вратата на мотелска стая и да видиш жена си с друг мъж — мазен агент по недвижими имоти от някакъв затънтен град в Тенеси...“

Морт затвори очи, а когато ги отвори отново, то беше, защото чу друг глас. Гласа на будилника. Мъглата се беше изчистила, слънцето беше изгряло и беше време да отиде до пощата.

По пътя изведнъж се почувства сигурен, че Федералният експрес ще дойде и отmine... а Джулиет ще надникне от гишето, после ще да поклати глава и ще му каже, че за него няма нищо за съжаление. А неговото доказателство? Щеше да изчезне като дим. Това чувство беше ирационално — Хърб беше внимателен човек — човек, който не дава обещания, които не може да изпълни, — но беше прекалено силно, за да му се противопостави.

Трябваше да се насили, за да излезе от колата, а разстоянието, което трябваше да измине от вратата на пощата до гишето, зад което стоеше Джулиет Стоукър и сортираше пощата, изглеждаше дълго поне хиляда мили.

Стигна и отвори уста, но не излязоха никакви думи. Устните му мърдаха, но гърлото му беше твърде пресъхнало, за да издаде звук. Джулиет го погледна, после отстъпи една крачка. Изглеждаше стресната. Не обаче толкова стресната, колкото изглеждаха Ейми и Тед, когато той отвори мотелската стая и насочи пистолет към тях.

— Господин Рейни? Добре ли сте?

Той прочисти гърлото си.

— Извинявай, Джулиет. Гърлото ми направи засечка за момент.

— Много сте блед — каза тя и той чу в гласа ѝ онзи тон, който толкова много от жителите на Ташмор използваха, когато разговаряха с него — беше нещо като гордост, но съдържаше и привкус на раздражение и снизхождение, като че ли той беше някакъв вундеркинд, който има нужда от специални грижи и хранене.

— Предполагам, че е от храната снощи — каза той. — Федералният експрес остави ли нещо за мене?

— Не, няма нищо.

Той отчаяно се хвана за гишето и за миг помисли, че ще припадне, въпреки че почти веднага разбра, че тя му бе казала друго.

— Моля?

Тя вече се беше обърнала и ровеше в пакетите на пода, вирнала към него здравия си селски задник.

— Само едно нещо — отговори тя. Изправи се и му подаде пакета през гишето. Той видя, че подателят е СМЕК, Пенсилвания, и почувства вълна на облекчение. Като хладна вода, която се излива в пресъхнало гърло.

— Благодаря.

— Моля. Пощенската станция би трябвало да назначи багер, за да се справя с толкова много писма от Федералния експрес.

— Наистина съм ти много благодарен — каза Морт. Сега, когато списанието беше у него, той почувства нужда да избяга, да се върне вкъщи. Нуждата беше невероятно силна — почти първична. Не знаеше защо — до пладне имаше още час и четвърт, — но беше така. Смутен и объркан той за миг наистина помисли да даде на Джулиет бакшиш, за да я накара да млъкне... а *това* наистина щеше да накара душата ѝ — душа на янки до мозъка на костите — да се възпротиви шумно.

— Няма да им кажете, нали? — попита тя закачливо.

— В никакъв случай — каза той и успя да се усмихне.

— Добре — каза Джулиет Стоукър и също се усмихна. — Защото аз видях какво направихте.

Той спря до вратата.

— Моля?

— Казах, че ако им кажете, ще ме застрелят — засмя се тя и го погледна отблизо в лицето. — Трябва да си отидете вкъщи и да си легнете, господин Рейни. Наистина не изглеждате добре.

„Чувствам се, сякаш съм прекарал последните три дни на легло, Джулиет — като се изключи времето, което съм прекарал, удрайки се в разни предмети.“

— Е — каза той, — може би това не е толкова лоша идея. Все още се чувствам слаб.

— Някакъв вирус обикаля. Сигурно сте го хванали.

Тогава влязоха двете жени от Кемп Уигмор — тези, които всички в града подозираха, че са лесбийки, но се крият — и Морт използва момента, за да избяга. Седна в буика със синия пакет в скута си. Не му харесваше всички постоянно да му повтарят, че изглежда болен, а още по-малко му харесваше начинът, по който работеше умът му.

„Няма значение. Всичко почти свърши.“

Започна да отваря плика и тогава дамите от Кемп Уигмор излязоха и го загледаха. Приблжиха глави една до друга. Едната се усмихна. Другата се изсмя на висок глас. И Морт изведнъж реши, че ще почака, докато се върне вкъщи.

Паркира буика отстрани, на обичайното му място, изключи двигателя... и тогава пред погледа му се спусна мека сивота. Когато отново се вдигна, той се почувства странно и уплашено. Значи нещо му имаше? Нещо физическо?

Не — просто беше напрегнат.

Чу нещо — или помисли, че е чул — и бързо се огледа. Наоколо нямаше нищо. „Сдържай нервите си — каза си той разтреперан. — Наистина трябва да го направиш — просто сдържай шибаните си нерви.“

И после си помисли: „Наистина *имах* пистолет. В този ден. Но не беше зареден. Казах им, по-късно. Ейми ми повярва. Не знам за Милнър, но Ейми повярва и...“

„Не беше ли, Морт? Наистина ли не беше зареден?“

Той отново си помисли за пукнатината в остъклената стена — безсмислената светкавица, която минаваше през всичко. „Значи така се случва — помисли си той. — Значи така се случва понякога в живота.“

После погледна отново към пакета от Федералния експрес. *Това* беше нещото, за което трябваше да мисли — не за Ейми и господин Цуни-ми-гъза от Шутърс Ноб, щата Тенеси, а за *това*.

Пликът беше разлепен — всички вече са толкова небрежни. Той го отвори и изтръска списанието в скута си. На корицата с яркочервени букви беше написано „Списание за мистерии на Елъри Куин“. Под него с много по-ситен шрифт — „Юни 1980“. А отдолу — имената на някои от писателите, представени в броя. Едуард Д. Хох. Рут Рендъл. Ед Макбейн. Патриша Хайсмит. Лорънс Блок.

Неговото име го нямаше на корицата.

Е, разбира се. Тогава той почти не беше известен като писател, още по-малко като автор на мистериозни разкази — „Сезон за сеитба“ беше единствен от този род. Името му не означаваше нищо за редовните читатели на списанието, затова редакторите не го бяха написали отгоре. Той отгърна корицата.

Под нея нямаше страница със съдържание.

Страницата със съдържанието беше откъсната.

Той бясно запрелиства списанието, веднъж даже го изпусна и го вдигна с лек вик. Първия път не намери изрязаното място, но втория път разбра, че липсват страници от осемдесет и трета до деветдесет и седма.

— Ти си го изрязал! — изкрещя той. Изкрещя толкова високо, че очните му ябълки щяха да изскочат от орбитите. Удари с юмруци по кормилото на буика, и отново, и отново. Клаксонът заскърца и загърмя. — Изрязал си го, копеле такова! Как си го направил? Изрязал си го! Изрязал си го! Изрязал си го!

Беше стигнал на половината път до къщата, когато ужасният гласец попита с учудване как би могъл Шутър да направи това. Пликът беше дошъл с Федералния експрес от Пенсилвания, а Джулиет го беше взела, така че как, как, за Бога... Той спря.

„Добре — беше казала Джулиет. — Добре, защото аз видях какво направихте.“

Това беше — това обясняваше всичко. Джулиет беше замесена. Само че...

Само че Джулиет си живееше в Ташмор открай време.

Само че тя не беше казала това. То беше само в съзнанието му. Малък параноичен облак.

— Все пак той го прави — каза Морт. Влезе в къщата и след като премина през вратата, захвърли списанието с всичка сила. То хвъркна с развети страници като подплашена птица и се приземи с плясък на пода. — О, да, бас държа, бас държа, че той го прави. Но защо стоя тук и го чакам? Аз...

Внезапно видя шапката на Шутър. Шапката на Шутър лежеше на пода пред вратата на кабинета му.

Морт остана на място за момент, заслушан в ударите на сърцето си, после с големи тромави крачки отиде на пръсти до печката. Извади ръжена от стойката, потрепна, когато върхът му леко звънна в лопатата. Стисна го и внимателно се върна до затворената врата — държеше оръжието си така, както го беше държал, преди да врхлети в банята. По пътя трябваше да заобиколи списанието, което беше хвърлил.

Стигна до вратата и застана пред нея.

— Шутър?

Пак никакъв отговор.

— Шутър, по-добре излез доброволно! Ако трябва аз да вляза и да те извадя, никога няма да можеш доброволно да излезеш отникъде!

Все още никакъв отговор.

Той остана още миг, за да събере кураж (но не беше наистина сигурен, че го събра), и после завъртя дръжката. Блъсна вратата с рамо и се втурна вътре с вик, размахал ръжена...

А стаята беше празна.

Но Шутър беше идвал, разбира се. Да. Мониторът на компютъра на Морт беше на пода, а екранът му приличаше на напукано втречено око. Шутър го беше убил. На бюрото, където беше стоял мониторът, се мъдреше стара пишеща машина „Роял“. Стоманените повърхности на този динозавър бяха потъмнели и прашни. Върху клавиатурата беше сложен ръкопис. Ръкописът на Шутър — същият, който беше оставил под камъка на верандата му преди един милион години.

Беше „Таен прозорец, тайна градина“.

Морт пусна ръжена на пода. Отиде до пишещата машина като омагьосан и вдигна ръкописа. Бавно прелисти страниците и разбра защо госпожа Гейвин беше толкова сигурна, че е негов... достатъчно сигурна, за да го спаси от боклука. Може би той не го знаеше *съзнателно*, но нейното око беше разпознало неравния шрифт. И защо не? Тя много години беше виждала ръкописи, които изглеждаха като „Таен прозорец, тайна градина“. Компютърът му „Ванг“ и лазерният принтер „Система пет“ бяха относително нови тук. През по-голямата част от кариерата си на писател той беше използвал точно този стар „Роял“, вече почти износен от годините, направо тъжна картинка — когато пишеше на него, напечатаните букви излизаха разкривени като зъбите на старец.

Но машината през цялото време си стоеше тук забутана в килера в задната част на кабинета му, зад старите отпечатьци и ръкописи... зад това, което редакторите наричат „боклук“. Шутър сигурно я беше откраднал, написал беше на нея ръкописа си и после я беше мушнал обратно, докато Морт е бил до пощата. Разбира се. Това беше вероятно, нали?

„Не, Морт. Не е вероятно. Искаш ли да направиш нещо, което наистина има смисъл? Повикай полицията. *Това* има смисъл. Повикай полицията и им кажи да дойдат и да те затворят. Кажи им да го направят бързо, преди да направиш още поразии. Кажи им да го направят, преди да си убил още някого.“

Морт пусна страниците със силен, див вик и те лениво нападаха около него, докато цялата истина изведнъж го осени като назъбен

блясък на сребриста светкавица.

Нямаше никакъв Шутър. Никога не беше имало.

— Не — каза Морт. Отново крачеше назад-напред по широката дневна. Главоболието му идваше и си отиваше с вълни от болка. — Не, не съм съгласен. *Въобще* не съм съгласен.

Но не беше особено важно дали беше, или не беше съгласен. Всички парчета на мозайката бяха намерени и когато видя старата машина „Роял“, те започнаха да се подреждат. Сега, петнайсет минути по-късно, те *все още* се подреждаха и, изглежда, нямаше сила, която да ги раздели.

Картината, която постоянно се връщаше в ума му, беше на бензинджията от Меканик Фолс, които изтриваше стъклото му с гъба. Гледка, на която не беше очаквал да стане свидетел отново през живота си. По-късно беше предположил, че момчето му е направило тази допълнителна услуга, защото го е познало и харесва книгите му. Може и да е било така, но предното стъкло *имаше нужда* от почистване. Лятото беше отминало, но все още много мръсотия се натрупваше по предното ти стъкло, особено ако караш бързо и по черни пътища. А той сигурно бе използвал черни пътища. Сигурно бе стигнал до Дери и обратно за рекордно време, само с кратко спиране, за да изгори къщата си. Дори не беше спрял, за да зареди бензин на връщане. Все пак бяха го очаквали по места, на които да отиде, и котки, които да убива, нали? Работа, работа, работа.

Спря на средата на стаята и се обърна, за да погледне през остъклената стена.

— Ако съм направил всичко това, защо не мога да си спомня? — попита той сребристата пукнатина в стъклото. — Защо не мога да си спомня дори *сега*!

Не знаеше... но знаеше откъде беше дошло това име, нали? Наполовина от южняка, чийто разказ беше откраднал в колежа, наполовина от мъжа, който беше откраднал жена му. Беше като някаква странна литературна шега.

„Тя казва, че го обича, Морт. Казва, че го обича сега.“

— Глупости. Мъж, който спи с жената на друг мъж, е крадец. А жената е негов съучастник.

Той погледна предизвикателно към пукнатината. Пукнатината не каза нищо.

Преди три години Морт беше публикувал разказ, наречен „Семейство Делапорт“. Обратният адрес на разказа на Шутър беше Деллапорт, щата Мисисипи. Той...

Той се втурна за енциклопедиите в кабинета си толкова бързо, че се хлъзна и едва не падна върху разбърканите страници, пръснати на пода. Извади тома с буквата М и най-после откри статията за Мисисипи. Проследи с пръст списъка от градове — той заемаше почти цяла страница — с напразна надежда.

Не.

Нямаше нито Делапорт, нито Деллапорт в Мисисипи.

Помисли си да погледне за Пъркинсбърг — града, в който Шутър беше казал, че е купил изданието с меки корици от „Всеки дава своята лепта“, преди да се качи на автобуса на „Грейхаунд“, но после просто затвори енциклопедията. Защо да се мъчи? Може би имаше Пъркинсбърг в Мисисипи, но и да имаше, това не би означавало нищо.

Името на писателя, който беше преподавал в курса, в който Морт се беше запознал с Джон Кинтнър, беше Ричард Пъркинс. Ето *откъде* беше дошло името.

„Да, но не си спомням нищо от това, така че как...?“

„О, Морт — проплака гласецът. — Ти си много болен. Ти си много болен човек.“

— Не съм съгласен — каза той отново, ужасен от треперещия си слаб глас, но какъв друг избор имаше? Не си ли беше мислил веднъж, че може би прави разни неща насън и предприема непоправими стъпки?

„Ти уби двама души — прошепна гласецът. — Уби Том, защото той знаеше, че този ден ти беше сам, уби и Грег, за да не може да разбере. Ако беше убил само Том, Грег щеше да повика полицията. А ти не би искал това, НЕ БИ МОГЪЛ да понесеш това. Поне докато не свърши докрай тази ужасна приказка, която разказваш. Ти имаше толкова болки, когато стана вчера. Толкова вдървен и с толкова болки. Но те не са били само от счупването на вратата на банята и

разкъсването на завесата на душа, нали? Бил си доста по-зает. Трябвало е да се погрижиш за Том и Грег. И си бил прав за това как са се придвижвали колите им... но ТИ си бил този, който е тичал обратно до къщата на Том, за да вземеш буика, и ТИ си бил този, който се е обадил на Съни Тротс и се е престорил на Том. Човек, който просто е дошъл в града от Мисисипи, не би знаел, че Съни е малко глух, но ТИ го знаеш. Ти си ги убил, Морт, ти си УБИЛ тези мъже!“

— *Не съм аз!* — изкрещя той. — *Всичко това е част от плана! Само част от игричката му! От игричката на въображението му! А аз не... не приемам...*

„Престани“ — прошепна гласецът в главата му и Морт престана.

За миг настана пълна тишина и в двата свята — този в главата му и този извън нея.

А след малко гласецът тихо попита: „Защо го направи, Морт? Цялата тази сложна и кървава история? Шутър непрестанно твърдеше, че иска разказ, но НЯМА никакъв Шутър. Какво искаш ТИ, Морт? За какво създаде Джон Шутър?“

Тогава отвън се чу шум на кола, която идваше по алеята. Морт погледна часовника си и видя, че стрелките показват точно дванайсет. Искра от триумф и облекчение премина през него като пламък, който излиза от гърлото на комин. Че списанието е у него, но няма доказателство, вече нямаше значение. Можеше да умре щастлив, просто със знанието, че *има* Джон Шутър и че самият той не е отговорен за всички тези ужаси.

— *Той е тук!* — изкрещя радостно Морт и изскочи от кабинета. Диво размахаше ръце над главата си, дори леко подрипна, докато заобикаляше ъгъла и излизаше в хола.

Спря и погледна към алеята над полегатия капак на сандъка за боклук, където беше висяло приковано тялото на Бъмпи. Ръцете му бавно се отпуснаха. Тъмен ужас надвисна над мозъка му. Не *надвисна* — спусна се, сякаш някаква безмилостна ръка дръпна щорите. Последното парче от мозайката попадна на мястото си. Преди минути в кабинета му се стори, че той може да е създал убиец във фантазията си, защото не му е стигнал кураж да се самоубие. Сега разбра, че Шутър беше казвал истината, когато му заяви, че никога няма да убие Морт.

Не беше въображаемото комби на Джон Шутър, а удобната малка „Субару“ на Ейми, която тъкмо спираше. Зад кормилото беше Ейми. Тя беше откраднала любовта му, а жена, която открадне любовта ти, когато любовта ти е наистина всичко, което имаш, не е никаква жена.

Въпреки това той я обичаше.

Шутър обаче я мразеше. *Шутър* искаше да я убие и да я зарови долу при езерото до Бъмпи, където не след дълго тя щеше да стане загадка и за двамата.

— Върви си, Ейми — прошепна той с треперещ старчески глас.
— Върви си, преди да е станало твърде късно.

Но Ейми излизаше от колата и когато затвори вратата след себе си, една ръка дръпна щорите в главата на Морт докрай и той потъна в мрак.

Ейми опита вратата и видя, че е отключена. Влезе, понечи да извика Морт, но се отказа. Заразглежда къщата слисана, с широко разтворени очи.

Каква бъркотия! Кофата за боклук беше пълна и беше преляла на пода. Няколко лениви есенни мухи пълзяха по захвърления в ъгъла алуминиев тиган. Ейми усещаше миризмата на престояло готвено и престоял въздух. Помисли си, че долавя, мирис и на развалена храна.

— Морт?

Никакъв отговор. Тръгна да обикаля из къщата, вървеше с малки крачки, не беше съвсем сигурна, че иска да види останалата ѝ част. Госпожа Гейвин беше почиствала само преди три дни — как можеха нещата да бъдат запуснати толкова много оттогава? Какво се беше случило?

Тя се беше тревожила за Морт през цялата последна година от брака им, но беше още по-разтревожена след развода. Разтревожена и, разбира се, виновна. Смяташе се отчасти за виновна и мислеше, че винаги ще бъде. Но Морт никога не беше бил силен... и най-голямата му слабост беше в упоритото му (и понякога почти истерично) отказване да признае този факт. Тази сутрин гласът му звучеше като на човек, докаран до точката на самоубийството. И единствената причина, — поради която беше приела забележката му да не взима със себе си Тед, беше, защото тя мислеше, че при вида му Морт може наистина да обезумее и да...

Мисълта за убийство никога не беше минавала през ума ѝ, не минаваше и сега. Дори и когато той беше размахал пистолета към тях онзи ужасен следобед в мотела, тя не се беше уплашила. Поне от *това* не. Морт не беше убиец.

— Морт? М...

Тя обиколи кухненския плот и думата замря на устните ѝ. Вгледа се в голямата дневна поразена, с разширени очи. Навсякъде беше разхвърляна хартия. Изглеждаше така, сякаш Морт в един момент

беше изровил всеки екземпляр от всеки ръкопис, който беше намерил в чекмеджетата на бюрото си и в картотеката си и беше пръснал страниците наоколо като конфети на някакво черно празнуване на Нова година. На масата имаше куп мръсни чинии. Кафеварката лежеше счупена до остъклената стена, която беше пукната.

И навсякъде, навсякъде, навсякъде имаше една дума. Думата беше „ШУТЪР“.

„ШУТЪР“ беше написано на стените с цветни тебешии, които Морт трябва да беше извадил от чекмеджето с нещата за рисуване. „ШУТЪР“ беше напръскано на две места върху прозореца с нещо, което приличаше на изсъхнала разбита сметана... да, там беше и спрейт под налягане за готова сметана — захвърлен под печката. „ШУТЪР“ беше написано на много места върху кухненските плотове с мастило, а върху дървените подпори на верандата в далечната част на къщата — с молив, в подредена като за събиране на числа колонка, която продължаваше надолу в права линия и гласеше „ШУТЪР ШУТЪР ШУТЪР ШУТЪР“.

И най-лошото от всичко — беше издълбано и върху полираната повърхност от черешово дърво на масата с големи разкривени букви, високи цял метър, като гротескно обяснение в любов: „ШУТЪР“.

Отвертката, която беше използвал, лежеше на близкия стол. По стоманеното ѝ острие имаше нещо червено — изцапано от черешовото дърво, предположи Ейми.

— Морт? — прошепна тя и се огледа.

Сега вече се уплаши, че ще го намери умрял — самоубил се. И къде? Ами в кабинета му, разбира се. Къде другаде? Нали там беше преживял най-забележителните мигове от живота си. Сигурно беше избрал да умре там.

Въпреки че нямаше желание да влезе и нямаше желание да бъде тази, която ще го намери, все пак краката ѝ сами я понесоха натам. Докато вървеше, тя подритна броя на СМЕК, който беше изпратил Хърб Крийкмор. Не погледна надолу. Стигна до вратата на кабинета и бавно я отвори.

Морт стоеше пред старата си пишеща машина „Роял“. Мониторът и клавиатурата на компютъра му бяха паднали на пода сред букет от стъкла. Той самият някак странно приличаше на провинциален проповедник — може би заради позата, която беше заел. Стоеше почти изпънат, с ръце зад гърба. Но най-много заради шапката. Черната шапка, нахлупена така, че почти докосваше върховете на ушите му. Тя си помисли, че ѝ прилича малко на стареца от онази картина — „Американска готика“, въпреки че мъжът на картината беше без шапка.

— Морт? — обади се Ейми. Гласът ѝ беше слаб и неуверен.

Той не отговори, само и гледаше втренчено. Очите му бяха мрачни и блестяха. Никога не ги беше виждала такива — дори в онзи ужасен следобед в мотела. Сякаш това изобщо не беше Морт, а някакъв непознат, който приличаше на Морт.

Макар че тя позна шапката.

— Къде намери тази вехтория? На тавана? — Биенето на сърцето ѝ се усещаше в пресекналия ѝ глас.

Сто на сто я е намерил на тавана. Дори и от мястото, където стоеше, усети миризмата на молци. Морт беше купил тази шапка преди години от един магазин за сувенири в Пенсилвания. Тогава пътуваха по местата на старите заселници менонити. Пак тогава тя гледаше малка градинка в дома си в Дери, в чупката между къщата и пристройката на кабинета. *Нейната* градинка — но Морт често излизаше да я плеви, когато му беше нужно вдъхновение. И обикновено си слагаше шапката. Наричаше я своята „шапка за мислене“. Ейми си спомни как веднъж той се гледаше в огледалото, с шапката на глава, и как се пошегува, че трябвало да си направи такава снимка за обложка на книга.

— Когато си сложи това — казваше той, — заприличвам на селянин, който върви в браздата на метър зад задника на мулето.

После шапката беше изчезнала. Трябва да е била пренесена тук и да е била прибрана. Но...

— Това е моята шапка — каза той най-после с дрезгав, слисан глас. — Никога не е била на друг.

— Морт? Какво има? Какво...

— Бъркаш, жено. Тук няма никакъв Морт. Морт е мъртъв. — Пронизващите му очи не трепваха. — Доста време се гърчи, но накрая не можеше вече да лъже себе си, камо ли мен. Не съм го докоснал с пръст. Той избра изхода на страхливците.

— Защо говориш така? — попита Ейми.

— Точно такъв е начинът, по който говоря — каза той с известна изненада. — Всеки в Мисисипи говори по този начин.

— Морт, *престани!*

— Не разбираш ли какво *казах*? — попита той. — Да не си глуха, а? Той е *мъртъв*. Самоуби се.

— Престани, Морт — каза тя и заплака. — Плашиш ме, недей така.

— Няма значение — каза той и извади ръце иззад гърба си. В едната държеше ножиците от горното чекмедже на бюрото. Вдигна ги. Слънцето се беше показало и блесна върху остриетата, когато той ги отвори и затвори — досущ като морска звезда. — Няма какво да се плашиш. Ей сега всичко ще свърши. — Той тръгна към нея.

За момент тя остана на мястото си. Морт не би я убил — ако имаше склонност към убийство, то той сигурно щеше да го извърши през онзи ден в мотела.

Тогава видя погледа в очите му и разбра, че и Морт го знае.

Но това не беше той.

Тя изпищя, обърна се и се втурна към вратата.

Шутър я последва. Ножиците описаха сребърна дъга. Щеше да ги забие до дръжките между лопатките ѝ, но се хлъзна върху листата, пръснати по дървения под. Просна се в цял ръст и изкрещя — смесица от изненада и гняв. Остриетата пробиха страница девета от „Таен прозорец, тайна градина“ и върховете им се отчупиха. Устата му се удари в пода и от нея рухна кръв. Пакетът цигари „Пал Мал“ — марката, която Джон Кинтнър пушеше мълчаливо през междучасията в курса по литературно творчество, в който бяха заедно с Морт Рейни — изпадна от джоба му и се плъзна по гладкото дърво. Той се изправи на колене и отвори уста. Заръмжа, заусмихва се през кръвта, течаща от горната му устна и зъбите.

— Това няма да ти помогне, госпожо Рейни! — извика той и стана. Погледна ножиците, разтвори ги, за да види по-добре счупените им върхове, после ядосано ги захвърли встрани. — Имам едно място в градината за тебе! Подбрал съм го специално. Внимавай сега!

И хукна през вратата след нея.

По средата на дневната Ейми също се подхлъзна. Единият ѝ крак попадна върху захвърления брой на СМЕК и тя се просна на една страна, удари хълбока и гърдите си отдясно. Извика.

Зад нея Шутър претича до масата и сграбчи отвертката, която беше използвал за котката.

— Кротувай и не мърдай — каза той, когато тя се обърна по гръб и го погледна с разширени очи, които изглеждаха почти като упоени. — Ако мръднеш, само ще те заболи повече, преди да свърши. Не искам да ти причиня болка, госпожо, но ако трябва, ще го направя. Трябва да получа нещо, нали разбираш. Дошъл съм от толкова далече и трябва да получа нещо срещу неприятностите си.

Докато той се приближаваше, Ейми се надигна на лакти и се заизбутва назад с крака. Косата ѝ беше паднала върху лицето. Кожата ѝ беше покрита с пот — усещаше миризмата ѝ — гореща и неприятна. Лицето, надвесено над нея, беше тържественото, апокалиптично лице на лудостта.

— Не, Морт! Моля ти се! Моля ти се, Морт...

Той се хвърли към нея с отвертка, вдигната над главата му, и замахна. Ейми изпищя и се претърколи наляво. Болка проряза хълбока ѝ, когато острието на отвертката разкъса роклята и прониза плътта ѝ. После тя изпъзля на колене — чу и почувства как при това движение от роклята ѝ се откъсна дълга ивица.

— Не, мадам — изпъшка Шутър. Ръката му стисна глезена ѝ. — Не, мадам. — Тя погледна през рамо и през разчорлената си коса видя, че с другата си ръка той измъква отвертката от пода. Черната му шапка с кръгла периферия се беше изкривила.

Той издърпа отвертката и я заби в десния ѝ прасец.

Болката беше ужасна. Беше голяма колкото целия свят. Тя изпищя и се дръпна назад, като удари носа му и го счупи. Шутър изгрухтя и падна на една страна, хвана се за лицето, а Ейми се изправи

на крака. Чу вой на жена. Звучеше като вой на куче под луната. Но май не беше куче. Май беше самата тя.

Шутър се изправяше. Долната част на лицето му се беше превърнала в кървава маска. Маската се пропука, показаха се разкривените предни зъби на Морт. Тя си спомни как беше целувала Морт — с език между тези зъби.

— Вълнуващо, нали? — каза той и се ухили. — Всичко е наред, мадам. Продължавай.

И се хвърли към нея.

Тя заотстъпва. Отвертката падна от прасеца ѝ и се затъркаля по пода. Шутър я погледна, после отново се хвърли към Ейми, почти като на шега. Тя сграбчи един от столовете и го хвърли пред него. За миг те само се гледаха един друг над стола... и после той посегна към нея. Ейми отскочи.

— Стига съм се мотал с тебе — изпъшка той. Ейми се обърна и се втурна към вратата.

Той я последва веднага, удари я в гърба, а пръстите му се плъзнаха по яката ѝ, опитаха се да се вкопчат в роклята ѝ, да я хванат, после насмалко да затворят хватката си, която щеше да я притегли отново към него — завинаги.

Ейми се втурна покрай кухненския плот към задната врата. Дясната ѝ обувка се изкриви и се изхлузи от крака ѝ. Беше пълна с кръв. Шутър я следваше — пухтеше, от ноздрите му изскачаха кървави мехури, опитваше се да я хване.

Тя бутна мрежестата врата с ръце, после политна и падна по очи на прага, не можеше да си поеме въздух. Падна точно там, където Шутър беше оставил ръкописа. Претърколи се и го видя как идва. Сега той беше с голи ръце, но те изглеждаха достатъчни. Очите му бяха строги, отворени и ужасно мили под периферията на черната шапка.

— Съжалявам, госпожо — каза той.

— *Рейни!* — извика един глас. — *Стой!*

Тя се опита да се обърне, но не може — вратът я болеше ужасно. Шутър изобщо не реагира. Просто идваше към нея.

— *Рейни! Стой!*

— Тук няма никакъв Рей... — започна Шутър и тогава в есенния въздух прозвуча отсечен изстрел. Шутър спря на място и погледна любопитно, почти небрежно, към гърдите си. Там имаше малка дупка.

От нея не излизаше никаква кръв — поне засега, — но дупката беше там. Той сложи ръка върху нея, после я махна. Върху показалеца му имаше кървава точица. Той я изгледа. Просто точка — знак за край на изречението. Погледна го замислено. После пусна ръце и погледна Ейми.

— Мила... — почна той и се строполи до нея върху дъските на верандата.

Тя се претърколи, успя да се надигне на лакти, допълзя до него и захлипа.

— Морт? — изплака Ейми. — Морт? Моля те, Морт, кажи ми нещо!

Но той нямаше какво да ѝ каже — след миг това чувство я изпълни цялата. Тя щеше да отхвърля простия факт на неговата смърт отново и отново през следващите няколко седмици и месеци, после щеше да се предаде, а после наново да осъзнае всичко. Той беше мъртъв. Той беше мъртъв. Беше полудял тук и сега беше мъртъв.

И той, и този, който беше в него накрая.

Тя сложи ръка на гърдите му и заплака, а когато някой застана зад нея и сложи успокояваща ръка на рамото ѝ, Ейми изобщо не се обърна.

ЕПИЛОГ

Около три месеца след събитията при Ташморското езеро Тед и Ейми Милнър дойдоха да видят човека, който беше застрелял първия съпруг на Ейми — известния писател Мортън Рейни.

Бяха се видели с този човек един път през тези три месеца — на следствието в съда, но то беше формална необходимост и тогава Ейми не пожела да говори с него лично. Не и на съда. Беше благодарна, че той беше спасил живота ѝ... но Мортън беше неин съпруг и тя го беше обичала много години, и дълбоко в сърцето си чувстваше, че пръстът на Фред Еванс не беше единственият, който беше дръпнал спусъка.

Във всеки случай тя подозираше, че след време щяха да се срещнат, за да може да си изясни случилото се. Времето можеше да бъде година или две, а може би дори три. Но се случиха неща, които я накараха да действа по-бързо. Беше се надявала, че Тед ще я пусне да дойде в Ню Йорк сама, но той беше неотстъпчив. Особено след последния път, когато я беше пуснал да отиде сама на Ташморското езеро.

Онзи път тя за малко не беше убита.

Ейми малко рязко натърти, че Тед едва ли я е „пуснал“, защото, първо, тя не му била казала, че тръгва, но Тед само сви рамене. И така те заедно отидоха в Ню Йорк, заедно се качиха на петдесет и третия етаж на един голям небостъргач и заедно бяха въведени в малката стаичка на канцелариите на Обединената застрахователна компания, която Фред Еванс наричаше „дом“ през работните си дни... освен ако не беше на разследване, разбира се.

Тя седна в най-далечния възможен ъгъл и въпреки че в канцелариите беше доста топло, не свали шала, с който беше увита.

Еванс говореше бавно и внимателно — почти ѝ приличаше на провинциалния доктор, който я беше лекувал като дете — и това ѝ харесваше. „Но има нещо, което той никога няма да разбере — помисли си тя. — Аз може да събера всичките си сили, за да му го кажа, и той ще кимне, но неговото кимване не би означавало, че ми

вярва. Той знае, че за мен винаги ще си остане човекът, който застреля Морт и ме видя как плача върху гърдите на Морт, докато дойде линейката, а един от санитарите ми направи инжекция, преди да го оставя. А това, което няма да разбере, е, че въпреки всичко ми харесва.“

Еванс звънна на някаква жена в приемната и тя им донесе три големи, димящи чаши чай. Отвън беше януари, вятърът беше силен, а температурата — ниска. Ейми помисли с кратък копнеж как ли е сега в Ташмор — езерото е замръзнало съвсем и убийственият вятър вдига дълги, призрачни вихрушки от ситен сняг над леда. После умът ѝ направи някаква неясна, но неприятна асоциация и тя вида как Морт пада на пода, видя как пакетът „Пал Мал“ се плъзга по дъските. Потрепери и краткото ѝ чувство на копнеж напълно се разсея.

— Добре ли сте, госпожо Милнър? — попита Еванс.

Тя кимна.

Като се мръщеше дълбокомислено и си играеше с лулата си, Тед каза:

— Жена ми желае да чуе всичко, което знаете за случилото се, господин Еванс. Отначало се опитах да я разубедя, но после стигнах до мисълта, че може би това е добре. Оттогава тя има лоши сънища...

— Естествено — каза Еванс, без да го игнорира съвсем, но всъщност говореше само на Ейми. — Предполагам, че ще ги имате още дълго. Аз също имах сънища. Никога преди не бях убивал човек. — Направи пауза, после добави: — Виетнам ми се размина с една-две години.

Ейми му се усмихна. Едва-едва, но все пак се усмихна.

— Тя чу всичко това на следствието — продължи Тед, — но искаше да го чуе отново, от вас, и без правната част.

— Разбирам — каза Еванс и посочи лулата. — Можете да я запалите, ако желаете.

Тед я погледна, после бързо я пусна в джоба на самото си, сякаш малко се срамуваше от нея.

— Всъщност опитвам се да се откажа.

Еванс погледна Ейми.

— За какво ви е всичко това? — попита той със същия мил, приятен глас. — Или, по-точно, за какво си мислите, че ви трябва?

— Не знам. — Гласът ѝ беше нисък и съсредоточен. — Но ние бяхме в Ташмор преди три седмици — Тед и аз, да почистим къщата. Предлагаме я за продажба. И нещо се случи. Всъщност две неща. — Тя погледна към съпруга си и отново пусна бледата си усмивка. — Тед знае, че *нещо* се случи, защото точно тогава влязох във връзка с вас и уредих тази среща. Но той не знае какво и се боя, че не е съгласен с мен. И може би има право да не е съгласен.

Тед Милнър не отрече, че не е съгласен с Ейми. Ръката му се прокрадна към джоба му, хвана лулата, после отново я пусна.

— Но тези две неща — те свързани ли са с това, което се случи в къщата ви на езерото през октомври?

— Не знам. Господин Еванс... какво всъщност се случи? Какво знаете *вие*!

— Е — каза той, облегна се на стола си и отпи от чашата си, — ако сте дошли с надеждата да получите всички отговори, ще бъдете жестоко разочаровани. Мога да ви кажа за пожара, но за причините, поради които съпругът ви е направил това... вие вероятно можете да запълните повече празнини, отколкото мога аз. Това, което ни озадачи най-много при пожара, беше мястото, откъдето е започнал — не в главната къща, а в кабинета на господин Рейни, тоест пристройката. Ще рече, този акт е бил насочен срещу него, но той дори не е бил там.

— После намерихме в развалините на кабинета дъното на бутилка. Беше от вино — по-точно, шампанско — но нямаше никакво съмнение, че последното нещо, което бе съдържала, е било бензин. Част от етикета беше непокътната и ние изпратихме копие по факса в Ню Йорк. Идентифицираха го като „Мое е Шандон“ от хиляда деветстотин осемдесет и някоя си. Това не беше неоспоримо доказателство, че бутилката, използвана за коктейл „Молотов“, е дошла от вашата собствена изба, госпожо Милнър, но беше много убедително, тъй като бяхте изредили повече от дузина бутилки „Мое е Шандон“ — някои от 1983, някои от 1984. Това ни наведе на предположението, което изглеждаше съвсем ясно, но не много смислено: че вие или вашият бивш съпруг може да сте изгорили къщата си. Вие посочвате, че сте излезли и сте оставили къщата незаключена...

— Колко нощи не съм спала заради това! — каза Ейми. — Често забравям да заключа, особено когато излизам само за малко. Израсла

съм в малко градче на север от Бангор, а провинциалните навици умират трудно. Морт често ме... — Устните й потрепериха и тя спря за момент, стисна ги силно, до побеляване. После се овладя и довърши мисълта си, говореше пресипнало. — Той често ме хокаше за това.

Тед я хвана за ръката.

— Това, разбира се, не е имало значение — каза Еванс. — И да бяхте заключили къщата, господин Рейни все пак би влязъл, защото ключовете му са били още у него. Прав ли съм?

— Да — каза Тед.

— Може би, ако бяхте заключили вратата, това малко щеше да ускори края на разследването, но сега е невъзможно да се твърди със сигурност. Даването на съвети със закъснение е лоша черта, която се стараем да не използваме в работата си. Има теория, че предизвиква язва и аз се подписвам под това. Работата е в следното — при свидетелството на госпожа Рейни — извинете, госпожа Милнър, че къщата е била оставена отключена, ние отначало повярвахме, че подпалвачът би могъл да бъде буквално всеки. Но след като започнахме да проиграваме предположението, че използваната бутилка е дошла от избата, кръгът на предположенията се стесни.

— Защото *избата* е била заключена — каза Тед. Еванс кимна.

— Помните ли, че ви попитах у кого са били ключовете за нея, госпожо Милнър?

— Наричайте ме Ейми, може ли?

Той кимна.

— Помните ли, Ейми?

— Да. Започнахме да заключваме избата преди три или четири години, след като изчезнаха няколко бутилки червено вино. Морт помисли, че го е направила чистачката. Не ми се щеше да вярвам, защото я харесвах, но знаех, че той може и да е прав, и вероятно беше. Тогава започнахме да я заключваме, така че никой да не се изкушава.

Еванс погледна Тед Милнър.

— Ейми е имала ключ от избата и смяташе, че и господин Рейни е имал ключ. Това ограничи възможностите. Разбира се, ако беше Ейми, вие би следвало да сте й съучастник, господин Милнър, тъй като вие двамата взаимно си осигурявате алиби за онази вечер. Господин Рейни няма алиби, но той е бил на значително разстояние. А главното е следното: не виждахме мотив за престъплението. Работата му е носила

— и за Ейми, и за него — финансово благополучие. Въпреки това ние изследвахме прахта за отпечатьци от пръсти и намерихме два ясни. Това стана в деня, след като се срещнахме с вас в Дери. И двата бяха на господин Рейни. Това все още не беше доказателство...

— Не беше? — попита Тед изненадано. Еванс поклати глава.

— Лабораторните изследвания потвърдиха, че отпечатьците са направени преди останките от бутилката да са се овъглили в огъня, но не и колко време преди това. Виждате ли, топлината е довела до сваряване на мазнините, съдържащи се в отпечатьците. И ако нашето предположение, че бутилката идва от избата, беше правилно, то все някой е трябвало физически да я извади от кашона, с който е доставена, и да я постави в гнездото ѝ. Този някой вероятно е бил или господин, или госпожа Рейни и той би могъл да оспори предположението и да твърди, че отпечатьците са направени тогава.

— Той не беше в състояние да оспори каквото и да било — каза тихо Ейми, — особено в края.

— Предполагам, че сте права, но ние не го знаехме. Всичко, което знаехме, беше, че когато хората носят бутилки, те ги хващат главно за гърлото или за горната част. Тези два отпечатъка бяха близо до дъното, а ъгълът им беше много странен.

— Като че ли я е носил настрани или дори обърната — намеси се Тед. — Нали това казахте пред съда?

— Да. А хората, които разбират от вино, не правят така. При повечето вина това разваля утайката. А при шампанското...

— ... го разклаща — каза Тед. Еванс кимна.

— Ако много силно разклатите бутилка шампанско, тя ще избухне от налягането.

— Но все пак в нея не е имало шампанско — каза Ейми тихо.

— Не. И все пак това не беше доказателство. Аз обиколих бензиностанциите в околността, за да разбера дали някой, който прилича на господин Рейни, не е купувал малко количество бензин в онази вечер, но нямах късмет. Не бях много изненадан — той може да е купил бензина в Ташмор или в петдесет сервиза между тези две места.

— После отидох до Патриша Чемпиън — единствения ни свидетел. Взех една снимка на буик от 1986 — марката и модела, който предполагаме, че е карал господин Рейни. Тя каза, че това може да е

колата, не беше сигурна. Така че въпросът остана неразрешен. Върнах се при къщата, за да огледам, и *вие* дойдохте, Ейми. Беше ранна сутрин. Искях да ви задам някои въпроси, но явно бяхте разстроена. Попитах ви все пак защо сте дошла и вие казахте нещо странно. Казахте, че отивате до Ташморското езеро да видите съпруга си, но сте дошли първо да погледнете градината.

— По телефона той постоянно говореше за това, което наричаше моя таен прозорец... този, който гледаше към градината. Каза, че бил оставил нещо там. Но там нямаше нищо. Поне аз не видях нищо.

— Когато се срещнахме, имах някакво предчувствие за този човек — каза бавно Еванс. — Предчувствие, че той не е... съвсем наред. Не защото лъжеше за някои неща, въпреки че бях съвсем сигурен, че е така. Беше нещо друго. Някаква дистанция.

— Да — чувствах я у него все повече и повече. Именно дистанция.

— Вие изглеждахте почти болна от мъка. Реших, че няма да сбъркам, ако ви проследя до другата къща, Ейми, особено когато ми казахте да не казвам на господин Милнър къде отивате, ако дойде да ви търси. Не повярвах, че сте го решила сама. Помислих си, че просто може да открия нещо. Помислих си също... — той прекъсна смутено.

— Помислихте си, че нещо може да ми се случи — каза тя. — Благодаря, господин Еванс. Той щеше да ме убие, знаете това. Ако не бяхте ме проследили, щеше да ме убие.

— Паркирах в началото на алеята и слязох пеша надолу. Чух ужасен шум от вътрешността на къщата и се затичах. Точно тогава вие повече или по-малко паднахте извън замрежената врата и той ви последва.

Еванс погледна сериозно към двамата.

— Извиках му да спре — каза той. — Два пъти му извиках.

Ейми се пресегна, леко стисна ръката му за миг, после я пусна.

— Това е — каза Еванс. — Знам и още малко, главно от вестниците и от двата разговора, които имах с господин Милнър...

— Наричайте ме Тед.

— Добре, Тед. — Еванс сякаш не прие малкото му име толкова лесно, колкото това на Ейми. — Знам, че господин Рейни е изживявал нещо, и то най-вероятно е било шизофреничен пристъп, в който той е бил едновременно двама души и че нито един от тях не е подозирал, че

те съществуват едновременно в едно и също тяло. Знам, че единият от тях се е казвал Джон Шутър. Знам от показанието на Хърб Крийкмор, че господин Рейни си е представял, че този Шутър го преследва за някакъв разказ, наречен „Сезон за сеитба“ и че господин Крийкмор е изпратил екземпляр от списанието, в което е излязъл този разказ, на господин Рейни, за да може той да докаже, че го е публикувал пръв. Списанието е пристигнало малко преди вас, Ейми — намерили са го в къщата. Пликът на Федералния експрес, в който е получено, е бил на седалката на буика на вашия бивш съпруг.

— Но той е изрязал разказа от него, нали? — попита Тед.

— Не само разказа — и страницата със съдържанието. Искал е да премахне всички следи. Носил е армейско ножче швейцарски тип и вероятно е използвал него. Липсващите страници бяха в жабката на буика.

— Накрая съществуването на този разказ е станало мистерия дори и за самия него — каза тихо Ейми.

Еванс я погледна с повдигнати вежди:

— Моля?

Тя поклати глава.

— Нищо.

— Мисля, че ви казах всичко, което знам — каза Еванс. — Всичко друго би било в кръга на предположенията. Аз съм застрахователен следовател, а не психиатър.

— Той *е бил* двама души — каза Ейми. — Бил е себе си... и е станал героя, който е създал. Тед смята, че фамилното му име — Шутър, е било нещо, което Морт е запомнил и е избрал, когато е разбрал, че Тед произхожда от малък град, наречен Шутърс Ноб, щата Тенеси. Сигурна съм, че е прав. Морт винаги избираше имената на героите си точно по този начин... почти като прякори. Не знам останалото — мога само да гадая. Знам обаче, че когато филмовата студия се отказа от правата си върху романа му „Семейство Делапорт“, Морт почти изпадна в нервно разстройство. Те обясниха ясно — и Хърб Крийкмор също, че се страхуват от случайно сходство и разбират, че той никога не е виждал сценария, който се казваше „Домашният отбор“. Не беше въпрос на плагиатство... освен в главата на Морт. Реакцията му беше преувеличена, ненормална. Беше като да ровиш с пръчка в загасено огнище и да изровиш жив въглен.

— Не мислите, че е създал Джон Шутър само за да ви накаже, нали? — попита Еванс.

— Не. Шутър е бил предназначен да накаже *Морт*. Мисля... — Тя направи пауза и нагласи шала си — придърпа го по-здравно около раменете си. После вдигна чая си. Ръката ѝ леко трепереше. — Мисля, че Морт някога е откраднал нечие произведение — каза тя. — Вероятно много отдавна, защото всичко, което е написал от „Момчето на латернаджията“ насам, е широко известно. Щеше да излезе наяве, така си мисля. Съмнявам се дали дори е публикувал това, което е откраднал. Но мисля, че се е случило точно това, и мисля, че именно оттам всъщност се е появил Джон Шутър. Не от отказа на филмовата компания от романа му, нито от моето... от моята връзка с Тед, нито от развода. Може би всички тези неща също са допринесли, но мисля, че началото е било отдавна — още когато не съм го познавала. После, когато той беше сам в къщата на езерото...

— Дошъл Шутър — каза тихо Еванс. — Дошъл и го обвинил в плагиатство. Този, от когото Морт е откраднал, никога не го е направил, затова накрая той е трябвало да се накаже сам. Но се съмнявам дали това е всичко, Ейми. Той *наистина* се опита да ви убие.

— Не — каза тя. — Опитва се да ме убие Шутър.

Еванс вдигна вежди. Тед я погледна внимателно, после пак извади лулата от джоба си.

— *Истинският* Шутър...

— Не ви разбирам.

Тя се усмихна измъчено.

— И аз самата не разбирам. Затова съм тук. Не че има някакъв смисъл да ви го разказвам — Морт е мъртъв и всичко е свършено — но това може да ми помогне. Може да ми помогне да спя по-добре.

— Разкажете ни тогава.

— Виждате ли, когато отидохме да почистим къщата, спряхме в малкия градски магазин — „При Бауи“. Тед напълни резервоара — при Бауи винаги е било на самообслужване, а аз влязох да купя някои неща. Вътре имаше един човек — Съни Тротс, който е работил с Том Грийнлиф. Том е по-старият от двамата пазачи, които бяха убити. Съни искаше да ми каже колко съжالياва за Морт, а също и още нещо, защото бил видял Морт в деня, преди той да умре и искал да го каже на него. Така каза. Било за Том Грийнлиф — за нещо, което Том казал на

Съни, когато боядисвали Енорийската методистка палата. Съни видял Морт след това, но не мислел да му го каже направо. После си спомнил, че това има нещо общо с Грег Карстерс...

— Другият убит?

— Да. И така, той се обърнал и извикал, но Морт не го чул. А на следващия ден Морт беше мъртъв.

— Какво е казал Том Грийнлиф на този човек?

— Че мисли, че е видял призрак — каза спокойно Ейми.

Те я погледнаха, без да кажат нищо.

— Съни каза, че Том напоследък започнал да забравя и че се тревожел за това. Според Съни си било чиста склероза, но преди пет-шест години жената на Том умряла от болестта на Алцхаймер и старецът се плашел да не би да се е заразил. Според Съни, когато Том забравял някъде някоя четка, я търсел по цял ден. Та Том казал, че точно затова, когато Грег Карстерс го попитал дали познава мъжа, когото бил видял да говори с Морт Рейни предишния ден, и дали би го познал, ако го види отново, му отговорил, че не бил видял *никого* с Морт — тоест, че Морт е бил сам.

Чу се драскане на клечка кибрит. Тед Милнър все пак беше решил да запали лулата си. Еванс не му обърна внимание. Беше се навел напред и погледът му беше втренчен в Ейми Милнър.

— Да изясним това. Според Съни Трутс...

— Тротс.

— Добре, Тротс. Според него Том Грийнлиф *наистина* е видял Морт с някого?

— Не точно — каза Ейми. — Съни помислил, че ако Том е вярвал в това — ако го е вярвал със сигурност, не би излъгал Грег. Всъщност Том му казал, че не знае *какво* е видял. Че е бил объркан. Че му се е струвало по-безопасно все пак да не казва нищо. Не е искал никой — особено Грег Карстерс, който също е работел като пазач — да знае колко е объркан, а най-много от всичко не е искал *някой* да си помисли, че той може би се разболява, както се е разболяла покойната му жена.

— Извинете — каза Еванс, — не съм сигурен, че ви разбирам.

— Според Съни — каза тя — Том помахал в отговор. И отминал. После според това, което казва Съни, Том погледнал в огледалото си за обратно виждане и видял друг мъж с Морт и едно старо комби,

въпреки че преди десет секунди нито мъжът, нито комбито били там. Казал, че мъжът носел черна шапка... *но през него, както и през колата, човек можел да вижда.*

— О, Ейми — каза тихо Тед. — Този човек те е излъгал. На едро. Тя поклати глава.

— Съни не е достатъчно умен, за да измисли такава история. Той ми каза, че Том помислил, че трябва да се обади на Грег и все пак да му каже, че може би е видял такъв човек; че всичко ще бъде наред, ако не спомене, че през него се е виждало. Но Съни каза, че старецът бил ужасен. Бил убеден, че е едно от двете неща: или се разболява от болестта на Алцхаймер, или е видял призрак.

— Е, наистина звучи зловещо — каза Еванс и наистина беше така — за няколко мига кожата на ръцете и гърба му беше настръхнала. — Но това са приказки... всъщност приказки, разказани от мъртъв човек.

— Да... но има и нещо друго. — Тя остави чая си на бюрото, вдигна чантичката си и започна да рови в нея. — Когато почиствах кабинета на Морт, намерих онази шапка — онази ужасна черна шапка — зад бюрото му. Това ме поразил, защото изобщо не го очаквах. Извадих я с една пръчка и пак с пръчката я изнесох навън в сандъка за боклук. Разбирате ли ме?

Тед очевидно не я разбираше. Еванс обаче — да.

— Не сте искали да я докосвате.

— Точно така. Не исках да я докосвам. Тя падна на дясната си страна върху една от зелените торби за боклук — честно ви казвам. После, след около час, излязох с торба със стари лекарства, шампоани и боклуци от банята. Когато отворих капака на сандъка, за да ги сложа вътре, шапката се беше преобърнала. И във вътрешната лента беше пхнато ето това. — Тя извади сгънато листче хартия от чантичката си и го подаде на Еванс. Ръката ѝ леко трепереше. — То не беше там, когато измъкнах шапката иззад бюрото. *Сигурна съм.*

Еванс взе сгънатото листче, задържа го за момент. Не му харесваше. Беше някак твърде тежко и нещо не беше наред с повърхността му.

— Мисля, че е *мало* Джон Шутър — каза тя. — Мисля, че той е бил най-великото създание на Морт — герой толкова жизнен, че наистина е оживял... И мисля, че това е послание от призрак.

Той взе листчето и го разгъна. До половината му беше написано следното послание:

Госпожо, съжалявам за всички неприятности. Нещата станаха неуправляеми. Сега се връщам вкъщи, получих разказа, за който всъщност бях дошъл. Той се казва „Милята на лютичетата“ и е страшен.

Искрено ваш, Джон Шутър

Подписът беше драснат нечетливо под нанизаните като бисер редове на бележката.

— Това подписът на покойния ви съпруг ли е, Ейми? — попита Еванс.

— Не — каза тя. — Няма нищо общо.

Тримата седяха в канцеларията и се гледаха един друг. Фред Еванс се опита да каже нещо, но не можа. След известно време мълчанието (и миризмата от лулата на Тед Милнър) станаха непоносими. Така че господин и госпожа Милнър благодариха, казаха „довиждане“ и излязоха от канцеларията, за да продължат живота си по най-добрия начин, по който можеха, а Фред Еванс продължи своя живот по най-добрия начин, по който *той* можеше, а понякога, късно нощем, както той, така и жената, някога омъжена за Мортън Рейни, се събуждаха от сънища, в които един човек с кръгла черна шапка ги гледаше с избелели от слънцето очи, оградени с мрежа от бръчки. Гледаше ги без любов... но, и двамата го чувстваха, с някаква странна строга жалост.

Този поглед не излъчваше симпатия, не носеше дори облекчение, но където и да бяха, те чувстваха, че могат да намерят място, в което да живеят с него. И да се грижат за своите градини.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.